

44

NICOLAE IONESCU-DUNĂRARU

TRASNETUL ZEILOR

COLECŢIA FANTOMAS

NICOLAE IONESCU-DUNĂRARU

TRĂSNETUL ZEILOR

Versiunea digitală 1.0 – mai 2025

Realizată după volumul apărut la Editura Junimea, Iaşi, 1983
COLECŢIA FANTOMAS [44]

Coperta: George Scutaru

„Dedic această carte luptătorilor din batalionul 15 Vânători de munte, alături de care am salutat Ziua victoriei în munţii împăduriţi ai Moraviei”.

CAPITOLUL I

Când şi bariera a treia fu ridicată de un S.S.-ist garnisit cu o întreagă panoplie de armament (pistol automat, pistolet, pumnal şi grenade), Mercedes-ul impozant şi negru ca un dric demară nervos pe aleea cu criblură. După cinci minute ajunse în dreptul unui buncăr vopsit în culori de camuflaj şi se opri în faţa peronului de beton. De lângă şofer coborî un ofiţer superior din Luftwaffe care se grăbi să deschidă portiera din spate. Şi în timp ce din buncăr se repezeau afară câţiva ofiţeri S.S.-işti, coborâră şi pasagerii automobilului: doi civili însoţiţi de generalul Werner Bahr. Fără să pară cât de cât jenaţi de prezenţa acestuia, ofiţerii în uniformă neagră înşfăcară servietele civililor şi, mai înainte ca aceştia să poată schiţa un gest de împotrivire sau protest, începură să-i percheziţioneze minuţios. Hainele şi vestele fură descheiate cu dexteritate, iar buzunarele întoarse pe dos şi golite la fel de rapid. Nici colonelul din Luftwaffe nu scăpă nepercheziţionat.

Cel mai în vârstă dintre civili îşi întoarse capul căutând privirea generalului. Dar acesta evită o explicaţie – fie şi mută – a incidentului; părea că singurul lucru care îl preocupă era stabilitatea monoclului în orbita ochiului drept.

Odată percheziţia isprăvită, civilii şi colonelul fură invitaţi să intre. Când uşa blindată se închise în spatele lor, se aprinseră luminile şi oaspeţii constatară stupefiaţi că se află într-un hol somptuos şi destul de mare. Un Standartenführer se apropie de general, care-i şopti câteva cuvinte. Imediat, S.S.-istul făcu stânga-mprejur şi ieşi din hol urmat de Bahr. Civililor şi aviatorului li se făcu semn să aştepte. Îşi orânduiră ţinuta deranjată în timpul percheziţiei şi după ce controlară conţinutul servietelor, începură să privească cu oarecare interes holul ciudat, cu pereţii acoperiţi de tablouri reprezentând războinici şi valchirii. La un loc de onoare, flancat de tablourile unui markgraf din veacul al XV-lea şi al unei valchirii – pictate prin secolul al XVIII-lea – trona portretul lui Hitler. Încadrată de o ramă bogat ornamentată, pânza îl reprezenta pe dictator într-o ţinută alegorică, cu raglanul umflat de vântul sugerat de norii întunecaţi şi de fondul brun al peisajului. O dungă sângerie străbătea cerul, ca şi cum dincolo de orizont soarele fusese înlocuit cu un incendiu apocaliptic.

Civilul mai în vârstă ar fi făcut probabil vreo remarcă, dar prezenţa celor patru uniforme negre îl determină să se abţină. De altfel, în aceeaşi clipă reapăru generalul împreună cu S.S.-istul.

— Bitte, meine Herren!

Generalul porni în frunte însoţit de Standarteführer; în urma lor mergeau cei doi civili împreună cu aviatorul. S.S.-iştii din gardă îi întovărăşeau asemenea unei escorte.

La capătul unui coridor, în latura unei uşi masive din lemn sculptat era amplasată o mitralieră străjuită de alţi doi S.S.-işti. Standartenführerul apăsă pe un buton şi uşa se deschise exact atât cât să poată trece un om. În afară de escortă, ceilalţi se strecurară pe rând în antecamera străjuită de o secretară în uniformă.

Fără să-i acorde vreo atenţie, generalul deschise uşa capitonată şi îi invită pe civili şi pe colonel.

— Mein Führer, vi-i prezint pe domnii: profesor-doctor inginer Karl von Radnach, doctor-inginer Erwin Stolz şi colonel-inginer Rudolf Beaumont.

Civilii se înclinară adânc, în timp ce aviatorul îşi pocni călcâiele şi salută cu mâna:

— Heil, mein Führer!

Hitler stătea în picioare rezemat de o bibliotecă ieşită din atelierul unui ebenist din veacul al XVII-lea. Mâna stângă – paralizată în urma ultimului atentat – şi-o sprijinea pe unul din rafturile pline cu cărţi legate în marochin. Privirea tulbure i se opri asupra colonelului şi, mişcându-şi buzele, întrebă aproape şoptit:

— Beaumont?!

— Descind din hughenoţii aduşi în Germania de marele elector Frederich Wilhelm I, raportă aviatorul fără să iasă din înţepeneala poziţiei de drepţi.

— Ah so!

Şi dictatorul îşi mută privirea asupra celor doi civili.

De-abia atunci, inginerii îndrăzniră să revină la poziţia verticală.

— Aceşti doi savanţi, continuă Bahr, adevăraţi patrioţi şi membri credincioşi ai partidului nostru, şi-au pus toate cunoştinţele şi puterea de muncă în sprijinul victoriei finale a marii armate germane. După ani de cercetări trudnice, au realizat o armă capabilă să doboare în câteva secunde un avion aflat la 12.000 de metri înălţime.

Hitler îşi descreţi pentru o clipă fruntea îndreptându-şi privirea spre von Radnach. La un semn al generalului, profesorul scoase din servietă câteva planuri şi note dactilografiate.

Fruntea dictatorului se încreţi la loc, amănunt pe care celălalt savant îl sesiză imediat. Îşi apucă colegul de braţ şi începu să explice grăbit dar convingător:

— Arma ideală, care îşi caută singură ţinta, este acum o realitate! Din fericire, se află în mâinile noastre şi va servi glorioasei armate germane. În câteva cuvinte, mein Führer, secretul este următorul: am reuşit să creăm şi

totodată să construim proiectilul reactiv cu autodirijare fonică. Lansat în direcţia avionului, de îndată ce ajunge la 5–600 metri distanţă de el, dispozitivul fonic captează zgomotul motoarelor şi îndreaptă proiectilul spre sursă. Viteza supersonică îi permite să ajungă avionul în câteva secunde lovindu-l direct în motor. Aceasta este arma „Der Blitz den Göttern” [1], pe scurt: „ODIN”!

— Dar o putem folosi? întrebă Hitler. Bănuiesc că dispozitivul de căutare şi ghidare nu este prea simplu; şi nici proiectilul...

Generalul Bahr făcu doi paşi înainte:

— Mein Führer, exemplarele construite până acum şi pe care le-am experimentat cântăresc circa 160 de kilograme. Dumnealor speră ca la producţia de mare serie să îi reducă greutatea cu aproximativ 14–15 kilograme.

— L-aţi experimentat? tresări Hitler plin de speranţă.

— Da, în sectorul bazei de lansare a rachetelor V-2 de lângă Peenemünde. În noaptea de 4 spre 5 octombrie, dintr-un val de peste o sută de bombardiere inamice am doborât 60 de avioane în mai puţin de zece minute; celelalte s-au retras renunţând la îndeplinirea misiunii.

De data aceasta, emoţiei fostului caporal era atât de mare încât începu să monologheze plimbându-se agitat prin cameră.

— Kolossal! Şaizeci de avioane dobori te în zece minute!! Proiectilul şi avionul!! Când voi dispune de zece mii, o sută de mii de bucăţi – la care voi adăuga şi avionul reactiv Me-163 – fortăreţele zburătoare nu vor mai fi altceva decât sicrie zburătoare! Cu ajutorul rachetelor V-1 şi V-2 am să distrug Londra, iar cu rachetele intercontinentale V-3, Moscova, New Yorkul şi uzinele din Urali. Lipsiţi de supremaţie în văzduh, anglo-americanii vor fi azvârliţi din Europa. Voi trimite în răsărit cele şaizeci de divizii din Franţa şi Italia. Tancurile ruseşti se vor împotmoli în Polonia...

Cuvântul „tancuri” pe care singur îl rostise, îi aminti însă că războiul se duce mai mult pe uscat, iar în privinţa opririi blindatelor sovietice şi americane, perspectivele erau destul de sumbre.

— Un moment, continuă el aşezându-se pe fotoliu, împotriva tancurilor nu putem folosi această armă?

Savanţii schimbară o privire între ei, apoi cu colonelul. După câteva clipe, acesta se adresă führerului:

— Din păcate, până acum, din lipsa unei linii tehnologice adecvate, nu am reuşit să fabricăm decât 75 de rachete. Zece au fost folosite în timpul testelor de laborator şi poligon, şaizeci de Peenemünde... Mai avem doar

---

[1] Trăsnetul zeilor (în lb. germană).

cinci exemplare. Transformarea rachetei tip sol-aer într-una tip sol-sol, cu încărcătură de proiectil antitanc, necesită studii şi modificări importante. Deşi am prevăzut şi varianta anticar, încercările efectuate în poligon nu au fost concludente.

— Făceţi-le să fie concludente! ceru Hitler încruntându-se.

— Ar trebui experimentată şi în condiţii reale de luptă, adică pe front. Or, acest lucru comportă riscuri.

— Anume?

— Transportul la destinaţie al armei şi documentaţiei; eventualitatea unei ofensive inamice în sectorul respectiv, în timpul căreia instalaţia de lansare ar putea fi distrusă – dacă nu chiar capturată... Şi cum, pentru o mai bună păstrare a secretului, planurile şi documentaţia nu au duplicate...

Colonelul ar fi continuat să înşire alte câteva zeci de motive întemeiate dacă privirea lui Hitler nu l-ar fi făcut să îşi înghită cuvintele.

— Riscuri? Ofensive? Nu vreau să ştiu! „Odin” va fi transportat imediat pe frontul de răsărit şi nu îl veţi aduce înapoi decât după ce va fi adaptat şi pentru distrugerea tancurilor. Generale Bahr!

— Da, mein Führer!

— Te îngrijeşti personal de acest lucru. În termen de 24 de ore arma să ajungă pe front; după terminarea misiunii, să fie adusă înapoi tot cu avionul. Voi doi, continuă el holbându-se ameninţător la savanţi, o veţi însoţi, iar dumneata, colonele, răspunzi cu capul de siguranţa instalaţiei şi a lor. Înţeles?

— Jawohl! răspunseră militarii în timp ce savanţii simţiră cum îi podidise o sudoare ca de gheaţă. Dar înainte de a se înclina în semn de supunere, Hitler părăsise biroul.

*

Colonelul Rudolf Beaumont privea pe fereastra dreptunghiulară a Junkers-ului. Nu prea avea ce vedea, întrucât pământul era înconjurat de umbra albastră a înserării; doar sus, la înălţimi, câţiva nori sidefii reflectau ultimele raze ale soarelui care dispăruse sub orizont. Zâmbea satisfăcut. După aproape o săptămână de experimentări, calcule noi şi modificări, arma „Odin” dăduse rezultatele scontate; lansate aproape orbeşte în direcţia unei formaţii de blindate inamice, ultimele trei, din cele cinci proiectile reactive îşi aleseseră şi loviseră ţintele în mai puţin de zece secunde; şi asta, de la o distanţă de aproximativ 3000 de metri. În contrast cu numele pe care îl purta, „Odin” nu putea fi auzit datorită vitezei sale supersonice, astfel că inamicul nu îl putea detecta. Proiectilul perfora blindajul într-o fracţiune de secundă şi exploda în interiorul tancului. Colosul de oţel se învârtea pe loc, tresărea ca un pachiderm lovit de glonţ apoi rămânea nemişcat. Singura urmă lăsată de fulgerul lui „Odin”, era un orificiu nu mai mare decât grosimea unui pumn de copil.

Acum, cele două Junkers-uri cu care transportaseră instalaţia de lansare se întorceau la bază. Beaumont alesese un drum ocolit, pentru a deruta o eventuală urmărire. După socotelile piloţilor, în jurul orei 20 trebuia să aterizeze pe un aeroport izolat din nordul Ungariei. A doua zi, după-amiază, îşi vor continua zborul spre Kissingen, în apropierea căruia se afla uzina-laborator. Conform calculelor estimate de cei doi savanţi, prelucrarea planurilor adnotate şi modificate precum şi construirea liniei tehnologice de fabricaţie urmau să dureze vreo şaizeci de zile; după aceasta, se putea trece la producerea în serie a armei „Odin”.

El, Rudolf Beaumont, era prea lucid pentru a crede în iluzia că atât „Odin” cât şi V-3 sau Me-163 vor aduce Germaniei victoria închipuită de Hitler. Fiind militar şi totodată om de ştiinţă, îşi dădea seama că de îndată ce folosirea lui „Odin” va fi generalizată, numărul celor care vor cunoaşte secretul va creşte şi bineînţeles, inamicul va reuşi să afle despre ce e vorba. Cunoştea capacitatea savanţilor din ţările inamice şi putea paria că nu le va trebui prea mult timp pentru descoperirea... antidotului.

Cât îi priveşte pe cei doi inventatori, aceştia nu gândeau chiar atât de departe; satisfacţia care le zugrăvea feţele era datorată unor cauze mult mai prozaice; scăpaseră teferi din iadul frontului răsăritean şi asta însemna mai mult decât nădăjduiseră. Pilotul anunţase prin interfon că se aflau deasupra Ungariei, aşa că se puteau considera scăpaţi.

Dar în aceeaşi clipă, prin difuzorul aflat deasupra capetelor lor, se auzi vocea pilotului:

— Suntem atacaţi de două I.A.R.-uri!

Beaumont sări de la locul său, intră în cabina piloţilor şi scrută prin ferestrele de plexiglas spaţiul din jurul avionului. Unul din avioanele româneşti angajase lupta cu Messerschmidt-ul de escortă, iar celălalt se pregătea să îi atace pe ei.

— Coboară cât mai jos, ceru el pilotului.

— E riscant; dedesubt sunt dealuri cu înălţimi de cinci–şase sute de metri.

— Menţine-te la şapte sute.

Se adresa apoi telegrafistului:

— Comunică celuilalt avion să procedeze la fel şi să-şi continue drumul, apoi anunţă situaţia la „Centru”. Să ne urmărească pe traseu şi să fie gata să trimită ajutoare în caz că vom fi nevoiţi să aterizăm forţat.

Telegrafistul începu să transmită, iar el se întoarse în cabina piloţilor.

— Şase sute nouăzeci metri altitudine, îi comunică pilotul.

— Bun, pe aici e destul de întuneric, constată colonelul. Viteza sa mare nu va permite vânătorului să se aventureze în apropierea dealurilor.

Nu aceasta era însă şi părerea pilotului român care îşi năpusti avionul cu botul în jos, spre Junkers.

Trasoarele ţâşniră întâlnindu-se într-unul din cele trei motoare. O trâmbă de fum albicios, câteva rateuri... şi motorul se opri exact în clipa când I.A.R.-ul lua înălţime de la o distanţă de numai câteva zeci de metri.

— Încearcă să aterizezi! strigă Beaumont la urechea acoperită cu cască a pilotului.

Cu faţa şiroind de sudoare, acesta dădu din cap că a înţeles şi începu manevrele necesare unei aterizări forţate pe un teren necunoscut. Singura şansă era să găsească o vale mai largă sau un podiş sterp.

Beaumont aştepta nerăbdător, în timp ce privea îngrijorat trâmba de fum albicios care rămânea în urma motorului lovit.

În sfârşit, descoperind o văioagă între două dealuri, pilotul execută un viraj şi, cu motoarele reduse la limită, începu să coboare, având grijă să comunice prin interfon:

— Puneţi-vă centurile!

Când simţi că roţile au atins solul, opri motorul din stânga pentru a evita răsucirea avionului. Dar după câţiva metri, roţile întâlniră un obstacol; trase maneta de gaze până la refuz, însă, cu un singur motor, Junkers-ul nu se putea dezlipi de sol. Singurul lucru pe care-l obţinu fu o sporire a vitezei de înaintare. Izbit de dâmburi şi agăţându-se de tufişuri, trenul de aterizare cedă. Avionul se prăbuşi cu burta de pământ şi după câţiva metri se opri cu botul într-un lăstăriş. În aceeaşi clipă intră în funcţiune şi extinctorul automat care înăbuşi începutul de incendiu la motorul avariat.

— E toată lumea teafără? întrebă pilotul deshămându-se din curele.

Echipajul şi pasagerii îi răspunseră pe rând, după ce mai întâi îşi pipăiră capetele şi coastele. Nu era nimeni rănit.

— Unde suntem? întrebă Beaumont.

Pilotul desfăcu porthartul şi la lumina lămpii de avarie încercă să stabilească poziţia.

— Cam pe aici.

Colonelul arătă cu degetul spre un cerculeţ de pe hartă:

— Ce sat e?

— A-fra-meni, silabisi pilotul.

— „Aframeni"?!? Ăsta e nume românesc. Ai spus doar că suntem deasupra Ungariei!

— Suntem în regiunea ocupată de maghiari în 1940.

— Ah, so! exclamă pilotul liniştindu-se.

Dar îi era scris să nu se bucure de prea multă linişte deoarece, cum deschise uşa avionului, rămase nemişcat. Dinspre răsărit îi ajunse la ureche bubuitul înfundat al unei canonade. Aprecie distanţa, estimând-o cam în jur de zece-cincisprezece kilometri.

„Bun, mai am timp" se încurajă el. Apoi se adresă celorlalţi:

— Până la „Aframeni" sunt circa zece kilometri. Eu, împreună cu domnii ingineri vom pleca după ajutoare; trebuie să fie vreo unitate în sat, de la care să obţinem o maşină. Până mă întorc eu, echipajul avionului va păzi lăzile cu piese. Nu permiteţi nimănui să se apropie de avion dacă nu e însoţit de mine. Cunoaşteţi instrucţiunile?!

— Da, domnule colonel.

Karl von Radnach aruncă o ultimă privire plină de îngrijorare spre avion.

— Domnilor, vă recomand cea mai mare atenţie şi grijă pentru lădiţele însemnate cu runa „O" şi numerotate de la unu la trei. Conţinutul lor este de o importanţă inestimabilă.

După ce primi asigurări liniştitoare, colonelul plecă însoţit de cei doi savanţi. Pilotul stinse luminile de avarie şi scoţându-şi pistoletul se aşeză în faţa uşii.

*

— Dom' sergent, parcă s-a mişcat ceva în hardughia aia, raportă în şoaptă unul din cercetaşi.

Gradatul scrută întunericul încercând să răzbată cu privirea până la silueta întunecată a avionului. După câteva secunde de ascultare încordată, urechea prinse zvonul unor cuvinte nemţeşti. Îşi atinse tovarăşul cu cotul şi îi făcu semn să îl aştepte pe loc, apoi începu să se târască încet spre avion.

La rândul său, soldatul îi înştiinţă pe ceilalţi trei membri ai patrulei despre intenţiile sergentului.

După vreo douăzeci de minute, acesta se întoarse tot atât de nevăzut şi neauzit ca la plecare.

— Pamfile, începu el în şoaptă, sunt trei, unul afară şi doi înăuntru; păzesc avionul. Du-te şi raportează-i domnului sublocotenent că drumul spre pod e liber. Până vine dânsul cu plutonul, noi îi lichidăm pe ăştia.

Ostaşul dădu din cap în semn că a înţeles şi plecă târâş să execute ordinul.

După ce aprecie că s-a îndepărtat destul, sergentul sâsâi încet, îndemnându-şi tovarăşii să îl urmeze.

Pentru nişte vânători de munte experimentaţi – cum erau ei – parcurgerea pe nesimţite a unei distanţe de circa o sută de metri – cât îi despărţea de avionul doborât – nu prezenta dificultăţi. Trebuia doar să evite crengile uscate. Însă după vreo zece minute luna răsări de după un deal, poleind cu razele sale tabla avionului şi izgonind într-o oarecare măsură întunericul din jurul lui. Dar cercetaşii sergentului Pânzaru erau oameni care ştiau să se furişeze şi ziua, în amiaza mare, aşa că îşi continuară drumul, târându-se pe sub umbra tufişurilor. Înconjurară avionul la o distanţă de numai zece metri şi, când ajunseră în apropierea lui, se opriră la adăpostul unui dâmb, nu departe de profundor.

Prin semne înţelese numai de cercetaşi, sergentul îi înştiinţă ce va face el şi cum trebuie să acţioneze ei, după care se târî spre uşa avionului care apărea ca o pată neagră pe fuzelajul uşor luminat de lună.

Pilotul şedea cu picioarele atârnând în gol şi cu pistoletul în mână. Pânzaru îi vedea silueta masivă, care ocupa jumătate din spaţiul uşii. Apucă o grenadă şi îi scoase siguranţa cu grijă, să nu facă zgomot. Când fu pregătit, scoase un ţârâit ca de greier mai bine hrănit.

De după dâmb, soldatul Neagu Stan îşi vârî două degete în gură şi îi trase un şuierat ca pe timpul când îşi chema dulăii în jurul turmei.

Pilotul sări jos şi se lungi pe iarbă îndreptându-şi pistoletul în direcţia de unde auzise şuieratul. În aceeaşi clipă, sergentul dădu drumul mânerului de amorsare; numără trei secunde, se ridică într-un genunchi şi aruncă grenada în direcţia uşii.

Explozia se produse chiar în clipa când pătrunse în interiorul avionului, unde copilotul şi telegrafistul se pregăteau să deschidă focul cu mitraliera de sub cupola de plexiglas.

Când ecoul bubuiturii se stinse, sergentul îi strigă pilotului rămas lungit sub uşă:

— *Hende hoch!*[2] Şi imediat se rostogoli câţiva metri spre stânga.

În loc să se predea, hitleristul îndreptă ţeava pistoletului în direcţia de unde venise... invitaţia şi deschise foc. Nu apucă să tragă decât un cartuş; o rafală izbucnită din automatul unuia dintre cercetaşi lămuri situaţia.

---

2 Sus mâinile.

CAPITOLUL II

— Ce mai e nou la Berlin?

Locotenent-colonelul Baumann nu se formaliză de intrarea neregulamentară a subalternului său, căpitanul Rolf Hawlischek. Îl aşteptă să se aşeze pe scaunul de lângă birou şi să-şi aprindă ţigara. De-abia atunci îi răspunse continuând să privească pe fereastră:

— Nu s-a sfârşit încă noaptea Sfântului Bartolomeu! Atâta doar că în locul hughenoţilor sunt ucişi generalii şi coloneii bănuiţi de legături cu complotiştii din iulie.

— M-am temut pentru dumneavoastră, mărturisi căpitanul cu sinceritate.

Baumann îşi întoarse privirea spre el şi zâmbi amar:

— Nu sunt credincios, dar când m-am văzut în avionul care mă aducea înapoi, eram ispitit să spun de trei ori *Tatăl nostru*, deşi n-am avut habar de cele ce trebuia să se întâmple la 20 iulie. Avem noroc, fidelitatea noastră nu e pusă la îndoială, încheie colonelul fără să îşi poată ascunde sentimentul de uşurare.

Mai vârstnic – şi deci mai sceptic în privinţa norocului – căpitanul Hawlischek bătu cu degetul în lemnul biroului. Apoi întrebă:

— Care a fost motivul convocării?

— O poveste destul de încâlcită: Un avion Junkers a fost nevoit să aterizeze forţat în apropierea frontierei dintre România şi Ungaria. Avea la bord câteva subansambluri şi planuri ale unei arme secrete. Şi, trei pasageri: doi ingineri şi un colonel... Beaumont, preciză Baumann răsfoind filele notesului. Acesta i-a urcat pe cei doi într-un avion trimis special de Berlin; dar când să se înapoieze la epavă – după documentele alea – era prea târziu; aceasta se afla în spatele liniilor inamice.

— Şi?

— Beaumont s-a sinucis. Hitler în persoană îl însărcinase cu siguranţa armei; aşa că...

Hawlischek simulă un fior:

— Numai pentru atâta te sperii, papă Rolf? întrebă Baumann încercând să zâmbească.

De data aceasta, căpitanul se sperie de-a binelea:

— Nu cumva trebuie să preluăm noi cazul?

— Doar un poliţist experimentat ca dumneata putea fi atât de perspicace. Dacă în loc să fii austriac erai german din Reich, demult ajungeai colonel, îl tachină Baumann.

— Nu prea îi invidiez pe colonei, în zilele acestea, îi replică Hawlischek.

— În situaţia noastră, de acuma, nici căpitanii nu se pot considera în siguranţă. Avem la dispoziţie cinci zile – începând de azi – pentru a expedia la Berlin o parte – cea mai importantă – din coletele rămase la bordul Junkers-ului. Se află în sectorul de luptă al corpului nostru de armată, la aproximativ zece kilometri de satul...

Locotenent-colonelul îşi consultă din nou notesul:

— Satul... „Aframeni”, ocupat de români. O.K.W.-ul[3] a considerat normal ca serviciul de informaţii al corpului 21 de armată să colaboreze în problema asta cu serviciile secrete ale S.S.-ului. Ce zici, papà?

Dar căpitanul continua să-l privească într-un fel care îi dădea de înţeles că nu pricepe încă nimic.

— Din fericire, continuă Baumann, în sectorul inamic Abwehr-ul dispune de un agent: agentul 24-W-38, precizӑ el după ce îşi consultă iarăşi însemnările. Vom intra în legătură cu el şi îi vom da tot concursul. Asta e!

*

Plutonierul major Amăruţă Iordan tocmai isprăvise cântărirea cărnii ce urma să fie pusă în cazanul soldaţilor din serviciile de spate ale comandamentului diviziei, când un ostaş îl anunţă că cineva doreşte să-i vorbească.

— Cine, mă? întrebă el ştergându-şi mâinile.

— Un domn elev-sergent. V-aşteaptă în spatele magaziei.

Amăruţă ridică din umeri, ca omul care nu reuşeşte să-şi amintească de un lucru lipsit de importanţă, apoi se îndreptă spre magazie.

— Cu mine ai treabă?

Sergentul se prezentă cu aerul de uşoară persiflare cu care teteriştii se adresau subofiţerilor:

— Să trăiţi, domnule plutonier major, sunt sergentul t.r. Caloianu Ovidiu din regimentul 6 vânători.

— Şi ce doreşti?

— Să mă ascultaţi câteva minute.

— Dă-i drumul, dar pe scurt.

— Domnule plutonier major Amăruţă, la vreo zece kilometri de Avrămeni, se află epava unui Junkers. Va trebui ca mâine, să luaţi din el trei lădiţe pe care să le expediaţi poimâine-dimineaţă regimentului meu. Atâta tot!

Majorul clipi din ochi şovăind între nedumerire şi indignare. Opta pentru a doua.

---

[3] O.K.W. – Ober Kommando Wehrmacht = Înaltul comandament al Wehrmachtului.

— Sergentule, nu primesc ordine decât de la sublocotenent în sus. Asta ar fi prima! A doua: Nici avionul, nici lădiţele alea nu mă interesează. Dumneata, nici atât; asta e a treia.

Dar tonul arţăgos nu îl intimidă pe teterist:

— De acord cu a treia. Cât priveşte celelalte obiecţiuni... cred că ne vom înţelege până la urmă. Să zicem... cincizeci de mii. Jumătate acuma, restul... după expedierea lădiţelor.

Amăruţă se congestionă la faţă ca şi cum ar fi fost ameninţat de o apoplexie iminentă:

— C... cum îndrăzneşti, mizerabile?

Şi se întoarse cu intenţia de a chema pe cineva. Dar sergentul îl apucă de braţ.

— Un moment! Cunoşti asta?

Scoase din buzunar un obiect nichelat şi îl plimbă ostentativ prin faţa ochilor majorului.

Deconcertat, acesta răspunse bâlbâindu-se:

— E... e un cleşte pentru scos dinţi.

— Şi nu îţi aminteşte de pogromul de la Iaşi?

Chipul plutonierului trecu de la roşu la galben. Încercă să nege, dar din privirea plină de siguranţă a teteristului înţelese că s-ar fi ostenit degeaba.

— În... în sfârşit, am fost acolo. Dar n-am omorât pe nimeni! Hitleriştii au făcut-o! Şi legionarii...

— Dumneata te-ai mulţumit să jefuieşti cadavrele. Şi fiindcă ceasurile şi inelele le luaseră S.S.-iştii, ai făcut rost la repezeală de ăsta – îi arăta iar cleştele – şi ai început să faci extracţii. Bineînţeles că te interesau numai dinţii de aur. După ce vei fi confruntat cu bijutierul Bazarian din Iaşi, îţi va fi greu să dovedeşti că nu ai participat direct la masacru.

— Dar... ăsta... cleştele, cum a ajuns la dumneata?

— Te-am văzut când l-ai aruncat printre liniile de cale ferată. Cum nu mă puteam dumiri la ce i-ar folosi o asemenea sculă unui plutonier de administraţie, am cercetat cadavrele. Restul... nu prezintă importanţă pentru dumneata. Cel puţin pentru moment, încheie sergentul rânjind.

Fostul „dentist” se transformase din major îndrăcit în recrut speriat.

— Şi... ce trebuie să fac?

— Nimic complicat sau periculos. Mâine, când aduci pâinea de la manutanţa din Corbeni, faci un ocol pe la avionul doborât şi iei lădiţele. Vei găsi patru; au pe ele lipite nişte etichete de sardele „Robert”. Într-una – e însemnată cu o cruciuliţă – sunt chiar cutii de sardele, asta pentru cazul când cineva va fi curios şi-ţi va cere să-i arăţi conţinutul.

— După aceea?

Sergentul privi în jur, apoi, luând o ţinută oarecum respectuoasă, îi răspunse:

— Să mergem spre grajduri, până ajungem, vă explic amănuntele.

*

Căruţa încărcată cu pâine părăsea satul păcănind şoseaua asfaltată. Vizitiul, un soldat din leaturile mai vechi, apucase hăţurile cu o singură mână; în cealaltă ţinea un codru de pâine caldă din care muşca alene, ca omul care mănâncă mai mult de poftă decât de foame. Însoţitorul său, plutonierul major Amăruţă, privi îngrijorat mai întâi spre cerul senin apoi în lungul şoselei aglomerată de tancuri, maşini şi trupe.

— Măi Marine!

— Ordonaţi.

— Eu aş zice s-o luăm pe drumul ăla de căruţe, care duce spre Avrămeni.

— E cu ocol, dom' major.

— O fi, dar e mai sănătos. Să nu ne pomenim cu aviaţia nemţilor. Nu vezi ce îmbulzeală e pe aici?

Soldatul puse pâinea pe genunchi şi apucă hăţurile cu amândouă mâinile:

— Hai, zmeulenii tatii.

După vreun ceas de mers agale, când în suiş, când în coborâş, căruţa intră în valea unui pârâu care curgea paralel cu drumul prăfuit. Când ajunse aproape de Junkers-ul doborât, majorul îl atinse cu cotul pe soldat.

— Opreşte oleacă.

— Ptrruu, flăcăii tatii!

— Amorţii de tot; îmi sună oasele de atâta zdruncinătură, se scuză Amăruţă.

— Tot pe şosea era mai bine, comentă soldatul.

Dar majorul nu îi răspunse; părea preocupat de epavă.

— De când o fi ăsta aici?

Marin coborâse şi el; după ce mângâie caii pe bot şi îi trase de urechi, se apropie de avion.

— Nu demult, încă nu s-au uscat crăcile rupte, constată el cercetând lăstărişul în care se proptise trimotorul.

După ce îi dădu un ocol, Amăruţă se opri în dreptul uşii:

— Oare o mai fi ceva înăuntru? Cu avioanele astea, nemţii cărau şi alimentele mai de soi.

Dar soldatul era sceptic:

— De unde să mai fie? Au trecut alţii înaintea noastră, adăugă el. Şi arătă cu capul spre un mormânt proaspăt, străjuit de trei cruci.

Majorul silabisi numele nemţeşti, scrise cu creion chimic, după care, revenind la avion, se săltă anevoie până reuşi să pună un genunchi în pragul uşii.

Explozia grenadei produsese destulă harababură, dar urmând explicaţiile teteristului, găsi cu uşurinţă locul unde acesta ascunsese lădiţele. Le transportă pe rând la uşă, apoi îl strigă pe soldat:

— Ei Marine, te temeai că n-a mai rămas nimic! Cine caută găseşte.

Marin cercetă „captura” cu o privire neîncrezătoare.

— Să nu fie niscai nemţării d-alea, să sărim în aer, comentă el.

Amăruţă îi arătă etichetele:

— Eşti prost mă, nu vezi că-s pline cu sardele?

— Hâm!

— Sardele „Robert”, franţuzeşti. Astea-s delicatese de lux; se împărţeau numai ofiţerilor superiori.

— Şi cum de nu le găsiră ăilalţi, de fură înaintea noastră?

— Erau vârâte sub nişte cutii de benzi de mitralieră. Norocul mi-a îndreptat paşii într-acolo. Ia să desfacem una, propuse majorul. Dă baioneta încoace.

Soldatul se supuse dar, prevăzător, se adăposti în spatele căruţei. Văzând însă că nu se întâmplă nimic – nici la desfăcutul lăzii şi nici atunci când Amăruţă începu să răsucească cheiţa unei cutii – se apropie şi el.

— Adă şi o pâine, îi strigă majorul şi în aşteptare, îşi linse uleiul scurs pe degete.

După vreo jumătate de ceas, se aflau din nou pe drum. Caii, mai odihniţi acuma, zoreau pe drumul plin de hârtoape, deranjând digestia majorului.

— Marine!

— Ordonaţi!

— Să nu afle nici vântul, nici pământul, de sardelele astea, că rămânem mofluji.

— Dar ce păcatele mele o să facem cu atâtea?

— Le vând ofiţerilor. Vreo zece cutii i le trimit domnului general, aşa... cadou. Am să-i spun că e şi din partea ta, preciză Amăruţă.

— Să trăiţi şi vă mulţumesc.

— N-ai pentru ce!

Apoi majorul îşi scoase portofelul şi întorcându-se cu spatele, numără câteva hârtii de o mie.

— Măi Marine, eu nu prea ştiu când şi cu cât oi vinde sardelele astea. Aşa că ţine 5000 de lei, partea ta şi să nu mai vorbim de ele.

Nedumerit de o asemenea filotimie, soldatul rămăsese cu banii în mână dar îşi reveni repede şi se grăbi să-i vâre în buzunar fără a-i mai număra.

— Să trăiţi şi să vă dea ăl de sus sănătate!

Dar îi era scris să mai aibă un motiv de nedumerire. Amăruţă scotoci pe sub pâini şi scoţând din lădiţă vreo opt cutii, i le puse în braţe.

— Astea-s pentru tine. Să le mănânci ori să le dăruieşti ălora de care ai nevoie.

Soldatul le ascunse în sacul cu ovăz.

— Ba nici una, nici alta, dom' major. Le păstrez, să le duc copiilor. De-oi scăpa cu zile, adăugă el. Apoi, ridicând biciul, îndemnă caii: Dii, zmeulenii tatii!

În dimineaţa următoare, Amăruţă constată cu nelinişte că, în camioneta regimentului 6, se aflau numai sublocotenentul Dădârlat Ştefan – popotarul – şi caporalul Melinte, şoferul, de la care ceru lămuriri:

— Sergentul Caloianu n-a venit?

— Nu dom' major. Dar a zis să-mi daţi mie fasolea care i-aţi promis-o ieri.

— Dar pentru mine nu ţi-a dat nimic?

— Nu. A zis că o să treacă dânsul mai pe seară pe la dumneavoastră.

Cum însă majorul nu era omul care să dea vrabia din mână înainte de a fi înhăţat cioara de pe gard, luă hotărârea să trimită numai două lădiţe. Şi aduse sacul cu fasole după ce scoase una din ele.

„P-a treia nu i-o dau decât după ce îmi numără în palmă toţi banii", îşi spuse el în gând.

Restul zilei se scurse aidoma celorlalte; cu alergătură între cancelarie şi magazii, cu certuri cu subofiţerii nemulţumiţi de felul cum ţinea popota... Furierii îl învinuiau că aduce mărfuri proaste – Amăruţă ţinea şi cantina – pe care le vinde însă scump...

„Off, numai major să nu fii!" se văită el pe la vreo zece seara când, după ce isprăvi socotelile din registre, părăsi cancelaria.

Satul era cufundat în întuneric, iar pe străzi nu circula nimeni. După ce răspunse cu parola somaţiei patrulelor întâlnite, Amăruţă o coti pe una din uliţele secundare, unde îşi avea „cvartirul".

— Dom' major, numai o clipă!

Vocea, deşi şoptită, avea totuşi un ton energic. Amăruţă tresări şi iscodi întunericul.

— Sunt eu, sergentul Caloianu.

— Uff! Da' bine, bre omule, asta-i oră de întâlnire? La nici douăzeci de kilometri de linia frontului? îl dojeni el pe teterist.

— Dumneata m-ai obligat. Ai trimis numai două lădiţe.

Deşi era sigur că prin întuneric sergentul nu îi vede faţa, majorul zâmbi mieros:

— Şi n-am făcut bine? Am auzit că maşina aia a dat peste o mină şi a luat foc. Aşa, cel puţin, ţi-a rămas o lădiţă.

Bineînţeles că n-ar fi pariat nici măcar cu o ceapă degerată contra unei legături de praz că va fi crezut, aşteptă însă reacţia celuilalt.

— Mda, ai fost bine inspirat, recunoscu teteristul. Unde-i lădiţa?

— La mine, la cvartir. Ştii, prin magazie mai umblă şi alţii...

— Ad-o încoace, te aştept aici.

— Banii îi ai? întrebă prevăzător majorul.

În loc de răspuns, Caloianu se bătu cu palma peste buzunarul vestonului.

După vreo zece minute, Amăruţă se înapoie cu lădiţa la subsuoară.

— Întâi banii!

Sergentul scoase din buzunar un teanc de bancnote.

— Numără-i!

Majorul apucă banii cu amândouă mâinile în timp ce slăbi strânsoarea cotului pentru ca teteristul să poată apuca lădiţa. Se întoarse cu faţa în umbra gardului şi aprinzând o lanternă cu lumină albastră, începu să numere bancnotele...

În zorii zilei, o patrulă descoperi cadavrul majorului; fusese înjunghiat cu un pumnal nemţesc.

După cercetări, care nu aduseră nicio lumină, căpitanul Mateescu de la biroul 2, puse singura concluzie plauzibilă: „Plutonierul major Amăruţă Iordan a fost ucis de un soldat inamic rătăcit în spatele liniilor noastre, pentru a-l deposeda de acte”.

Se transmisese tuturor unităţilor ordinul de a legitima pe toţi suspecţii – civili sau militari – şi să îl aresteze imediat pe posesorul legitimaţiei cu numele de Amăruţă V. Iordan.

CAPITOLUL III

— Căpitane Hawlischek, mă tem că Berlinul nu va fi prea încântat primind numai două lădiţe.

Şi pe bună dreptate, locotenent-colonelul Baumann avea destule motive să creadă că aşa se va întâmpla. Obersturmführerul dr. Eibl, – ataşat al S.S.-ului pe lângă O.K.W. –, care îi încredinţase misiunea, fusese cât se poate de categoric atunci când îi ordonase recuperarea tuturor lădiţelor însemnate cu runa „O". Dar, vorba lui Hawlischek:

— De unde trei, dacă au fost numai două? Avionul se afla de cinci zile în spatele liniilor inamice. Şi în asemenea împrejurări, oricine trece pe lângă el îşi încearcă norocul. Să presupunem că un soldat a fost ispitit de una din lădiţe închipuindu-şi-o plină cu bunătăţi! Negăsind altceva decât nişte obiecte necunoscute, a aruncat-o, ori – şi aici Hawlischek bătu în lemn – a predat-o comandanţilor săi. Ar face bine cei de la Berlin, să se mulţumească – şi să ne mulţumească – şi pentru cele două.

— Argumentele dumitale nu prea rezistă; agentul ne-a comunicat că la bordul Junkers-ului se aflau toate trei, îi aminti Baumann.

Căpitanul zâmbi cu subînţeles:

— Ne-a comunicat nouă, nu lui Eibl. Oricum, domnule colonel, trebuie să recunoaştem că atât agentul Abwehr-ului cât şi Kommando-ul nostru au făcut treabă bună.

— Da, nu se poate nega. Un lucru nu pricep: agentul ăla e român; ce îl determină să lucreze pentru noi?

— M-am informat eu; Abwehr-ul l-a recrutat prin 1938; era student la Köln. Nu i-a fost prea greu, fiindcă era legionar. Norocul Abwehr-ului – şi ghinionul nostru – a fost că avionul cu piesele „Odin" s-a aflat în apropierea zonei ocupată de unitatea lui. Dar nici eu nu pricep un lucru: ce dracu înseamnă 24-W-38?

— Nu-i greu de înţeles; primul număr indică matricola lui, litera: locul ocupat în ierarhia spionilor. Adică: cu „Z" sunt însemnaţi marii specialişti – organizatorii de reţele internaţionale, litera „Y" îi desemnează pe spionii de primă categorie; vin apoi maeştri spioni, notaţi cu „X"; spionii obişnuiţi – ca în cazul omului nostru – cu „W"; urmează agenţii ocazionali – „V" şi la urmă... plevuşca: „U", „T" şi aşa mai departe. Ultimul număr – 38 – arată anul când a fost recrutat. Nimic mai simplu!

— După isprava asta, eu i-aş acorda gradul „X", acestui agent, îşi mărturisi admiraţia Hawlischek.

Se auziră câteva bătăi în uşă şi un telegrafist intră ţinând în mână o hârtiuţă.

— Domnule colonel, un mesaj de la Berlin.

După ce îl expedie pe soldat, Baumann îşi puse ochelarii dar după câteva secunde şi-i scoase făcând o grimasă de nemulţumire.

— Citeşte şi dumneata, papà Rolf.

— „O.K.W.-ul este complet nemulţumit de rezultatul operaţiunii. Recuperaţi şi expediaţi imediat „Odin-3”. Răspundeţi integral de rezultat, Eibl”. Cum vine asta, integral?

— Probabil se referă la integritatea noastră corporală, îi răspunse Baumann. Şi ca să fie mai explicit, tăie aerul cu palma, în dreptul gâtului.

Hawlischek îşi pipăi îngrijorat cei trei centimetri de grăsime, care făceau legătura capului cu umerii.

— Am tot respectul pentru dumneavoastră, germanii din Reich dar, din respect pentru adevăr, domnule colonel, trebuie să vă spun care a fost şi este cauza de pe urma căreia vom pierde şi acest război: nu aveţi simţul măsurii! Paradoxal pentru un popor de oameni atât de metodici. Păcat! încheie el arborând un regret de circumstanţă.

Baumann, ridică din umeri în semn că... n-ai ce-i face, asta e situaţia. Discuţia... filosofică fu întreruptă de intrarea telegrafistului care îi înmână lui Rolf un mesaj cifrat.

— Pentru dumneavoastră, domnule căpitan.

— Poţi pleca, îl concedie acesta în timp ce îşi potrivea ochelarii pe nas.

După ce descifră textul, se adresă satisfăcut superiorului său:

— Se pare că acest 24-W-38 va reuşi să scoată Reichul din încurcătură – şi pe noi odată cu el.

Locotenent-colonelul se apropie curios.

— „Recuperat Odin-3. Comunicaţi modalitatea expedierii, 24-W-38”. Fantastic! murmură colonelul. Omul acesta merită o recompensă.

— M-am gândit şi eu la acelaşi lucru. Îi vom cere să aducă personal drăcia aia de „Odin”. Asta îi va mări zelul; ştie că după război se vor răscoli mai adânc faptele legionarilor. Şi cum el are cam multe la activ, ar fi fericit să se poată afla la cât mai multe mii de kilometri vest de Bucureşti.

— Perfect! Promite-i orice, chiar şi un paşaport pentru America de Sud. Numai să ne aducă obiectul. Pe urmă, vom vedea, încheie Baumann zâmbind cu înţeles.

Hawlischek îşi puse cascheta şi se pregăti de plecare:

— Voi lua legătura cu el. Şi dacă nici de data aceasta cei de la Berlin nu vor fi mulţumiţi, am să regret că mi-am părăsit modesta mea secţie de poliţie din Viena, Kaiser Maximilian-strasse 22–24.

*

Consfătuirea cu comandanţii de batalioane se terminase de câteva minute. În biroul colonelului Dumbrăveanu Procopie, comandantul regimentului 6 Vânători de munte[4], rămăseseră numai colaboratorii săi apropiaţi.

— Şi cum s-a întâmplat? Daţi-mi amănunte, ceru colonelul oprindu-şi privirea pe faţa pământie a maiorului Vasiliu N. Vasile, şeful biroului operaţiuni.

— Domnule colonel, căpitanul Laurescu a fost la faţa locului...

— Cheamă-l încoace!

După două minute, ofiţerul cu contrainformaţiile dădea raportul:

— ...Din ordinul domnului maior Vasiliu, m-am deplasat imediat la locul... accidentului. Autofurgoneta era răsturnată în şanţul şoselei, la marginea pădurii. Încă mai fumega când am ajuns eu. Cadavrele, şi aici căpitanul nu îşi putu reţine un fior, erau carbonizate. I-am putut recunoaşte doar după locul ocupat şi unele obiecte personale care nu au ars complet. Acestea sunt, adăugă el, punând pe masă o legăturică făcută dintr-o batistă cazonă.

Ofiţerii se apropiară impresionaţi. În mijlocul batistei se afla un pistolet cu patul distrus de explozia cartuşelor încinse, un ceas de mână pe jumătate topit şi o medalie „Virtutea militară" în aceeaşi stare.

— Medalia e a caporalului Melinte; mai ţinea încă mâinile încleştate pe volan.

Ofiţerii priveau înneguraţi spre obiectele neînsufleţite, ca şi stăpânii lor.

— În sfârşit, rupse colonelul tăcerea, ce ai constatat?

— Cauzele pot fi două: o mină rămasă nedepistată sau un proiectil rătăcit care a căzut în apropierea vehiculului, azvârlindu-l în şanţ unde a luat foc. Martori oculari... chiar dacă au fost nu sunt încă cunoscuţi. De asemenea, au ars şi alimentele, preciză ofiţerul.

Colonelul arătă spre obiectele de pe batistă:

— Cu... oamenii ce ai făcut?

— I-am adus aici, la biserica din sat.

Comandantul se ridică de la birou şi după ce mai aruncă o privire spre batista afumată, rosti resemnat:

— E război, domnilor. Oricare dintre noi poate avea acelaşi sfârşit.

— Trebuie să anunţăm familiile, interveni şeful statului major, locotenent-colonelul Milicescu Alexandru.

— Desigur, încuviinţă colonelul. Unde e căpitanul preot?

---

[4] Autorul doreşte să precizeze că pe frontul antihitlerist, organizarea marilor unităţi române era cu totul alta decât aceea arătată mai sus. Regimentul 6 Vânători de munte este o denumire de circumstanţă.

— L-am anunţat eu, raportă căpitanul. Se va ocupa dânsul de cele de cuviinţă.

Colonelul arătă apoi spre obiectele de pe batistă:

— Să fie trimise la partea sedentară, le vom păstra pentru muzeul tradiţiilor de luptă ale regimentului.

Şi pentru că una din prevederile regulamentului de luptă cere ca în nicio împrejurare o unitate, subunitate sau serviciu să nu rămână fără comandant sau şef, abordă problema numirii unui nou responsabil al popotei ofiţerilor din comandament şi al popotelor de la batalioane.

Treaba nu era deloc uşoară; ofiţerii... bob numărat. De la batalioane nici vorbă nu putea fi să smulgă pe cineva. Din rândul ofiţerilor din comandament? Pe cine? Fiecare cu specialitatea lui; nu era îngăduit ca unul dintre servicii să funcţioneze defectuos din cauză că ofiţerul respectiv e plecat după... cartofi sau bulion!

— Domnilor, trebuie totuşi să hotărâm, insistă colonelul după ce ascultă motivările celor de faţă. Că doar n-o să trimitem ordonanţele cu sufertaşul la cazanul trupei? Vor crede ostaşii că mâncăm din raţia lor, se temu el bazat pe experienţa celor peste treizeci de ani de ostăşie.

În momentul când nodul gordian părea mai de nedezlegat, plantonul de la uşă anunţă pocnind din călcâie:

— Să trăiţi, domnule colonel; e afară un dom' locotenent care vrea să vă vorbească. Nu-i de la noi, preciză ostaşul.

Colonelul făcu un semn de om plictisit:

— Să intre.

Plantonul deschise uşa scundă şi cadrul ei se umplu pe mai puţin de trei sferturi în înălţime dar complet în lăţime cu silueta rotofeie a unui ofiţer cam de vreo patruzeci de ani.

Acesta păşi târându-şi anevoie bocancii de schior şi căutând cu privirea pe colonel, se îndreptă spre el bătând cu stângăcie paşii de defilare regulamentari. Când ajunse la doi metri de comandant, se opri într-o poziţie de drepţi destul de aproximativă şi salută cu nesiguranţa unui recrut în prima zi de cazarmă.

— Domnule colonel, am onoarea să mă prezint: locotenent în rezervă Blându Napoleon. Repartizat la unitatea ce cu onoare comandaţi.

Dacă prima impresie, după ce a intrat în sală, provocase doar zâmbete ironice, „potriveala” dintre nume şi prenume – şi mai ales dintre acesta şi înfăţişarea noului camarad – era de-a dreptul comică. Dar din considerente de respect pentru onoarea corpului, ofiţerii încercară să-şi ascundă zâmbetele în spatele beretelor sau caschetelor, ori pur şi simplu, întorcându-se cu faţa spre perete.

Numai colonelul rămase impasibil şi, cu mâna întinsă, aştepta ca locotenentul să-i înmâneze ordinul de serviciu.

După căutări înfrigurate prin toate buzunarele, ordinul fu descoperit în portofel, între fotografiile soţiei şi ale copiilor.

— Poftiţi, domnule colonel, exclamă omul uşurat ca de o mare povară. La gândul că le-ar fi pierdut, îşi simţise cămaşa transformată în sugativă.

Colonelul citi ordinul, îl înmână căpitanului Lapedatu, şeful adjutanturii. Apoi, conform tradiţiei, strânse mâna noului venit, după care îl prezentă celorlalţi ofiţeri:

— Domnilor, vi-l prezint pe domnul locotenent Blându Napoleon. Se întoarse către căpitanul Lapedatu şi adăugă: Rămâne în comandament şi preia popota!

Auzind ce îl aşteaptă, omonimul marelui strateg încercă să-şi compună o figură cât mai marţială şi se adresă colonelului cu un ton de om jignit:

— Domnule colonel, permiteţi-mi să raportez. Eu nu sunt ofiţer de administraţie; sunt vânător, combatant.

Maiorul intendent Teodoru făcu un pas înainte şi, venindu-i în stânga, îi replică ascuţit:

— Domnule locotenent, aici toţi suntem combatanţi!

— M-aţi înţeles greşit, domnule maior, se apără locotenentul simţind că îl năpădesc iar sudorile. Am spus că sunt combatant în sensul că nu mă pricep la raţii, alimente şi alte socoteli gospodăreşti pe care un popotar trebuie să le stăpânească. Eu, domnule colonel, am fost trimis pe front la cererea mea. Am considerat că nu am voie să stau deoparte acum, când trebuie să ne eliberăm ţara.

Colonelul îl ascultă cu răbdare, apoi zâmbi imperceptibil:

— Ce promoţie sunteţi?

— Promoţia 1928, şcoala de ofiţeri rezervişti de infanterie.

— Ofiţer vechi, comentă căpitanul Lapedatu stârnind hazul tuturor.

Comandantul ceru linişte:

— Domnilor! Apoi continuă chestionarea: Câte concentrări aţi făcut de atunci?

— Trei: în 1932 şi 1936, câte o lună; în 1940, două luni.

— La ce unităţi?

— Primele la regimentul 5 Vânători, a treia la Comandamentul corpului III teritorial.

Maiorul intendent îşi ciuli urechile şi îl privi mai cu atenţie.

— La comandamentul corpului? se miră colonelul. Şi ce aţi făcut acolo?

— Am făcut parte din comisia care a anchetat fraudele de la serviciul intendenţei. Atunci am fost şi avansat.

— Interesant, comentă colonelul zâmbind către maiorul Teodoru.

Acesta însă închise ochii asemenea omului care își amintește pe neașteptate de ceva și imediat se retrase spre grupul ofițerilor care priveau scena fumând lângă fereastra deschisă.

— Vă pricepeți deci la... anchete, continuă colonelul.

— Am absolvit Academia de înalte științe comerciale. Sunt – adică am fost până luna trecută – expert contabil în corpul de revizori din Ministerul de finanțe.

Colonelul dădu din cap a înțelegere.

— Se pare că din punct de vedere profesional sunteți un element valoros. Din păcate, domnule locotenent, eu, care am răspunderea unui regiment format din câteva mii de oameni, sunt obligat să apreciez ofițerii în funcție de aptitudinile și pregătirea lor militară. Ba chiar și fizică, preciză el măsurând cu privirea burta de majur bătrân a locotenentului. Nu pot, continuă el, să încredințez un pluton, plus siguranța frontului în sectorul respectiv, unui ofițer care n-a mai pășit pe câmpul de instrucție din anul 1936. Am dreptate?

Locotenentul se înclină oarecum convins.

— Dar, nici la popotă, domnule colonel...

— E și asta o funcție de răspundere și necesită destulă pricepere. Nu e ușor să hrănești treizeci de ofițeri – dintre care patru, superiori – și totodată să aprovizionezi încă trei popote – cele de la batalioane. Sunt peste o sută de guri. Și nu uitați, generalul al cărui nume îl purtați a și spus odată: „Vitejia soldatului trece prin stomac”. Iar ofițerii... tot ostași sunt și ei. Dar cu gusturi ceva mai subțiri. Că sunteți infanterist – vânător chiar? Și popa Clement a absolvit școala de ofițeri de infanterie – când era student la teologie – dar cum îl pot trimite la batalion? Îl vezi dumneata atacând în fruntea companiei cu arma într-o mână și cu evanghelia în cealaltă?

Locotenentul încercă să mai reziste.

— Dar eu am fost trimis pe front la cerere...

— Și căpitanul Maier, tot la cerere a fost concentrat. Dar locul lui e la infirmerie. Și dânsul – te asigur, domnule locotenent – are mai multe socoteli de lichidat cu naziștii.

— Dar nu mă pricep, domnule colonel. Nevastă-mea nu mă lăsa nici piața s-o fac; eram tare neîndemânatic în probleme de zarzavaturi și legume.

— Nu-i nimic. Predecesorul dumitale era profesor de latină. S-a descurcat însă mai bine decât Lucullus[5], încheie colonelul cu o glumă menită să-l înviorеze pe noul popotar.

[5] General roman, renumit pentru... ospețele pe care le oferea.

Se adresă apoi unui ofiţer care tocmai intrase în cameră.

— Domnule sublocotenent Gârbaciu, condu-l pe domnul locotenent la popotă.

Popota fusese instalată în locuinţa fostului primar, fugit odată cu autorităţile horthyste. În camera mare – de la faţă – se servea masa; celelalte două încăperi erau folosite – una ca birou şi locuinţă pentru ofiţerul popotar – iar cea alăturată ei – drept magazie pentru veselă şi alimente.

După ce luă cunoştinţă de la furier – sergentul t.r. Caloianu – de situaţia financiară şi scriptică a popotei, locotenentul Blându trecu în magazie să verifice inventarul şi alimentele existente.

Folosindu-se de un cântar cu terezii, începură să cântărească mezelurile, untul, făina, zahărul şi celelalte articole mai scumpe. Munca a fost mai anevoioasă la sacii cu fasole şi cu cartofi.

— Domnule locotenent, dacă nu lipseşte nimic din mezeluri ori zahăr, credeţi că tocmai fasolea şi cartofii ar fi putut tenta pe cineva? De fasole, sunt sătui toţi; cât despre cartofi... îi dezgroapă proiectilele artileriei; cine are nevoie, doar se apleacă şi îi adună, argumentă sergentul încercând să fie cât mai convingător. Nu merită să ne obosim trambalându-i din sac pe cântar şi iar în sac.

— Ai dreptate! Să zicem că-s toţi, conveni locotenentul însemnând cu cruciuliţe în dreptul poziţiei lor: Fasole – kilograme 50 cost 1000 lei, cartofi Roza – kilograme 50 – cost 550 lei.

Preţul i se păru exagerat.

— Cam scumpi!

— E marfă bună; rezistă la păstrare. Răposatul Dădârlat dăduse ordin bucătarului să nu se atingă de ei atâta timp cât se vor mai găsi cartofi văratici.

Întrucât problema calităţii şi a soiurilor de cartofi îi fusese totdeauna neclară, locotenentul se arătă dornic să vadă cum arată la faţă cartofii... Roza. Dezlegă gura sacului şi îşi vârî mâna înăuntru.

— Da' mari sunt! Şi ce roşii! Oare toţi sunt la fel? Şi temându-se că numai „faţa" arată aşa de bine, îşi suflecă mâneca vestonului şi vârând mâna până la cot începu să răscolească şi să pipăie... marfa. Deodată deveni atent şi îndreptându-şi privirea spre sergent, întrebă mirat:

— Asta ce-o mai fi? Parcă e o lădiţă? Să nu fie cumva cu muniţie? se temu el.

Sergentul tresări imperceptibil, dar îşi reveni repede şi apropiindu-se de sac, îl lovi cu vârful bocancului.

— Muniţii?!? De unde? O fi vreo ladă de ambalaj, vedem noi când vom scoate cartofii.

Dar Blându ştia una şi bună: dacă pe listă scria că în sac sunt cartofi, apăi numai cartofi trebuie să fie! Nu şi lăzi cu muniţie sau de ambalaj. Şi până să apuce sergentul să mai spună ceva, apucă sacul de fund şi îl întoarse cu gura în jos. Cartofii se rostogoliră huruind pe duşumea, iar lădiţa apăru la lumină. După ce o şterse de praf, ofiţerul citi eticheta şi fluieră plin de mirare:

— Pffiuu! Sardele!?! Robert.

Controlă mai întâi integritatea ambalajului după care cercetă scriptele.

— Nu e trecută.

— Acuma o văd şi eu; a fost probabil a sublocotenentului Dădârlat, presupuse sergentul. O păstra pesemne pentru botezul copilului. Ştiţi, spera să obţină luna viitoare o permisie.

Argumentul era destul de plauzibil şi locotenentul îl luă de bun.

— Să o punem bine; când o pleca vreun curier la partea sedentară a regimentului, o vom trimite nevesti-si. Cu toate că bietei femei, numai de sardele nu i-o fi arzând, comentă el cu amărăciune.

După încheierea inventarului, locotenentul convocă tot personalul care deservea popota; voia să-şi cunoască... unitatea, cu care urma să contribuie la alungarea hitleriştilor, îngrijindu-se de apetitul ofiţerilor din comandamentul regimentului 6 Vânători de munte. Primul se prezentă bucătarul; om trecut de 40 de ani.

— Să trăiţi, domnule locotenent, sunt sergentul Bordei Vasile.

Îi urmă un ostaş cam adus de spate şi cu o mustăcioară à la Clark Gable.

— Să trăiţi, domnule locotenent, sunt caporal Netcu Florea, frizer şi chelner.

După el se prezentă soldatul Teodorescu Paul, chelner şi la urmă, apăru grăbit un alt ostaş, brunet şi mărunţel.

— Să trăiţi, domnule locotenent, sunt soldatul Durică Mihai, ordonanţă la dom' sublocotenent Dădârlat, lăutar şi om la toate.

— Dânşii sunt toţi? îl întrebă locotenentul pe teterist.

— Atâţia am mai rămas, răspunse înnegurat sergentul bucătar. Suntem toţi rezervişti; leaturi vechi, adăugă el ca şi cum ar fi vrut să se scuze pentru faptul că se afla la popotă şi nu în prima linie.

Sesizând „oful" ostaşului, locotenentul îi replică:

— În condiţii de luptă nicio activitate nu este lipsită de importanţă şi, uneori, soarta unei bătălii ori a unui regiment, poate fi determinată de un simplu amănunt. Avem datoria ca împreună să ne îngrijim de hrana ofiţerilor. La rândul lor, dânşii se îngrijesc de securitatea noastră. Şi a întregului regiment, încheie el convins că cele spuse nu puteau fi cu mult mai prejos decât proclamaţia generalului Bonaparte în ajunul campaniei din Italia.

Apoi, amintindu-şi că e ofiţer, începu să dea primele ordine:

— Pentru început, veţi muta magazia în locul biroului şi biroul în locul magaziei.

— N-ar fi mai bine să le lăsăm tot aşa? Actualul birou e mai încăpător şi mai luminos, se opuse sergentul Caloianu.

— În schimb, uşa dă în săliţa care duce la bucătărie, bucătarul nu va fi nevoit să ocolească prin curte ori de câte ori are de adus ceva de la magazie. Şi, în plus, are şi gratii la ferestre. Executarea! încheie ofiţerul.

Când rocada birou-magazie fu terminată, controlă dacă au fost mutate toate alimentele – în special lădiţa cu sardele – încuie uşa şi vârî cheia în buzunar.

— Asta rămâne la mine.

După plecarea locotenentului, ostaşii îl înconjurară pe Durică. Acesta îi informase prin semne că... dispune de noutăţi.

— Domn' ilev şi nene Bordei. E prăpăd! Eram sub fereastră la comandament, când a venit dom' locotenent ăsta! Auu! se văită el ducându-şi palma la gură. Vorbea dom' maior Tiodoru cu alţi domni ofiţeri; zicea că pe unde a trecut dumnealui – adică dom' locotinent – a fost jale mare. La un comandament de corp – n-am înţeles la care – după două luni cât a făcut dânsul o hanchetă, un dom' general a fost pus în ritragere, un colonel s-a împuşcat în cap şi nu mai ştiu câţi ofiţeri de toate gradele au ajuns la Curtea marţială. Ce mai, până aci ne-a fost!

Îngrijorarea soldatului Durică nu era însă împărtăşită şi de ceilalţi. Sergentul Bordei era chiar sceptic.

— Ce ne pasă nouă? Nu suntem nici generali, nici colonei şi nici măcar ofiţeri. Ăia despre care auziseşi tu, or fi fost niscai trădători în slujba vreunei ţări străine. Şi în cazul ăsta, bine le-a făcut. Noi suntem ostaşi credincioşi, domnii ofiţeri la fel. Ne cunoaştem de ani de zile.

Caporalul Netcu avea însă altă părere.

— Poate n-o fi fost vorba de spionaj, măi Bordei, ci de niscai matrapazlâcuri cu furniturile...

— Aş! Pe alea le anchetează ofiţerii de administraţie şi cei de la pretorat. Tu nu vezi că ăsta poartă petliţe de combatant?

— Drept ai vorbit, nene Bordei, interveni soldatul Teodorescu. Sunt de peste zece ani chelner, cântăresc muşteriul de cum îl văd. Cine ştie ce se ascunde sub petliţele alea? Şi cum de se nimeri să apară la ţanc, să-i ia locul sublocotenentului Dădârlat care a pierit în împrejurări nu prea limpezi? Ai?

— S-ar putea să ai dreptate, conveni bucătarul. Dar asta nu e treaba noastră. Pentru noi, dânsul e popotar şi gata. Să vă ţineţi gura faţă de oricine

ar încerca să vă descoase, le recomandă el privindu-l mai îndelung pe Durică.

— Eu, nene Bordei, cânt numai din vioară, îl asigură lăutarul.

— Bine, şi acuma la treabă. Durică. Adu lemne; tu Paule, vesela; Floreo, mergi şi aşază masa, acuşi pică domnii ofiţeri la cină!

Rămas singur, teteristul chibzui asupra celor auzite şi coroborându-le cu impresiile personale ajunse la concluzia că locotenentul Blându Napoleon nu părea să fie decât ceea ce era în realitate: un simplu ofiţer de rezervă. Cât priveşte ancheta de care pomenise Durică... era cunoscută; matrapazlâcuri... cum spusese caporalul. „Oricum, trebuie să mă grăbesc”, îşi propuse el aruncând o privire nemulţumită spre uşa încuiată şi ferestrele cu gratii ale magaziei.

CAPITOLUL IV

Sturmführerul S.S. Otto Göcke își plesni înciudat cravașa de palma înmănușată a mâinii stângi. Deși făcea parte de peste cinci ani din serviciul de informații al S.S.-ului, era nevoit să recunoască că are în față niște profesioniști ai contrainformațiilor. Și acest lucru îi insufla un complex de inferioritate pe care voia să-l mascheze printr-o atitudine marțială, însoțită de un limbaj cât mai lapidar; debitat pe un ton care l-ar fi făcut să se îngălbenească de invidie și pe cel mai îndrăcit Feldwebel.

— Inconștienți! Trădători chiar! „Odin-3”! Unde e? Ați avut cinci zile! Au trecut șapte! Sabotaj! Asta e!

Baumann încercă timid o justificare.

— Domnule Sturmführer, între noi și locul unde se află „Odin-3”, avem linia frontului. Și asta nu e o graniță oarecare, s-o treci folosindu-te de un pașaport. Există patrule, santinele; au loc atacuri, contraatacuri... Un agent – oricât de experimentat ar fi – tot trebuie să aștepte un prilej favorabil pentru a trece dintr-o parte în alta.

— Mai ales când are de transportat un obiect de importanța lui „Odin-3”, interveni și căpitanul Hawlischek.

— Avem greutăți și în menținerea legăturii cu agentul, continuă Baumann. Zilele trecute, în sectorul respectiv, românii au împins frontul cu cinci kilometri mai spre vest. De atunci, legătura e întreruptă...

— Nu interesează! țipă S.S.-istul. Vă privește cum o restabiliți! „Odin-3” trebuie să ajungă la Berlin în 48 de ore! Führerul, personal, se interesează de el!

— Dar ce dracu’ conține lada aia? își ieși Baumann din fire.

Sturmführerul își holbă ochii surprins de insolența întrebării. Vru să răspundă dar nu rosti decât niște monosilabe. De-abia după câteva secunde reuși să articuleze frazele:

— Strict secret! E de importanță capitală! Datoria voastră e să recuperați „Odin-3”, nu să puneți întrebări! V-am spus: 48 de ore! Apoi îi raportez direct lui Schellemberg; iar el, lui Himmler! Răcni „Heil Hitler” și, fără să aștepte răspunsul la salut, ieși din cameră.

Baumann își pipăi gâtul.

— Papà Rolf, încep să am oarecare îndoieli asupra integrității corpului meu, după trecerea celor 48 de ore.

Hawlischek își descheie tunica, începu să-și șteargă transpirația și exclamă cu nostalgie:

— Ehei! Unde sunt zilele când amiralul era șeful Abwehr-ului? Nu ne zorea nimeni, nu eram amenințați...

— Şi nici nu îndrăznea un cretin de Sturmführer să ţipe în faţa unui locotenent-colonel din Abwehr, îl completă Baumann.

— Ce să mai vorbim?!? Patruzeci şi opt de ore, nici nu ştii când trec, comentă căpitanul privindu-şi ceasul. E unsprezece, poate avem vreo veste de la 24-W-38. Hans! adăugă el strigând în direcţia uşii.

Când telegrafistul deschise uşa, Hawlischek îi aminti că e ora la care ar putea fi chemat de agent.

— Deci, atenţie, cum îl auzi, mă anunţi!

Apoi îşi descheie centura şi se aşeză comod pe scaun.

— Domnule colonel, eu am să aştept toată noaptea; mai sper încă.

Baumann deschise un dulăpior şi scoase o sticlă cu coniac şi două păhărele.

— Crezi că eu mai pot dormi aceste două zile?

Goliră câteva păhărele în tăcere, fiecare cu gândurile sale. După vreun ceas, telegrafistul năvăli pe uşă.

— Domnule căpitan, W-38!

Hawlischek se năpusti spre uşă urmat de colonel. Nici nu aşteptă ca telegrafistul să termine transcrierea mesajului, că îi şi smulse hârtia din faţă.

O descifră la repezeală şi după ce citi înfrigurat, cu un gest moale o înmână lui Baumann.

— De data aceasta, s-a zis cu noi, exclamă el, mai mult prăbuşindu-se decât aşezându-se pe scaun.

Hawlischek uită de protocol şi îşi umplu păhărelul pe care îl goli pe nerăsuflate. Scrise câteva cuvinte pe o hârtiuţă şi o înmână telegrafistului prin uşa rămasă întredeschisă.

— Transmite-i asta, ordonă el apatic. Apoi reciti mesajul cu glas tare:

— 24-W-38 comunică: „Misiunea devenit extrem de dificilă datorită agent Birou 2. Nevoit să aştept prilej favorabil. Chem mâine ora douăzeci”. Dacă nu voi primi veşti bune, continuă el, poimâine-dimineaţă mă prezint la raportul generalului Krabbe şi îl rog să mă trimită în linia întâia ori... să mă împuşte. Cu S.S.-istul nu mai am poftă să dau ochi.

— Nici eu, mărturisi locotenent-colonelul. Apoi adăugă îngândurat: Oare ce ştiu cei de la Biroul 2 al armatei române şi ce fel de agent au trimis?

— Sper să aflăm mâine. I-am cerut agentului să ne informeze.

*

— Ia opreşte, Ioane!

— Ptrrru, gloabă!

Locotenentul Blându coborî cu destulă greutate din căruţă, ajutat de teterist.

— Asta e furgoneta?

— Asta... a fost, domnule locotenent.

Ofiţerul dădu un ocol mormântului de fier şi tablă arsă, apoi se apropie de groapa din mijlocul şoselei.

— Pesemne, că se afla aici când a fost lovită, comentă el.

— Probabil, încuviinţă sergentul privindu-l cu coada ochiului.

Dar Blându părea mai mult curios decât interesat. Mâna stângă şi-o vârâse sub centiron, iar cu cealaltă îşi mângâia bărbia triplă. Măsură din privire diametrul gropii şi murmură ca pentru sine:

— Cam mică pentru un proiectil de artilerie.

Şi mulţumindu-se cu acest comentariu intenţionă să se reîntoarcă la căruţă. Dar deodată îi atraseră privirea câteva boabe de fasole risipite de-a latul drumului. Se luă după ele şi zărind câteva şi dincolo de şanţ, intră în pădure. Boabele înşiruite când mai rar, când mai des, îl conduseră vreo treizeci de metri mai încolo, unde aproape fără să se mire, descoperi o grămadă de fasole răsturnată pe iarbă; în imediată apropiere, găsi şi sacul gol.

— Caloiene, ia vino!

Sergentul se apropie arborând curiozitatea.

— Ce zici de asta?

— Ce să zic? Fasole, răspunse prudent sergentul.

— Cum de or fi ajuns aici.

— Probabil... le-a aruncat explozia.

— Aş! Să zboare-un sac printre copaci şi să ajungă plin până aici? Imposibil! Nu ţi se pare ciudat?

Teteristul încercă să minimalizeze incidentul.

— Se întâmplă atâtea lucruri ciudate în război, încât ai înnebuni încercând să le elucidezi pe toate. Eu zic să o punem în sac şi basta!

— Nu, e murdară, se opuse locotenentul. Luăm numai sacul, văd că e nou. Probabil captură de la inamic, presupuse el observând rombul desenat pe pânză. Numai nemţii folosesc simboluri d-astea: romburi, svastici, fulgere, rune...

— Asta aşa este, aprobă teteristul reţinându-şi un oftat de uşurare.

Împături sacul pe care i-l înmânase Blându şi îl aruncă în căruţă.

*

Soldatul Marin Robete ţesăla caii, dar se vedea cât de colo că gândurile – nu prea liniştite – îi erau cu totul în altă parte. Adevărul e, că de când cu moartea neobişnuită a plutonierului major Amăruţă, el nu reuşea să-şi găsească nici liniştea, nici locul. Fiind conducător la căruţa cantinei şi

totodată un fel de ordonanţă neoficială, îi revenise sarcina să strângă lucrurile mortului pentru a fi expediate familiei. În cvartirul acestuia, descoperise o lădiţă cu sardele. Era chiar aceea desfăcută la uşa avionului, fiindcă lipseau zece cutii: două care fuseseră mâncate pe loc plus cele opt – porţia lui. Socotind că celelalte trei lădiţe au fost vândute, a patra deci îi revenea lui, ca tovarăş de... afaceri. Aşa că a ascuns-o sub nişte coceni de unde a luat-o pe seară, când s-a mai potolit vânzoleala.

În noaptea aceea, Marin dormise prost – dacă somn puteau fi numite cele câteva minute în care fusese chinuit de vise în care pumnalele şi sardelele se împleteau cu avioane vii şi majori morţi.

Când se făcu ziuă, hotărârea era luată: se va descotorosi de sardelele alea blestemate. Fiindcă – indiferent de concluziile trase de cei care anchetaseră împrejurările morţii majorului – el era convins că totul se trăgea de la sardele.

„Le vând şi gata! Pe toate", se hotărî el vârând în lădiţă şi cele opt cutii păstrate pentru... casă.

Rămânea să găsească un client, dar nu dintre ofiţerii comandamentului, care desigur, cumpăraseră celelalte trei lădiţe şi în cazul acesta, l-ar fi putut lua la întrebări.

„Am să încerc cu vreunul din ofiţerii de pe la regimente, care vin cu treburi la divizie", îşi spuse el socotind că e singurul mijloc indicat pentru a fi scutit de a da relaţii. Şi căutând cu privirea, zări un locotenent despre care – dacă nu ai fi luat seama că poartă diagonală – privindu-l din spate, puteai crede că e vreun majur în ultimul an dinaintea pensionării.

Se apropie mai întâi de iapa costelivă pe care o examină cu ochi de cunoscător; apoi se adresă mai mult animalului decât ofiţerului:

— Oof! Cum de se îndurară să te pună la ham? Să trăiţi, dom'le locotenent! salută el, prefăcându-se că de-abia atunci şi-a dat seama de prezenţa lui. Mergeţi departe? adăugă el mângâind crupa iepei.

— Cam vreo douăzeci de kilometri, răspunse Blându binevoitor.

— D-apăi, alt drum nici că mai faceţi astăzi cu ea. E prăpădită tare...! Mă mir cum de ajunserăţi până aci?

Locotenentul ridică din umeri în semn că asta era situaţia şi nu avea de ales.

După ce cercetă cu privirea încărcătura căruţei, constatând că aprovizionează o popotă, soldatul intră în subiect.

— Dom'le locotenent, am nişte sardele, dacă v-ar interesa să le cumpăraţi...

— Sardele mă?!?

— Franţuzeşti. Le am aci, la căruţă. Poftiţi să le vedeţi.

Locotenentul îl urmă intrigat dar şi curios; aproape că îi venea să-i dea dreptate lui Caloianu în privinţa ciudăţeniilor războiului.

Ostaşul scoase pe furiş, de sub paiele aşternute pe fundul căruţei, o lădiţă.

— Sunt numai treizeci şi opt de cutii; că două le mâncai eu, preciză soldatul ca şi cum ar fi vrut să se scuze pentru o asemenea îndrăzneală.

— Mai ai şi altele? întrebă Blându după ce se convinse că lădiţa este aidoma cu aceea rămasă de la predecesorul său.

— Numai p-asta. Captură, să trăiţi! Săptămâna trecută am ocupat Avrămenii prin surprindere. Nemţii n-au mai avut timp să-şi ia buclucurile cu ei.

— Nu cumva ai mai vândut o lădiţă sublocotenentului Dădârlat?

Marin îşi opri în dosul măselelor o înjurătură adresată lui însuşi, pentru inspiraţia de a-l fi ales de muşteriu tocmai pe acest locotenent. Înainte de a-i răspunde chibzui puţin. Ştia că sublocotenentul murise; dar nu era sigur că a apucat să spună la cineva de unde a cumpărat sardelele. Se hotărî să răspundă tot cu o întrebare.

— Vă spuse dânsul?

— N-avea cum; când am sosit eu la regiment, el era mort.

Olteanul îşi reţinu un oftat de uşurare.

— De la mine nu le-a luat; numai cu astea mă alesei. Că n-am fost numai eu de faţă când le-am găsit; mai era şi dom'major Amăruţă. Ăl de căzu zilele trecute, preciză el.

— Şi la ce preţ le dai?

— Păi... cu cât le dădu şi dânsul; o sută de lei cutia, propuse el în timp ce îşi punea întrebarea: „O fi mult? O fi puţin?"

— O sută?!? se miră locotenentul.

— Pentru cine întreabă, răspunse soldatul dând de înţeles că acceptă şi tocmeala.

Blându îşi numără mintal banii din buzunar.

— Măi băiete, îţi iau numai treizeci şi cinci de cutii, mai mulţi bani nu am la mine.

Marin de-abia îşi reţinu un oftat de uşurare.

— Domnule locotenent, vi le dau pe toate; ce să fac eu cu trei cutii? Mie nu-mi plac fiindcă-s greţoase. Să le vând, aşa... cu bucata?... N-am timp. Luaţi-le şi să le mâncaţi sănătos! îi ură el punându-i lada în braţe.

După ce îi controlă conţinutul, locotenentul se grăbi să ascundă lădiţa sub sacii cu pâine, să nu fie văzut de teterist şi de vizitiul care tocmai intrau pe poarta curţii transformată în depozit.

— Domnule locotenent, poftiţi actele şi drum bun! Eu am să vin pe jos.

— Cum aşa?

— Mi-a spus Ion că nu prea o crede pe Floricica în stare să ne ducă pe toţi trei, plus alimentele. Când o fi la deal, se dă şi el jos şi pune umărul.

— Dar dumneata? atâţia kilometri pe jos?

— E un fel de a spune. Găsesc eu o ocazie – vreo maşină – şi ajung înaintea dumneavoastră.

Blându aprecie cum se cuvine delicateţea teteristului şi după ce se urcă în căruţă ajutat de Ion, dădu semnalul de plecare.

Când ajunse la popotă, puse lădiţa cu sardele în magazie, iar pe cealaltă – a sublocotenentului – o mută sub pat, în cancelaria folosită şi ca dormitor. Era încântat de achiziţia făcută, îşi imagină zâmbind, ce ochi va face colonelul Dumbrăveanu (constatase că e gurmand), cât şi ceilalţi ofiţeri, când vor vedea sardelele în farfurii. O singură problemă îl necăjea: cu ce prilej să le servească?

Se înserase dar el tot mai chibzuia la soarta sardelelor. Problema îl mai frământa încă şi pe la ora opt, când se întorcea, pe întuneric, de la popota batalionului 3, unde făcuse un control majorului popotar. Deodată, de la liziera pădurii, dinspre marginea de răsărit a satului, izbucniră în salve loviturile artileriei. Părea că nişte mori titanice măcinau stânci pe undeva, prin măruntaiele pământului, în timp ce păsări metalice sfâşiau văzduhul pe deasupra capului său. Instinctiv se lungi cu burta la pământ şi aşteptă înfrigurat explozia proiectilelor.

— Ce faci aici, domnule locotenent? îl întrebă o voce care de-abia îşi ascundea ironia.

Blându îşi întoarse faţa în sus şi zări profilându-se pe cerul luminat de lună, silueta deşirată a maiorului Vasiliu N. Vasile.

— E bombardament, îngăimă el.

Maiorul îl lămuri zâmbind subţire:

— Proiectilul care te caută, n-ai să-l auzi niciodată. Şi afară de asta, acuma trage artileria noastră.

Simţind cum i se aprind obrajii, locotenentul se ridică, sprijinindu-se mai întâi pe un genunchi apoi pe braţul oferit cu bunăvoinţă de maior.

— Vă rog să mă iertaţi, nu prea sunt obişnuit...

— Nu vă necăjiţi, toţi am păţit la fel, când am primit botezul focului, îl îmbărbătă maiorul.

— Dar pentru ce se trage atât de intens?

— Pregătire de artilerie; la noapte atacăm. Dacă totul merge bine, nădăjduim ca săptămâna viitoare să reaşezăm graniţa ţării la locul ei firesc. În sectorul nostru, bineînţeles.

Blându îşi simţi pieptul cuprins de o căldură plăcută; ar fi vrut să împărtăşească cuiva această bucurie, însă maiorul plecase la treburile lui.

Intră în clădirea şcolii dar nu găsi pe nimeni. Ofiţerii se aflau toţi în preajma colonelului, la punctul de comandă, în imediata apropiere a liniei de foc.

Oarecum decepţionat, plecă spre popotă rumegându-şi singur necazul că nu se afla şi el acolo, pe câmpul de luptă, în fruntea unui pluton. Amintindu-şi însă de cele întâmplate mai devreme, simţi că se înroşeşte din nou şi încă o dată fu nevoit să recunoască justeţea argumentelor colonelului.

„Evrica! exclamă el în şoapta. Sardelele le voi servi la prima masă pe care o vom lua dincolo de frontieră".

Şi încântat de idee se grăbi spre popotă, fără să mai ia în seamă canonada.

Când ajunse la poarta casei fostului primar, se opri şi instinctiv se ascunse în umbra gardului. Îşi încordă privirea îndreptând-o spre fereastra magaziei de alimente; o siluetă întunecată se strecura ieşind în curte.

„Un hoţ!" bănui el. Amintindu-şi că e înarmat, duse mâna la tocul pistoletului. Cum însă nu umblase niciodată la el, cureluşa se înţepenise în cataramă, iar înfrigurarea datorită emoţiei îl stânjenea şi mai mult. Renunţă să facă uz de armă mulţumindu-se să strige cu toată puterea:

— Stai că trag!

Din păcate, hoţul reuşise să escaladeze fereastra şi luând-o la fugă, se făcu una cu întunericul din fundul curţii.

Blându se repezi spre acareturile din spatele casei, unde erau cantonaţi oamenii lui. Îi găsi dormind, ca şi cum pentru ei, canonada era un cântec de leagăn ori susurul unui izvor.

— Alarmă! Sculaţi!

Până să treacă zece secunde, ostaşii săriseră din culcuşuri, smulseră armele din rastelul improvizat şi – încărcându-le din mers – ieşiră în curte.

Bucătarul îndreptă spre ofiţer lumina unei lanterne.

— Ce s-a întâmplat?

— Cineva a prădat magazia. A fugit încolo, preciză el arătând spre livada din fundul curţii.

Şi întrucât reuşise – în sfârşit – să-şi scoată pistoletul, porni înainte urmat de siluetele fantomatice ale ostaşilor, îmbrăcaţi numai în cămăşi şi izmene.

După zece minute de cercetări fără rezultat, renunţară.

— Să vedem mai bine ce s-a furat, propuse sergentul Bordei, după ce mai întâi se convinse că niciunul din oamenii popotei nu lipseşte la numărătoare. Asta dovedea că hoţul era din afară.

Lângă fereastra cu gratiile smulse, găsiră o rangă de fier.

— A lucrat bine, derbedeul. Din cauza canonadei nu s-a auzit zgomotul, constată caporalul Netcu.

Între timp, locotenentul trimisese după Caloianu.

— Dom’ locotinent, domnu’ elev Caloianu nu e la cvartir, raportă soldatul Durică înapoindu-se de la cantonamentul teteristului.

— Cum aşa?

— Odaia e goală şi patul neatins.

În capul lui Blându încolţi imediat o bănuială, dar tot imediat renunţă la ea; Caloianu nu părea omul care să spargă magazii de alimente.

Pentru a preîntâmpina o altă tentativă de furt, hotărî ca sergentul să organizeze un post de santinelă la fereastra magaziei. Dar asta, după ce vor constata ce s-a furat.

CAPITOLUL V

Căpitanul Hawlischek intră în birou cu fața strălucind de transpirație și bucurie.

— Domnule locotenent-colonel, dacă ați fi catolic – ca mine – v-aș propune să spunem împreună de trei ori „Pater noster”, o dată „Ave Maria” și de cinci ori „Laeudetur Jesus Cristus”! Agentul 24-W-38 a reușit!

Baumann se ridică emoționat în picioare.

— E formidabil omul acesta, recunoscu el.

Dar Hawlischek era ceva mai sceptic în privința calităților agentului respectiv.

— Nu avea încotro, a jucat totul pe o carte. Era singura posibilitate ce îi mai rămăsese pentru a fi primit de noi, într-un mod cât de cât onorabil. Crimele pentru care ar fi trebuit să dea seamă la el, în țară, sunt prea grave. Nu se poate legăna în iluzia că va scăpa de plutonul de execuție. În cazuri de-astea, românii nu glumesc!

— Treaba lor, conveni locotenent-colonelul. Agentul unde este? întrebă el nerăbdător.

— În drum spre noi; mi s-a comunicat de la comandamentul diviziei a opta, prin sectorul căruia a trecut. Sosește dintr-un minut într-altul.

Baumann deschise ușa și îi strigă telegrafistului:

— Hans! Cheamă-l aici pe Sturmführerul Göcke.

Se apropie la birou rânjind.

— Acuma să stăm de vorbă, Herr Sturmführer! Și umplu păhărelele cu coniac. Merită!

S.S.-istul intră pășind apăsat pe dușumelele uscate. Își zvârli mâna înainte – zvâcnind din tot corpul – și salută cu glas tare.

Cei doi ofițeri îi răspunseră cu câteva tonuri mai jos; Baumann se reașeză pe scaun, în timp ce Hawlischek rămase în picioare.

Gradul lui Göcke corespundea celui de maior din Wehrmacht, așa că în lipsa invitației de a lua loc, fu nevoit să rămână în picioare.

— Domnule locotenent-colonel, începu el, împingându-și în față mâna în care ținea cravașa – așa cum văzuse că procedează Keitel cu bastonul de mareșal – țin să vă amintesc că mai sunt doar zece ore până în clipa când „Odin-3” trebuie să fie la Berlin.

Baumann scoase o cutie cu țigări de foi, se servi, apoi o împinse spre Hawlischek, ignorând cu tot dinadinsul să-l întrebe pe S.S.-ist dacă fumează.

Execută cu minuțiozitate ritualul mirosirii, decapitării și aprinderii trabucului și de-abia după ce își înconjură capul cu un nor albăstrui, binevoi să vorbească.

— Herr S.S. Sturmführer Göcke; peste foarte-foarte scurt timp veţi primi obiectul numit „Odin-3”. Şi veţi răspunde integral de transportul lui până la Berlin. Nu sunt nici o mie de kilometri: noaptea e luminoasă şi pilotul va avea vizibilitate. Are să fie ceva mai greu când veţi traversa munţii; în anotimpul acesta, ceaţa este frecventă la altitudini de peste o mie de metri. Nu vă va ierta nimeni dacă eforturile depuse de noi şi de agentul 24-W-38 vor fi anihilate de o mică neglijenţă sau întârziere cauzată de dumneavoastră. În clipa când „Fieslerul” va decola, comunic Berlinului să vă aştepte peste şapte ore. Deci, atenţie, urmaţi ruta cea mai scurtă, pe deasupra munţilor Bükk şi Tatra, preciză Baumann, zâmbind insinuant. Dacă vă apucă ziua pe drum, greu veţi scăpa de avioanele inamice care ne survolează. Încă o dată, atenţie!

S.S.-istul îşi mestecă în dinţi răspunsul pe care socotea că îl merită locotenent-colonelul; întrucât însă acesta era deocamdată stăpân pe situaţie, se mulţumi să amâne răfuiala pentru mai târziu, după ce va ajunge la Berlin. Îi răspunse, deci, evaziv:

— Mai întâi, să văd obiectul „Odin-3”.

În aceeaşi clipă, un caporal deschise uşa.

— Domnule colonel, agentul!

Baumann se ridică în picioare în timp ce Hawlischek aruncă trabucul în scrumieră şi se repezi spre uşa prin care tocmai intra sergentul t.r. Caloianu Ovidiu.

Uniforma murdară şi faţa înnegrită de fum dovedeau că trecerea printre liniile de foc nu fusese deloc uşoară. Se opri clipind din cauza luminii, apoi, fiindcă Hawlischek aştepta cu braţele deschise, îşi scoase raniţa şi i-o înmână.

— Domnule căpitan, aveţi obiectul căutat.

Rolf îmbrăţişa raniţa cu dragostea unei mame pentru un copil regăsit; cu gesturi aproape tandre scoase lădiţa şi o aşeză cu grijă pe biroul lui Baumann. Acesta o mângâie satisfăcut în timp ce Göcke, mai prozaic, îi pipăi încheieturile. „Odin-3” – pe care mai erau încă lipită o etichetă a celebrei mărci de sardele – se afla, în sfârşit, în faţa lor.

— Dar asta ce este? întrebă S.S.-istul arătând spre un orificiu nu mai mare decât grosimea degetului mic.

Caloianu se apropie şi arătând o gaură asemănătoare făcută în pânza raniţei, explică scurt:

— Un glonţ.

— Ah, so! exclamă Hawlischek. Ai avut noroc, dragă domnule. Şi mulţumit, îşi reluă trabucul din scrumieră.

Însă S.S.-istul continuă să privească intrigat gaura şi spre nedumerirea celorlalţi, se apleacă deasupra lădiţei mirosind-o ca un copoi. Mai înainte ca Baumann şi Hawlischek să-şi poată răspunde la întrebările ce şi le puseseră din priviri, luă un coupe-papier de pe birou şi smulse capacul.

În faţa privirilor stupefiate ale tuturor, apărură strălucitoare, cutiile de sardele şi în cameră se răspândi mirosul picant al uleiului scurs din cele găurite de glonţ.

Göcke simţi cum creşte tinzând să atingă statura zeului Wottan. Copleşit de lovitură, locotenent-colonelul Baumann alunecă pe scaun, până ajunse cu bărbia aproape la nivelul biroului.

După ce se convinse că nu are halucinaţii, Hawlischek se sprijini de perete în timp ce buzele îi murmurară fără voie!

— *Miserere nobis, domine!*[6]

Caloianu intui imediat atât partea comică a întâmplării, cât şi pe aceea dramatică. Cum însă avea motive să se îndoiască de receptivitatea la umor a celor trei ofiţeri, îşi luă măsurile de prevedere necesare. Astfel că în clipa când trei perechi de ochi se îndreptară ameninţătoare spre el, descoperiră cu surprindere că au în faţă un om care îi privea dur, asemenea ţevii de oţel a pistoletului „Parabellum" îndreptat spre ei.

Primul care ridică mâinile, fu S.S.-istul; îl urmă Baumann cu privirea aiurită, apoi căpitanul, pe care îl podidise iarăşi transpiraţia.

— Domnilor, începu Caloianu, apreciez lucid situaţia în care mă aflu şi vă avertizez că la cea mai mică mişcare a unuia dintre dumneavoastră, vă împuşc pe toţi trei, apoi mă sinucid. Fiindcă nu am încotro. Sper însă că mă veţi asculta cu calm; este şi în interesul dumneavoastră. Domnule căpitan, deschide puţin uşa şi strigă celor de afară să nu ne deranjeze sub niciun motiv.

Hawlischek se grăbi să execute ordinul.

— Perfect! Acum, fiţi atenţi! Am lipit pe toate lădiţele etichete de sardele ca să acopăr inscripţiile runice care ar fi bătut la ochi. Şi pentru a masca mai bine conţinutul lor, m-am folosit şi de o lădiţă veritabilă cu cutii de sardele. Ca s-o procur, am devalizat coletul primit de acasă de un ofiţer român. Asta ca o paranteză, preciză Caloianu indispus. Încurcătura, continuă el, a provocat-o – fără să vrea – omul pe care l-am însărcinat să le ridice din avion. Eu nu puteam risca; Avramenii se află în sectorul altei unităţi. Din păcate nu mai trăieşte pentru a ne putea lămuri. Totuşi, „Odin-3" există, printre lucrurile mortului sau pe undeva, prin cantina diviziei. Până ieri la ora 16, când am plecat eu de acolo, nu fusese descoperit şi – sunt convins –

---

[6] *Îndură-te de noi, Doamne!* (Titlul unei rugăciuni catolice.)

acest lucru nu se va întâmpla prea curând. Cei de la divizie au alte preocupări la ora actuală, insinuă el făcându-i atenţi la canonada care se auzea dinspre răsărit. Ei bine, am să fac totul ca să găsesc documentele acelea şi să vi le aduc.

Câteva clipe, aşteptă să vadă efectul cuvintelor. Dar se convinse că nimeni nu era dispus să-l creadă.

— Trebuie să înţelegeţi, continuă el, că sunt singurul om care mai poate încerca ceva în direcţia asta. Vă asigur că motivele care îmi insuflă acest curaj nebunesc sunt cât se poate de serioase. Printre ai mei, nu mai pot rămâne mult timp fără a risca o moarte ruşinoasă; şi încheie fără să coboare ţeava pistoletului. Aceasta e situaţia, domnilor.

Hawlischek se adresă lui Baumann şi S.S.-istului:

— Domnilor, acest om are dreptate. În actualul stadiu al situaţiei nici S.S.-ul, nici Abwehr-ul şi nici Gestapoul nu vor reuşi să-l recupereze pe „Odin-3”. Propun deci să-i acordăm, în continuare, încrederea noastră.

Locotenent-colonelul Baumann era de-a dreptul impresionat de prezenţa de spirit şi curajul românului, în timp ce Göcke, după ce cumpăni lucrurile, ajunse la concluzia că dacă se va opune, cei doi vor da vina pe el pentru nereuşita operaţiunii. Aşa că se hotărî să trateze:

— Şi ce garanţii avem?

— Aceleaşi pe care mi le veţi da şi dumneavoastră mie.

— Anume?

— Doresc ca în schimbul lui „Odin-3” să am certitudinea că sfârşitul războiului mă va găsi, dacă nu în Brazilia, cel puţin în Spania.

Sturmführerul tresări nervos:

— Te îndoieşti de victoria Germaniei?

— Aş dori să o salut de pe plaja Bahia, răspunse zâmbind Caloianu.

Baumann se hotărî să intervină înainte ca discuţia să apuce un făgaş periculos pentru toţi.

— Domnule, cum credeţi că veţi îndeplini această misiune?

— În primul rând, trebuie să mă înapoiez în liniile româneşti, înainte de a se face ziuă. Pentru aceasta, îmi veţi pune la dispoziţie avionul de afară, tot nu va mai zbura spre Berlin în noaptea aceasta. Am riscat trecând printre liniile de luptă; o întoarcere pe aceeaşi cale, ar fi curată sinucidere. Mai ales că bombardamentul pe care îl auziţi prevesteşte un atac masiv. Nu e nevoie să fii ofiţer pentru a înţelege atâta lucru. Odată ajuns, voi începe căutarea lui „Odin-3”.

— Credeţi că mai aveţi şanse? îl întrerupse Baumann. Într-unul din mesaje ne-aţi comunicat ceva despre un agent al Biroului 2, îi aminti el.

Caloianu tresări imperceptibil; uitase că pentru a-şi justifica întârzierea inventase prezenţa unui ipotetic agent al contraspionajului militar. Aluzia locotenent-colonelului făcu să-i încolţească în minte o idee. Zâmbi în sinea sa, după care se adresă nemţilor:

— Tocmai despre el vroiam să vă vorbesc. A sosit de la Bucureşti chiar a doua zi după acţiunea comandoului dumneavoastră, acţiune care nu putea să nu suscite anumite bănuieli. Totuşi, am impresia – mai bine zis sunt convins – că nu are nicio bănuială asupra mea sau a adevăratului motiv care a provocat accidentul autofurgonetei. Va trebui să fiu atent, să aflu ce misiune are şi dacă e în legătură cu obiectul căutat de noi. De îndată ce voi reuşi să redobândesc „Odin-3”, vă anunţ tot prin radio. Şi fiindcă veni vorba, să îmi daţi vreo două baterii, cele vechi sunt obosite.

— Am dori să ne ţineţi la curent cu misiunea şi bănuielile acelui agent al Biroului 2, chiar dacă pentru aceasta veţi fi nevoit să amânaţi, o zi-două, venirea în liniile noastre, propuse Göcke. Conţinutul lui „Odin-3” este de o importanţă covârşitoare pentru noi. Vrem să ştim dacă aliaţii au vreo bănuială referitoare la existenţa lui „Odin”, în general. Pe răspunderea mea, vă comunic tuturor că e vorba de cea mai formidabilă armă ce a putut fi scornită de mintea omenească, destăinui Göcke luându-şi o mină gravă.

În privinţa garanţiilor – continuă el – pe numele domnului Kalloian vor fi depuşi, la o bancă din Elveţia, 15.000 de franci şi un paşaport pentru Brazilia. Bineînţeles că nu veţi intra în posesia lui decât după ce vom obţine obiectul, preciză Göcke.

Agentul îi răspunse calm:

— Vă asigur că îmi voi lua toate măsurile de prevedere ca să ajung teafăr în Elveţia, după ce vă voi remite „Odin-3”. Am prieteni acolo şi în caz că mi se va întâmpla vreun necaz, atât în timpul cât şi după ce îmi voi îndeplini misiunea, aliaţii vor fi înştiinţaţi de existenţa formidabilului „Odin” – în ansamblu – cât şi a lui „Odin-3” – în particular. Asta, domnilor, pentru ca să punem lucrurile la punct. Şi acum, puteţi lăsa mâinile jos. Sper că am reuşit să rezolvăm incidentul într-o manieră convenabilă pentru toţi.

Baumann se reaşeză oftând uşurat, în timp ce Hawlischek începu să-şi şteargă năduşeala.

— Pentru ce ai avut nevoie de armă? dori el să ştie.

Caloianu zâmbi ironic şi îl privi cu înţeles pe S.S.-ist.

— E singura metodă prin care se pot înţelege nişte gentlemeni ca noi. Dar acum domnilor, e timpul să plec. Popota regimentului îmi va resimţi lipsa dacă nu voi fi prezent la cântărirea cafelei şi a brânzei pentru micul dejun al ofiţerilor. Iar şeful meu – locotenentul Napoleon Blându – ar putea intra la bănuieli.

— Ăsta e agentul Biroului doi? întrebă Baumann.
Întrebarea îi dădu lui Caloianu altă idee:
— Aţi ghicit. Deşi nu arată nici pe departe a strateg de geniu şi cu atât mai mult a specialist în contrainformaţii. Nu garantez însă că identitatea şi gradul cu care a venit sunt reale, presupuse el, iar în gând adăugă: Nene Napoleoane, te-am făcut... mare!
Căpitanul deschise uşa şi ordonă celor din antecameră:
— Chemaţi-l pe pilotul domnului Sturmführer.
Caloianu vârî pistoletul în toc, apoi se apropie de lădiţa cu sardele, luă o cutie pe care o privi răsucind-o pe toate părţile şi se adresă înveselit celorlalţi:
— Privind lucrurile cu obiectivitate, trebuie să recunoaştem domnilor, că dacă această mistificare e opera lui Napoleon al meu, înseamnă că avem de-a face cu cel mai fantastic farsor al războiului invizibil. Dar, aţi greşi dacă nu veţi profita de ocazie: să le mâncaţi sănătoşi!

*

— Ce-i cu dumneata, Caloiene? Se pare că nu prea ai dormit azi-noapte?
— Chiar aşa, domnule locotenent, de-abia pe la opt seara am găsit o maşină care mergea în direcţia noastră. Dar după câţiva kilometri am rămas în pană. Nu m-am încumetat să merg noaptea, – nu cunoşteam parola – şi am rămas la artilerişti. Ştiţi – Caloianu făcu o paranteză – înainte de a trece furier la popotă, am fost telemetrist. De dimineaţă a trecut curierul diviziei şi m-a luat pe motocicletă.
— Ai aflat că ne-au călcat hoţii?
— Mi-a spus Bordei. Ce s-a furat? se interesă teteristul.
— Sardelele bietului Dădârlat, îi răspunse Blându care se hotărâse să păstreze cealaltă lădiţă, urmând să trimită văduvei contravaloarea lor. Socotea că femeia avea mai multă nevoie de bani decât de sardele.
— Se pare că hoţul are gusturi subţiri; putea fura mezeluri ori conserve, comentă Caloianu.
— Mda, cam ai dreptate, recunoscu locotenentul începând să aibă oarecare bănuieli; în afară de el, şi de ostaşi, singurul care ştia de existenţa sardelelor, era Caloianu. Ba încă, într-o fulgerare de gând, îşi aminti că în ziua precedentă – când se întorcea cu căruţa de la divizie – avusese impresia că îl vede ghemuit într-un autocamion, care trecuse în viteză pe lângă ei. Dar, hoţul neprins e negustor cinstit. Aşa că trecură la alte treburi.
Atacul începu în zori. Dinspre liziera de apus a satului se auzea zgomotul infernal al împuşcăturilor, rafalelor de mitralieră şi exploziei grenadelor.

Dar inamicul – ajutat de poziţii naturale, uşor de apărat – opunea o rezistenţă îndârjită.

La infirmeria instalată în fostul conac boieresc începuseră să sosească primii răniţi şi cei doi medici – căpitanul Maier şi sublocotenentul Băieşu – aveau treabă până peste cap. Nemaiavând ce face la popotă – unde borşul şi ostropelul puteau să fiarbă şi în absenţa lui – Blându se puse la dispoziţia medicilor, luând asupra sa sarcina expedierii, spre spitalul de zonă interioară, a răniţilor care primiseră primul ajutor. Erau destule de făcut: evidenţa armelor şi echipamentului, completarea foilor de trimitere, distribuirea hranei reci şi câte alte treburi mărunte, care de obicei erau rezolvate de sanitari. Dar acum, aceştia se aflau în linia de foc unde culegeau răniţii. De altfel, singurii ofiţeri rămaşi în sat erau cei doi medici şi el.

La ora prânzului, se repezi la popotă; voia să-l însărcineze pe Caloianu cu supravegherea distribuirii mâncării în sufertaşele aduse de ordonanţe. Ofiţerii se aflau toţi la punctul de comandă – în preajma colonelului – ori pe la divizie.

— Unde o fi? întrebă Blându, constatând că e absent.

Fără să lase polonicul din mână, sergentul Bordei îi răspunse ca a plecat de vreun ceas, cu o maşină.

— De ce? Cine l-a trimis?

Atât bucătarul cât şi chelnerii îi răspunseră ridicând din umeri.

După ce se convinse că sufertaşele pot fi umplute şi fără asistenţa lui sau a teteristului, mâncă în grabă numai felul doi şi plecă înapoi, spre infirmerie, hotărât ca la primul prilej să se descotorosească de sergentul teterist.

„În fond, îşi spuse el, scriptele le pot ţine şi eu, el ar fi mai de folos la divizionul de artilerie”.

Când ajunse prin dreptul şcolii, se opri şi privi cu admiraţie la transmisioniştii căpitanului Cleper care răguşeau transmiţând ordine.

„Asta muncă, nu chiuleală, ca la popotă”, comentă Blându în sinea sa, amintindu-şi de Caloianu.

Când să plece, se pomeni salutat de un ostaş care nu arăta să fi trecut de vârsta adolescenţei.

— Cei cu tine, băiete?

Tânărul se prezentă regulamentar, încercând să îşi îngroaşe vocea:

— Să trăiţi, domnule locotenent, sunt copilul de trupă caporal Spirică Ionel, furier la comandamentul batalionului trei.

— Văd că eşti teterist, observă Blându privind galoanele albastre străbătute în zigzag de un fir alb.

— Sunt în clasa a V-a, adică, am trecut într-a VI-a de liceu.

— Şi de ce nu eşti la şcoală?

— Când a plecat regimentul, m-am ascuns într-o căruţă. După ce m-au găsit, n-au avut încotro... aşa că am rămas la batalion.

— Ai pierdut un an de şcoală, îl dojeni locotenentul.

— Alţii au pierdut mai mult, îi replică puştiul cu seriozitate.

— Hâm! Şi... pe aici, cu ce treburi?

— Cu niciuna. Totdeauna, când se apropie vreo luptă, domnul maior Onisie mă goneşte de la batalion, precizǎ necăjit micul caporal.

— Foarte bine îţi face, războiul nu-i pentru copii, fie ei şi de trupă.

Băiatul se simţi ofensat.

— Domnule locotenent, sunt fiu de militar; tata a fost maistru armurier în acest regiment, iar eu am trei ani de când port haina militară.

— Cei mulţi înainte, îi replică ofiţerul, negăsind alt răspuns mai bun. Apoi îl întrebă din nou:

— Cum ai zis că te numeşti?

Puştiul pocni din călcâie:

— Copilul de trupă, caporal Spirică Ionel.

— Bine, măi Spirică, ne mai întâlnim noi, îi promise Blându.

*

Cum ajunse la divizie, Caloianu se îndreptă direct spre fostul cantonament al plutonierului major Amăruţă. Informându-se cu discreţie, află de la proprietarul casei, – un bătrân vorbăreţ – că acesta servise 12 ani în armata chezaro-crăiască şi că de îndată ce România intrase în războiul de la 1916, el se predase italienilor împreună cu toată compania. Abia la urmă îl informă că lucrurile mortului fuseseră ridicate de un soldat. Despre lădiţă însă, nu avea nicio cunoştinţă.

De la cvartir, teteristul trecu pe la magazia intendenţei unde îl descoperi pe soldatul Marin Robete.

Cum auzi de lădiţă, acesta deveni circumspect.

— Lădiţă, domn’ elev? Cum arăta?

— Aşa, cam cât una de marmeladă; avea o etichetă pe ea. De sardele, preciză teteristul.

— De care? întrebă Marin făcând pe prostul.

— Robert, aşa scria.

Dacă ar fi fost singur, Marin ar fi înjurat în lege şi sardelele şi pe răposatul major. Aşa însă, fu nevoit să-şi mestece înjurăturile în spatele măselelor. La început intenţionă să-l ia pe „nu ştiu” în braţe, dar, amintindu-şi că teteristul este furier la popota regimentului 6, îşi spuse că mai mult ca sigur, până la urmă va descoperi lădiţa cumpărată de locotenentul cel gras. Aşa că se hotărî să spună adevărul, să scape de belea.

— Da domn’ elev, acum îmi amintii. Dom’ majur Amăruţă şi cu mine, am găsit patru lădiţe d-alea. Trei le opri dânsul – ce-a făcut cu ele? nu ştiu – iar una mi-a dat-o mie.

— Şi unde e?

— O vândui şi eu.

— Cui mă?

— Lu’ un domn locotenent. Nu-l cunosc şi nici nu ştiu de la ce regiment era, adăugă el socotind că e mai bine să nu dea relaţii prea amănunţite.

— Dar măcar aşa... cum arăta, nu ţii minte? insistă Caloianu.

Marin îi răspunse tot în doi peri:

— Om ca toţi oamenii. Că n-am stat mult de vorbă; după ce îmi dădu banii, a pus lădiţa în căruţă; vizitiul a dat bice gloabei şi a plecat.

Teteristul era de-acum edificat; lădiţa fusese cumpărată chiar ieri, sub nasul lui, de către locotenentul Blându.

După ce îl răsplăti pe soldat cu un pachet de ţigări, încercând totodată să-i îndepărteze orice bănuială, afirmând că majorul promisese că îi va vinde câteva cutii cu sardele, Caloianu părăsi cartierul diviziei şi se reîntoarse la unitate cu o ambulanţă goală.

Cât ţinu drumul, trecu în revistă evenimentele din ultimele zile şi analizând comportarea locotenentului Blându Napoleon, ajunse la concluzia că el era autorul involuntar al mistificării. Oricum însă, cei de „dincolo” trebuie să fie convinşi în continuare că el, aici, e nevoit să înfrunte un... maestru al contraspionajului. În felul acesta îşi va putea justifica şi o eventuală întârziere a recuperării blestematului de „Odin-3”. Până una-alta însă – prin intermediul unor cunoştinţe din Bucureşti – le va scrie foştilor camarazi refugiaţi în Elveţia. Rămânea subtilizarea lădiţei; dar asta nu constituia o problemă.

Când ajunse la popotă încercă să se scuze faţă de locotenent, afirmând că a însoţit un prieten rănit, plutonier t.r. la batalionul trei. Lucru care corespundea într-o oarecare măsură, deoarece plutonierul fusese transportat chiar în maşina cu care plecase el.

Blându se mulţumi numai să îl admonesteze; nu-i pomeni însă de proiectata trimitere la divizion.

După vreo două zile, profitând de prezenţa colonelului la o consfătuire cu comandantul unităţii sovietice vecine – invitat să rămână la masă – aduse vorba de caporalul, copil de trupă, Spirică Ionel:

— ...Şi apoi, aici e mai ferit, iar eu în timpul liber am să mă ocup de el, îl meditez să se prezinte la examene ca pregătit în particular; e păcat să piardă anul, adăugă Blându în încheierea propunerii.

Colonelul acceptă imediat.

— Te-ai gândit foarte bine. Ia legătura cu căpitanul Lapedatu; îi spui că eu am ordonat.

A doua zi, prin ordin la raport, sergentul t.r. Caloianu Ovidiu era mutat telemetrist la divizionul de artilerie regimentară, iar copilul de trupă Spirică Ionel trecea furier la popota ofiţerilor.

CAPITOLUL VI

Locotenent-colonelul Baumann privea harta de pe perete şi îşi freca gânditor bărbia. Continuă să contemple steguleţele albastre şi roşii chiar după intrarea căpitanului Hawlischek, căruia îi vorbi fără să se întoarcă:

— Veşti proaste, papà Rolf.

Căpitanul îşi scoase chipiul şi începu să-şi şteargă năduşeala.

— E o întrebare, sau o constatare?

— Şi una şi alta. Românii ne-au dat peste cap în sectorul Carei. Asta ar fi constatarea. Întrebarea se referă la „Odin-3".

Hawlischek despături o hârtiuţă:

— Agentul 24-W-38 comunică: „Reperat Odin-3. Întâmpin dificultăţi în stabilirea legăturii cu voi din cauza distanţei – asta se referă la replierea noastră, preciză el – şi agentului Biroului 2 la care se află Odin-3. O voi recupera cu câteva ore înainte de a trece liniile". În continuare, îmi transmite amănunte despre agentul Biroului 2... „În 1940 a îndeplinit o misiune la comandamentul unui corp de armată. De pe urma acesteia, un general a fost pus în retragere, un colonel s-a sinucis şi câţiva ofiţeri au fost trimişi în faţa curţii marţiale pentru spionaj, probabil în favoarea englezilor". Asta e tot, încheie căpitanul.

— Hm! Pare periculos acest... cum zicea agentul că îl cheamă?

— Zahmmann Napoleon.

— Zahmmann?!?

— Da, în româneşte: Blându.

Locotenent-colonelul deschise un sertar de unde alese o fişă în care erau trecuţi câţiva ofiţeri români, bănuiţi că ar face parte din Biroul 2 al armatei.

— Nu e trecut aici, constată el.

— Poate că nici nu îl cheamă aşa...

— Posibil, eu îl trec totuşi pe listă. Şi, cu un scris caligrafic, Baumann adăugă sub celelalte nume: Zahmmann Napoleon (Blându).

— Vom vedea noi ce facem şi cu... der Zuhmme Napoleon.[7]

— De la Göcke aţi primit vreo veste?

— Aşteaptă să-l chemăm de îndată ce vom avea certitudinea recuperării läditei blestemate.

— Domnule colonel, încep să-i urăsc pe români numai şi numai pentru faptul că au doborât afurisitul ăla de Junkers în sectorul corpului nostru de armată. Le-aş rămâne în schimb, recunoscător pentru vecie dacă vor reuşi să doboare şi „Fieslerul" cu care zboară Göcke.

---

[7] Blândeţea asta de Napoleon.

— Şi în locul lui va veni altul; poate mai cretin. Cei de la Berlin sunt înnebuniţi, ca şi cum „Odin” ăsta ar putea înlocui zecile de divizii şi sutele de tancuri măcinate pe frontul rusesc.

Hawlischek vorbi tărăgănat:

— Nu ne rămâne decât să râdem şi să plângem. E comic şi tragic totodată. Soarta Reichului atârnă de destoinicia unui agent al Abwehr-ului şi şiretenia unui ofiţer din Biroul 2. Şi culmea, amândoi sunt români! Tare mă tem că nu va ieşi nimic bun din asta, încheie el bătând în lemn.

Fără să vrea, Baumann îi urmă exemplul.

*

— Căutaţi ceva? întrebă Spirică găsindu-l pe Caloianu vârât pe jumătate sub pat.

— Un creion mecanic, galben.

— Nu e, dom’ sergent, am măturat eu peste tot.

Dar Caloianu se prefăcu că nu îl crede şi continuă să caute, vârându-se şi mai adânc sub pat. După ce mai moşmondi puţin, se trase afară ţinând în mână un pix metalic.

— Cine caută, găseşte, exclamă el arătând creionul pentru a-l convinge pe Spirică.

Acesta încercă să se justifice:

— Pesemne că era vârât în fund de tot şi n-am ajuns cu mătura până la el. M-a încurcat şi lădiţa aia, cu ce naiba o fi în ea?

— Cine poate şti?! În sfârşit, bine că mi-am găsit creionul, e o amintire. Acuma plec la divizion, şi te mai rog ceva...

— Ordin, dom’ sergent!

— Nu-i pomeni locotenentului că am fost p-aci. Să nu-şi închipuie cine ştie ce...

— Vai de mine! Ce ar putea să îşi închipuie?

— Poţi şti ce are omul în cap? Mai bine să nu afle.

— N-aveţi nicio grijă, eu ştiu să-mi ţin gura.

— În cazul ăsta îţi mulţumesc, plec liniştit. Apropo! Trec şi pe la batalionul tău, ai ceva de transmis?

— Multă sănătate şi felicitări tuturor, pentru izbânda de la cota 410, îi răspunse Spirică; şi ochii îi străluceau de parcă luase parte personal la cucerirea cotei fortificate.

În urma atacului dezlănţuit cu o săptămână înainte, regimentul 6 Vânători de munte îl împinsese pe inamic cu peste 20 kilometri spre vest, astfel că batalioanele putuseră ocupa poziţii dincolo de frontieră, la o adâncime de peste 5 kilometri pe teritoriul Ungariei.

Mergând spre păduricea unde erau amplasate tunurile, Caloianu alesese drumul care coincidea cu vechea potecă grănicerească, paralelă cu linia de frontieră.

Soarele unei toamne blânde încălzea deopotrivă şi pământul României şi pe cel al Ungariei, despărţite doar de linia invizibilă care şerpuia printre cele două poteci croite de grăniceri. Iar timpul scurs în cei patru ani ce trecuseră de la Dictatul impus la Viena nu fusese destul de lung pentru ca buruienile să le năpădească cu totul.

De pe poteca pe care mergea, era de ajuns să se abată vreo cinci paşi la stânga şi s-ar fi întors pe teritoriul ţării. Lui Caloianu i se păru ciudat că se află în situaţia de a trece o graniţă ori de câte ori doreşte. Se abătu la stânga, merse vreo douăzeci de metri, reveni pe teritoriul maghiar, apoi din nou pe cel românesc.

— Să trăiţi, domn' elev! Măsuraţi graniţa? îl întrebă vesel un caporal care – împreună cu câţiva ostaşi – îl ajunsese din urmă.

— Aş! Voiam să văd de câte ori poate un om să treacă o graniţă într-un sfert de oră, îi răspunse teteristul binedispus.

Caporalul îşi scoase casca şi se şterse de năduşeală.

— Apăi, domn' elev, eu zic că dacă am trecut-o acum, să o mai trecem o dată, când ne-om întoarce cu biruinţă şi pe urmă, gata! Să steie fiecare în ţara moştenită de la strămoşii lui. Că prea mult sânge a costat pofta de mărire a lui Hitler şi a lui Horthy.

— Ai dreptate, caporale, încuviinţă Caloianu, dar îşi întoarse capul pentru a evita privirea ostaşului.

Peste câmp, din direcţia satului, venea un bătrân, opintindu-se sub greutatea unui lemn.

— Parcă ar căra un stâlp, îşi dădu părerea caporalul. Haideţi flăcăi, să-i dăm o mână de ajutor.

Fără să vrea, teteristul se luă după ei.

— Ce-i cu ăsta, moşule?

Bătrânul, un ţăran îmbrăcat sărbătoreşte, cu bundiţă înflorată şi iţari găitănaţi, răspunse adresându-se lui Caloianu, el fiind cel mai mare în grad:

— Domnule sergent, asta e borna de la graniţa adevărată. În 1940, când s-au retras grănicerii noştri, am dezgropat-o şi am ascuns-o la mine în pod, să nu cadă pe mâini străine care s-o ciopârţească.

— Şi ai păstrat-o până acuma?

— Precum se vede. Ştiam că are să vină ziua când o vom aşeza la locul ei firesc. Ş-apoi, casa mea fiind doar la doi paşi de hotar, se cheamă că în toţi anii ăştia, borna a fost la locul ei, încheie bătrânul pregătindu-se să o salte pe umăr. Rămase însă numai cu intenţia, deoarece chiar în clipa aceea, borna pe

care se mai cunoşteau numărul şi inscripţia ROMÂNIA, trecu în mâinile ostaşilor. Purtând-o pe sus, porniră chiuind spre clădirea arsă a pichetului.

— Acolo, pe dâmbul acela e locul ei, mai apucă să le strige bătrânul.

Caporalul şi încă un ostaş îşi puseră „Linemann-urile" la treabă săpând o groapă. Ceilalţi – la care se adăugă un întreg grup de soldaţi şi ofiţeri atraşi de forfota neobişnuită din faţa pichetului – începură să cureţe locul în jurul dâmbului. Unii netezeau pământul, alţii adânceau şănţuleţul de la bază ori cărau pietre pe care le aşezau frumos, de jur-împrejur.

Prins în vârtejul entuziasmului colectiv, Caloianu se pomeni ajutându-i caporalului să introducă capătul bornei în groapă şi în timp ce acesta îngrămădea pământul, el sprijinea stâlpul ca să stea drept.

După ce dădu un ultim lat de lopată la baza bornei, caporalul îşi scoase casca din cap şi ridicându-şi fruntea spre soare, strigă să fie auzit până la cer:

— Uiiuuu! Măi fraţilor, am pus graniţa la loc!

Văzduhul răsună de urale şi rafale de arme automate, trase în cinstea evenimentului. Ofiţerii se îmbrăţişară de-a valma cu ostaşii şi cu bătrânul păstrător al bornei, pe care îl podidiră lacrimile.

Dinspre şosea, îndemnat pesemne de instinctul său lăutăresc care îl îndruma totdeauna spre locurile unde era nevoie de el, venea grăbit soldatul Durică Mihai, cu vioara pregătită. Apăruse la timp, deoarece câţiva ostaşi se prinseseră de mâini în jurul bornei iar caporalul începuse să cânte:

„Hai să dăm mână cu mână,
Cei cu inima română..."

Vocile celorlalţi amplificară cuvintele caporalului însoţite de sunetul melodios al viorii. Încet-încet, hora se lărgi cuprinzându-i pe toţi cei care treceau pe acolo, până se lăţi ocupând tot locul dintre pichet şi şosea.

Caloianu rămăsese pe dinafară: ar fi vrut să fugă cât mai departe, să nu mai vadă şi să nu fie văzut. Dar caporalul, ajuns în dreptul lui, îi prinse mâna şi fără să-şi întrerupă cântecul îl trase între el şi ţăranul bătrân.

După *Hora Unirii,* Durică începu să cânte alta, de pe meleagurile vlăşcene, apoi una din Moldova... De la hore trecu la o sârbă îndrăcită. Ritmul acesteia îi determină pe câţiva jucători mai în vârstă ori mai graşi să se desfacă din cerc îndreptându-se spre un grup de ţărănci din satul apropiat, care îi îmbiau cu tăvi – umplute vârf cu pită şi slană – şi cu carafe pântecoase de rachiu.

Dând vina pe o bătătură, Caloianu se scuză faţă de vecini; simţea că trebuie să plece de acolo, să fugă cât mai departe... Se îndreptă spre lanurile

de porumb rămase neculese, dar o bătrână îi taie calea îmbiindu-l cu tava şi carafa.

— Ia maică şi mata; mâncă puţină pită d-a noastră şi cinsteşte ş-o gură de rachie. Că zi mare trăim astăzi!

Teteristul întinse o mână tremurătoare spre tavă; muşcă cu poftă din pâine şi din slănină apoi, fără să îşi poată stăpâni tremurul mâinilor, puse sticla la gură şi sorbi îndelung, cu sete.

— Îţi mulţumesc, mătuşă.

— Să trăieşti, ostaşule, şi să-ţi ajute Dumnezeu să te întorci sănătos la ai tăi!

„Ai mei! Care sunt ai mei?” se întreba el în timp ce se îndepărta peste câmp, cu privirea pierdută în lărgimea pustei. Cântecul viorii şi strigăturile jucătorilor continuau să se audă. Îşi întoarse capul şi deodată se opri; depăşise linia de frontieră. Ştia că înapoi nu va mai putea trece. Că îi este interzis! Şi doar era patria lui; aşa cum fusese a părinţilor şi a strămoşilor săi! Se miră cum de nu-i tremuraseră mâinile la atingerea cu borna? Cum de nu se împleticise când intrase în horă alături de caporal şi de bătrânul ţăran? De ce nu se transformase în otravă rachiul oferit de ţăranca ale cărei urări s-ar fi cuvenit să fie blesteme?

Ostaşii continuau să joace bătând voiniceşte talpa pe pământul patriei, patrie care nu va mai fi a lui. Fiindcă... şi deodată avu conştiinţa faptelor sale! „Fiindcă sunt un trădător! UN TRĂDĂTOR!” strigă cineva dinlăuntrul său. Putea fi calificată altfel predarea către inamic a celor două lădiţe despre care acuma ştia că vor aduce moarte în rândul acelora alături de care jucase Hora Unirii? Categoric nu! Iar inamicul o aştepta şi pe a treia, după care urma să-şi primească răsplata. Ce răsplată? Viaţa? Ce fel de viaţă îl va aştepta dincolo – chiar dacă Göcke se va ţine de cuvânt? Cum putea să mai trăiască urmărit de imaginea cadavrelor înţepenite pe câmpul din spatele gării Iaşi? Va putea oare scăpa vreodată de privirile pe care i le aruncase sublocotenentul Dădârlat şi caporalul Melinte în clipa când trăsese în ei? Oameni pe care nici măcar nu îi urâse! Unde şi cât de departe va trebui să fugă pentru a scăpa de coşmar?

Simţind o moleşeală în genunchi se aşeză pe marginea unei gropi de obuz şi se lungi pe pământ cu mâinile sub cap.

Ce va face apoi? Va trăi hăituit, gonit dintr-o ţară în alta... Obligat să se ascundă, să mintă, să spioneze, să trădeze... Şi tot mai adânc se va scufunda în mlaştina neagră a oamenilor din afara legii, aşa cum se afundase în mocirla verde a „Mişcării”.

Va fi un om fără amintiri, fără vise. Lipsit de idealuri, de trecut... de viitor. La ce îi folosiseră anii petrecuţi în tovărăşia filosofilor din ulcioarele cărora

se adăpase fără discernământ? Filosofia vieţii, trecută prin filtre de pesimism sau distilată în retortele otrăvite ale amoralismului. A fost necesar oare s-o cunoască? Să încerce să se situeze deasupra binelui şi răului? Ca să ajungă, unde? Din mlaştină în mlaştină... De la crimă la trădare de patrie! Nu va mai putea privi vreodată cu seninătate în ochii oamenilor; are să trăiască lipsit de lumina soarelui, asemenea omului care şi-a vândut umbra. Merită trăită o asemenea viaţă?... Merită? Merită?...

...Pocnetul sec al unei împuşcături transformă într-un scârţâit melodia viorii şi opri hora. În câteva clipe, ostaşii puseră mâna pe arme. Văzând însă că liniştea coborâse din nou, porniră în fugă spre locul de unde se auzise împuşcătura.

Îl găsiră pe sergentul t.r. Caloianu Ovidiu lungit pe spate, cu ochii sticloşi aţintiţi spre cer. Din tâmpla dreaptă i se scurgea un fir de sânge care înroşea iarba îngălbenită. Mâna se mai sprijinea încă pe pistoletul căzut lângă el.

În drum spre comandament, locotenentul Blându dădu glas gândurilor care i se învălmăşeau prin cap:

— Era tânăr, cultivat, inteligent...; pentru ce a făcut asta?

— Ehe, domnule locotenent, nici religia, nici psihologia nu pot pătrunde până în străfundurile cele mai adânci ale conştiinţei omului, îi răspunse doctorul Maier şi adăugă filosofic: Au unii oameni nişte păcate... pentru care preferă judecata de dincolo decât pe aceea a semenilor lor. Sunt păcate ce se iau în mormânt.

După câţiva paşi, Blându se opri.

— Am uitat să le spun ostaşilor să-l treacă dincoace, să fie îngropat în pământul ţării.

Dar căpitanul Maier se opuse.

— Nu, domnule locotenent, să rămână acolo unde şi-a dat singur moartea. Omul nu are drept de viaţă şi de moarte nici asupra lui însuşi.

— Poate cândva, vom afla totuşi ce anume l-a împins la acest gest, presupuse gânditor locotenentul Blându.

Cercetările întreprinse de căpitanul Laurescu rămaseră zadarnice. Printre lucrurile aflate în raniţa sinucigaşului, nu s-a găsit nimic suspect; dar nici nu se putuse elucida felul cum şi unde anume îşi petrecuse Caloianu noaptea în care se dezlănţuise atacul regimentului. Şi cum la aceasta se adăugase şi bănuiala lui Blându în privinţa furtului lădiţei cu sardele, dosarul „Caloianu Ovidiu” rămase deschis, în speranţa că evenimente ulterioare vor aduce lămuriri noi.

Între timp, comandamentul regimentului se instalase în satul Ferhad, dincolo de frontieră. Iar în duminica ce urmă – ultima din luna octombrie – Blându hotărî să ofere ofiţerilor o masă festivă pentru a sărbători cum se

cuvine izgonirea inamicului de pe teritoriul patriei. Punctul forte al mesei urmau să fie sardelele „Robert”.

Masa fusese întinsă în salonul fostei cârciumi, iar cei doi chelneri se străduiseră să o aranjeze şi ornamenteze cu cât mai mult dichis.

Şi în vreme ce ofiţerii discutau şi glumeau aşteptând sosirea colonelului şi a comandanţilor de batalioane – invitaţi special pentru această ocazie – Blându împreună cu Bordei şi cu Spirică se pregăteau să desfacă lădiţa.

— Sunt patruzeci de cutii; domnilor ofiţeri superiori le servim câte o cutie, restul le pui la un loc şi faci porţii să ajungă la toată lumea, hotărî locotenentul vârând vârful unei baionete sub capacul lădiţei.

Cuiele scârţiiră ascuţit şi capacul sări în lături dezvelind faţa albă a unei hârtii. Blându o dădu repede deoparte dar sub ea apăru alta... şi alta... şi toate acoperite cu desene trase cu tuş de diferite culori. Linii, cercuri, spirale... şi peste tot cifre, însemnări, formule, note...

— Ce-o fi asta?

Bordei ridică din umeri în timp ce Spirică înţepenise în poziţia de drepţi.

— V-o fi înşelat olteanu’ de la care le-aţi cumpărat! presupuse bucătarul.

— Nu se poate, pe acelea le-am controlat.

— Cum, nu pe astea le-aţi cumpărat?

— Lădiţa asta am găsit-o ascunsă într-un sac cu cartofi, când am preluat popota. Alea pe care le-am cumpărat eu au fost furate atunci, noaptea, explică Blându. Apoi preciză: Astea – după cum a presupus Caloianu – erau ale sublocotenentului Dădârlat.

— Înseamnă că pe dânsul l-a păcălit. Aoleu, să-mi spuneţi mie care a fost ăla... Să-l satur eu să mai vândă hârtie în loc de sardele.

Între timp, Spirică luase „pe loc repaus” şi examina atent hârtiile din lădiţă.

— Domnule locotenent, astea sunt planuri de construcţii, preciză el.

— Şi crezi că domnu’ colonel o să mănânce planuri în loc de sardele? îl repezi Bordei.

— Nu-i vorba de asta, poate că au vreo importanţă militară?!

— Aş! Pungaşul ăla a scos cutiile şi a îndesat lădiţa cu hârtie d-asta groasă, ca să atârne greu, presupuse Bordei.

— Bine că nu am pomenit nimic despre sardele, mă făceam de râs, interveni Blându.

— Şi acuma ce facem? întrebă bucătarul.

— Servim pateurile de anşoa. Pentru maiorul Vasiliu taie o felie din urda aia, că dânsul tot nu bea ţuică, din cauza ficatului. Ia cheile şi fugi! Tu, Spirică, du-te şi cheamă-l pe căpitanul Laurescu. Dar discret, să nu se observe.

Ofiţerul cu contrainformaţiile ascultă atent toată tărăşenia. Apoi începu să cerceteze teancul de hârtii.

— Dracu' înţelege ceva? Că sunt planuri şi scheme, văd eu, dar cine le pricepe rostul?

Spirică luă poziţia de drepţi:

— Domnul căpitan Cleper.

Blându se plesni cu palma peste frunte.

— Aşa e! Transmisionistul, în civilie e inginer. Fugi şi cheamă-l.

Căpitanul Cleper intră dojenindu-i nemulţumit.

— Ce e bre? Nu puteaţi aştepta până după-masă?

— Lasă masa, bătrâne. Vezi mai bine ce-i cu astea, îl îndemnă căpitanul Laurescu, apropiind un scaun de masa plină cu planuri.

Inginerul îşi dublă vederea cu ajutorul ochelarilor şi aşezându-se pe scaun începu să cerceteze teancul de hârtii. Mormăi ceva neînţeles, rosti „hm" de câteva ori, examină în dreptul luminii unele coli, pe altele le compară între ele... se mai scărpină la ceafă, îşi aprinse o ţigară... După vreun sfert de oră, împinse hârtiile deoparte şi se rezemă de spătarul scaunului.

— Ori este un ghiveci de planuri adunate la un loc, fără nicio noimă... ori e vorba de o instalaţie atât de complexă încât depăşeşte cunoştinţele unui inginer de categoria mea. Lovi cu muchia palmei în câteva hârtii şi continuă intrigat: Planuri de instalaţii mecanice, de aparataj acustic şi chimic. Scheme de montaje electrice şi electronice... Calcule de rezistenţă la temperaturi şi viteze înalte, formule din domeniul fizicii acustice şi balisticii... Peste desenele originale apar modificări, corecturi... Diferiţi termeni din formule par a fi înlocuiţi; textele sunt adnotate... Şi totul într-un limbaj cifrat. Laurescule, descifrează-mi textele şi îţi spun despre ce este vorba, dacă într-adevăr e vorba de ceva cu cap şi coadă.

— Dă-mi cheia şi ţi le descifrez. Asta e treabă pentru specialiştii de la marele stat major.

— S-o trimitem acolo, propuse Blându.

Căpitanul Cleper zâmbi sceptic.

— Şi dacă o fi... ghiveci, cum şi cred că este? Are să râdă de noi toată armata română.

— Şi atunci?

Ofiţerul cu contrainformaţiile îşi descheie copcile de la guler şi fără să-şi ridice privirea de pe planurile răspândite pe masă, scoase batista din buzunar şi o despături; dar, ca şi cum ar fi uitat pentru ce a scos-o, o vârî mototolită în alt buzunar.

— Ştiţi ce? Punem toate astea la loc; mata, domnule locotenent, păstrezi lădiţa. Eu am să înaintez un raport la divizie, în care voi specifica provenienţa ei şi concluziile căpitanului inginer Cleper Anton.

— Ne, ne, ne! Pe mine nu mă amesteca. N-am poftă să fiu considerat autor de romane ştiinţifico-fantastice. Descrie-le numai conţinutul şi ajunge. Mai departe, să-şi bată ei capul.

— Mă rog, fie, conveni Laurescu. Şi acuma, să mergem la masă; o fi venit şi domnul colonel, parcă i-am auzit maşina.

— Spirică, pune-le la loc şi bate-i capacul cum a fost, ordonă Blându înainte de a pleca cu cei doi căpitani.

După ce execută dispoziţiile, băiatul îşi opri privirea asupra etichetei verzui cu litere aurii, şi cum i se păru frumoasă, se hotărî s-o dezlipească. Vârî unghia sub un colţ, apoi limba briceagului... şi mai cu unghia, mai cu salivă, mai cu briceagul, reuşi să o dezlipească fără să îi rupă vreun colţ. În locul unde fusese eticheta, se vedea desenat cu vopsea neagră un romb cu laturile inferioare prelungite şi lângă el, cifra 3. Eticheta astupase exact inscripţia 3.

„Ce-o mai fi însemnând şi asta?” se întrebă el. Cum însă nu reuşi să găsească răspuns, se lăsă păgubaş şi vârî lădiţa la locul ei, sub pat adică.

CAPITOLUL VII

Cu mâinile la spate şi cu picioarele răşchirate, locotenent-colonelul Baumann se proţăpise în dreptul ferestrei şi privea absent vânzoleala din curtea comandamentului. Părea că nu-l interesează nici curierii care descălecau înainte ca motocicleta să se fi oprit, nici maşinile stropite de noroi care intrau şi ieşeau pe poarta larg deschisă, de stâlpii cărora atârnau murate de ploaie două steaguri cu svastică. Ploaia curgea cenuşie, confundându-se cu norii şi cu vechile clădiri gotice ale oraşului. Frontul rămăsese în urmă, la peste 20 de kilometri: aici era încă linişte, dar cât va dura?

Ca şi cum ar fi auzit întrebarea pe care Baumann şi-o pusese în gând, căpitanul Hawlischek mormăi în timp ce deschidea capacul unei lăzi de campanie.

— N-ar trebui să mai despachetăm, prevăd că peste câteva zile ne mutăm şi de aici.

— Cred că vom sta mai mult; suntem în Ungaria şi Szalassi este un aliat de nădejde.

— Szalassi? Poate. Însă eu nu aş da nici măcar un pahar de bere alterată pe fidelitatea cu care îl urmează maghiarul de rând, îi replică Hawlischek cu pesimism.

Baumann părăsi spectacolul deprimant al ploii şi se aşeză la birou, cu mâinile vârâte în buzunare şi şi cu picioarele întinse, de îi ieşeau pe partea cealaltă a mesei.

— Ai vreo veste de la agentul român?

— Niciuna.

— Mă mir de ce întârzie; frontul s-a stabilizat de câteva zile. Şi cum de nu a apărut încă, cretinul de Göcke?

— Nu-i timpul trecut, îi replică Hawlischek, bătând în lemnul lăzii.

Chiar în clipa aceea, uşa se deschise şi în cadrul ei apăru uniforma neagră a S.S.-istului.

— Se pare că nu vă grăbiţi cu despachetatul?! constată el insinuant, după ce, bineînţeles, salutase răcnind.

— Tocmai asta făceam. De-abia azi ne-am instalat, încercă să se justifice căpitanul.

Şi ca să fie mai convingător, scoase un teanc de dosare prăfuite pe care le trânti pe birou, sub nasul Sturmführerului.

În timp ce îşi scutura praful de pe revere, acesta întrebă, fără să privească pe niciunul din cei doi:

— Când soseşte agentul 24-W-38?

Baumann ridică din umeri, dar Hawlischek răspunse încercând să pară cât mai convins:

— Îi așteptăm mesajul în noaptea asta. În ultima săptămână, cu mutatul... nu ne-a fost posibil să stabilim legătura. Dar acuma, sunt convins că vom reuși.

Sturmführerul întrebă sarcastic:

— Vă ocupați cumva de spiritism?

Locotenent-colonelul și căpitanul schimbară priviri nedumerite.

— Da, domnilor, doar prin spiritism mai puteți lua legătura cu agentul 24-W-38!

După ce îi fulgeră cu privirea pe cei doi, Göcke se ridică în picioare și începu să se plimbe prin cameră călcând apăsat.

— Asta nu mai e neglijență! E indolență! Nepăsare totală! Defetism! Sabotaj chiar! Un serviciu de informații care nu știe că agentul lui a fost executat... Inadmisibil!

— Executat?!? se holbă Hawlischek.

— E-xe-cu-tat! răcni S.S.-istul, și întinzându-și arătătorul mâinii drepte, simulă două împușcături: una spre căpitan, cealaltă, țintindu-l vag pe locotenent-colonel. Mormântul lui îl puteți găsi în apropierea satului Ferhad.

— Poate a fost un accident, se amăgi Hawlischek.

— Accident?! Credeți că în cazul acesta, românii l-ar fi îngropat ca pe un câine, la marginea drumului, pe teritoriul ungar, în loc să îl transporte câteva sute de metri la cimitirul din satul românesc? Iar pe cruce e scris numai numele. Nu sunt indicate nici gradul, nici unitatea, nici anul nașterii, așa cum se obișnuiește. Acuma sunteți convinși?

— De unde știți toate astea? întrebă Baumann în loc de răspuns.

— Informațiile nu vin singure, trebuie să alergi după ele, domnule locotenent-colonel.

Tonul insolent îl enervă pe Baumann, făcându-l să se ridice în picioare.

— Domnule Sturmführer, misiunea serviciului nostru constă în culegerea de informații privitoare la forțele și intențiile inamicului. În ceea ce privește operațiunea „Odin”, dumneavoastră ați încheiat un acord cu agentul 24-W-38. Noi nu i-am promis nimic. V-am ajutat atâta cât ne-a fost posibil, punându-vă la dispoziție grupul special de Kommando și serviciul de radio. Mai mult de atâta nu am putut și nici nu putem face. Asta e tot!

— Dar ordinele Obersturmführerului Eibl...

— Dânsul mi-a ordonat să reperez Junkersul coborât și să intru în legătură cu agentul. Am făcut mai mult decât mi s-a cerut! I-am dat agentului stația de radio portativă a grupului de Kommando care a adus obiectele „Odin-1” și „Odin-2”, pe care le-am și expediat la Berlin. Pe a treia, expediați-

o dumneavoastră. Acum şase zile, când am stabilit ultima legătură cu Kalloian, se afla încă la popota ofiţerilor din comandamentul regimentului 6 Vânători de munte. E păzită de agentul Biroului 2 al armatei române. Şi vă asigur că e un as în materie. M-am informat; în 1940 a descoperit şi lichidat o întreagă reţea de agenţi ai Intelligence Service-ului, implantată la un comandament de armată, preciză Baumann exagerând cu bună ştiinţă. Ca să vă ajutăm în continuare, adresaţi-vă generalului Krabbe, comandantul corpului de armată.

S.S.-istul se întoarse brusc spre el.

— Am şi făcut-o: în noaptea aceasta îl voi recupera pe „Odin-3”.

Baumann se aşeză încet pe scaun, în timp ce Hawlischek clătină din cap, ca omul care nu ştie ce să mai creadă.

Göcke deschise uşa şi strigă:

— Intraţi!

Un paraşutist cu mutră de băieţandru făcu doi paşi în cameră, îşi pocni călcâiele şi salută, prezentându-se:

— Locotenent S.S. Willi Kappel, din subordinea maiorului Otto Skorzeny.

Göcke preciză:

— A participat la răpirea ducelui Mussolini.

În urma paraşutistului apăru un tip mustăcios, îmbrăcat în uniforma neagră a szalasiştilor.

— Dânsul este Tampòs Jenö, şeful organizaţiei locale a „Săgeţilor încrucişate” şi cârciumar în Ferhad. Voi doi, continuă Göcke, adresându-li-se, vă cunoaşteţi misiunea. Iată ce trebuie să faceţi dumneavoastră, adăugă el întorcându-se spre Baumann şi Hawlischek.

*

De când cu furtul lădiţei de sardele, ordinul locotenentului Blându, de a se face de gardă noaptea, rămăsese în vigoare. Astfel că la alergătura şi munca de peste zi, se adunau şi orele de santinelă din timpul nopţii. Dar ostaşii nu se plângeau. Era război şi înţelegeau să-şi facă datoria.

Soldatului Durică îi era necaz însă de un singur lucru: pe lângă popota ofiţerilor se mai aciuaseră şi alţi ostaşi, cum erau de pildă ordonanţa şi şoferul colonelului. De gardă, însă, nu făceau.

„Nu-i drept! se revoltă soldatul în gând. La masă... doojdoi şi la gardă... numai doi! Dacă am fi şase – pă Spirică nu-l pun la socoteală – ne-ar veni rândul la două nopţi. Dar aşa, noapte de noapte, e greu. Mâine îi raportez lui dom’ locotinent. Ce mi-o zice, mi-o zice, da-i spun!” se hotărî el.

Şi fiindcă apa de pe streaşină începuse să curgă prea tare, ameninţând să răzbată prin foaia de cort, îşi schimbă locul trecând în spatele casei, mai la adăpost. Îi veni poftă să fumeze dar... consemnul era consemn!

„O mai fi mult până la trei?” se întrebă el.

Ca şi cum i-ar fi auzit întrebarea, orologiul din turla bisericii bătu două lovituri prelungi şi cam dogite.

„Două! Bună treabă şi cu ceasurile astea! Dacă aş fi primar la noi în Gostinu, aş pune şi eu unu, la biserică. Dar nu din ăsta, cu clopot! Să fie unul, aşa... cu ciocănele şi coarde, să cânte ca ţambalul”.

Şi Durică zâmbi imaginându-şi un orologiu care dimineaţa să înceapă cu o bătută îndrăcită, apoi cu sârba, hore... iar seara: doine şi cântece de leagăn.

Deodată, deveni atent. Era adevărat sau numai i se păruse? Parcă, printre ţârâitul picăturilor de ploaie auzise zgomote de paşi! Se lăsă pe vine, lipindu-se de perete. Îşi scoase gluga de pe cap şi ascultă cu atenţie, încercând totodată să răzbească cu privirea prin întunericul livezii din spatele curţii.

Era greu să vezi ceva, dar Durică se baza pe urechea lui de lăutar. Şi aceasta nu-l dezamăgi: o bufnitură slabă îi confirmă presupunerea că cineva sărise gardul. Intenţionă să dea alarma dar alte bufnituri şi zgomote de paşi îi dădură de ştire că hoţii sunt mai mulţi. Un ţăcănit uşor, care ar fi scăpat oricăror alte urechi, îl înştiinţă că nepoftiţii erau şi înarmaţi.

Să-i someze, nici nu putea fi vorba! L-ar fi împuşcat înainte de a termina să strige „stai”. Apoi ar fi năvălit în popotă, înainte ca cei dinăuntru să aibe timp să pună mâna pe arme.

„Aici trebuie lucrat în linişte, şi repede”, chibzui el.

După cum auzea zgomotul paşilor, atacatorilor le erau necesare cel puţin trei minute pentru a străbate distanţa din fundul livezii până la clădire.

„Cam puţin”, îşi spuse Durică.

Chibzui câteva clipe şi îi veni o idee. Pipăi pe lângă perete până găsi o bucată de cărămidă. Fără să se ridice, o cumpăni în mână şi dându-i avânt o azvârli spre gardul din stânga. Cărămida se izbi de scânduri pocnind sec.

O şoaptă, tot atât de perceptibilă cât foşnetul unei frunze, străbătu prin ploaie şi îi ajunse la ureche.

„Nemţii, măiculiţă! Dar acum or să stea potoliţi vreun minut, până s-or lămuri ce a fost”, socoti el.

Şi, pâş, pâş, se strecură pe lângă perete până la fereastra camerei unde dormeau camarazii lui. Un ochi de geam era spart şi astupat cu hârtie. Durică o împinse uşor cu palma şi apropiindu-şi faţa strigă sugrumându-şi vocea în gâtlej:

— Dom’ sergent! Alarmă!

Bordei tresări buimac.

— Ce-i?

— Şşşt! Alarmă! Nemţii, vin prin fundul livezii.

Fără să mai ceară alte lămuriri, bucătarul îşi înghionti tovarăşii, trezindu-i pe rând.

— Alarmă! Luaţi-vă armele şi treceţi la ferestrele din spate. Nemţii vin prin fundul curţii.

Buimăceala nu ţinu mai mult de o jumătate de minut. Ostaşii puseră mâna pe arme şi pe cartuşiere, repezindu-se apoi la ferestrele din spatele casei.

Dar zgomotul paşilor şi al închizătoarelor de la arme ajunse la urechile atacatorilor care se hotărâră să acţioneze. Părăsind orice precauţie, începură să alerge spre clădire.

Durică îşi dădu seama că vor ajunge la clădire înainte ca tovarăşii lui să fie pregătiţi să îi întâmpine. Se hotărî să acţioneze şi deschise foc, cartuş după cartuş, în direcţia zgomotelor. Nu apucă să tragă decât patru gloanţe. O rafală de armă automată îl ţintui de perete. Dar în aceeaşi clipă, de pe cele trei ferestre izbucni un foc necruţător din automatul lui Bordei şi armele celorlalţi. Umbrele atacatorilor se lungiră la pământ, pe locul liber dintre casă şi acareturi.

Locotenentul Blându sări din pat cu atâta vigoare încât, când puse picioarele pe podea îşi pierdu echilibrul. Se sprijini însă repede, agăţându-se de tocul pistoletului atârnat de tăblia patului.

Fără să se mai îmbrace, trase arma afară, o despiedică şi dădu să iasă pe uşă.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Spirică sărind de pe laviţa pe care dormea.

— Probabil un contraatac inamic...

Fără să aştepte alte lămuriri, băiatul se repezi în colţul unde îşi ţinea „zebeul” şi dădu să iasă pe uşă.

— Stai, mă, aici! îl repezi ofiţerul împingându-l înapoi, spre pat. Apoi ieşi pe sală şi se îndreptă spre camerele din fund, de unde se auzeau împuşcăturile oamenilor săi.

Dar Spirică nu era omul care să fie potolit cu una cu două. Se apropie de fereastră şi o deschise numai atâta cât să poată strecura ţeava puştii. Scrută cu atenţie întunericul de pe stradă, tocmai la timp ca să observe o siluetă intrând pe uşa mare a cârciumii.

Din trei paşi trecu la uşă şi o împinse uşor cu ţeava armei, ca să o poată supraveghea pe cea din faţă, care dădea în... salon.

Constată că intuise exact intenţiile necunoscutului; uşa se deschise încet şi silueta întunecată păşi tiptil spre capătul coridorului.

„Hm! Vrea să cadă în spatele oamenilor noştri.”

Duse arma la ochi şi după ce ţinti în mijlocul umbrei care se estompa pe albul peretelui, strigă îngroşându-şi vocea:

— Stai!

Umbra trase un foc de pistolet la întâmplare. În aceeaşi clipă, Spirică apăsă pe trăgaci.

Bubuitura, amplificată de rezonanţa coridorului şi salonului, căpătă proporţiile unei explozii. Băiatul închise ochii şi aşteptă să-i cadă tavanul în cap, ori cine ştie ce altceva.

Îşi reveni când simţi pe creştet mâna durdulie a locotenentului.

— Spirică! Măi băiete, eşti teafăr?

— Teafăr, dom' locotenent! Era unu'... acolo... voia să vă atace pe la spate. El a tras întâi, se justifică băiatul.

— Bravo Spirică, am auzit când l-ai somat. Acuma stai potolit aci; încep să se retragă, a sosit şi patrula noastră, îl asigură ofiţerul alergând înapoi, spre ferestrele transformate în ambrazuri.

Neaşteptându-se probabil să întâmpine o rezistenţă atât de puternică, hitleriştii începură să se retragă susţinându-se cu foc unul pe celălalt. La adăpostul întunericului, traversară livada şi apoi se înfundară în lanurile de porumb rămas necules.

Patrula încercă să-i urmărească, dar întunericul era prea dens, astfel că după vreo cinci minute, renunţară. De fapt, atacul fusese respins.

Locotenentul Blându îşi îmbrăcă vestonul şi pantalonii peste cămaşa de noapte şi ieşi în curte cu oamenii săi. Găsiră doi hitlerişti morţi şi unul rănit care avea grade de ofiţer. Toţi erau echipaţi cu salopete de camuflaj.

— De la dumneavoastră e cineva rănit? întrebă sublocotenentul Gârbaciu, care se nimerise de serviciu în noaptea aceea.

— Nimeni; am fost adăpostiţi bine, îi răspunse Blându.

Dar sergentul Bordei interveni îngrijorat:

— Durică, dom' locotenent! Unde-i Durică, fraţilor?

Îl găsiră în colţul clădirii. Părea că se rezemase de perete pentru a se odihni, dar, fiind prea obosit, a adormit cu capul aplecat pe umărul stâng, acolo unde îşi sprijinea vioara. Arma îi căzuse pe genunchi însă mâna dreaptă nu se dezlipise de pe ea.

— Domnule locotenent, raportă caporalul Netcu după ce trecu minutul de reculegere pe care toţi îl păstrară la căpătâiul lui Durică; am descoperit cine era civilul împuşcat de Spirică.

— ?!?

— Proprietarul casei, Tampòs Jenö, cârciumarul...

— Ce naiba or fi urmărit prin atacul ăsta? se miră locotenentul Blându.

— Au vrut pesemne să atace comandamentul regimentului, presupuse sublocotenentul Gârbaciu. Ştiţi, noi ne-am instalat prima dată aici, însă domnului colonel i s-a părut locul prea izolat. Aşa că a doua zi ne-am mutat. Dar mai bine să mergem la infirmerie, poate aflăm ceva de la ofiţerul rănit.

La infirmeria amenajată în clădirea şcolii, cei doi medici tocmai ieşeau din cancelaria transformată în sală de operaţii.

— Scapă, doctore? întrebă căpitanul Laurescu care aştepta pe sală.

Căpitanul Maier îşi scoase masca şi mănuşile şi de-abia după ce se şterse de năduşeală, îi dădu răspunsul:

— Nicio speranţă; trei gloanţe, din care două în abdomen. Le-am extras, i-am făcut şi o transfuzie... totuşi, peritonita s-a instalat.

— Am putea să-i vorbim?

— Dumneavoastră desigur, nu cred însă ca el să vă poată răspunde.

Ofiţerul cu contrainformaţiile se luă după sanitarii care tocmai ieşeau cu targa. Locotenentul Blându îl însoţi în rezervă.

— Va trebui să mai aşteptaţi, îl înştiinţă celălalt medic, sublocotenentul Băieşu. Am să îi fac un tonic cardiac, poate îşi va recăpăta cunoştinţa pentru câteva minute.

Medicul îi dezveli braţul şi cu ajutorul sanitarului injectă serul. După ce apăsă tamponul de vată pe venă, îl înveli la loc.

— Acuma, să aşteptăm.

Pe perna albă, chipul livid al rănitului părea aproape copilăresc. Nările, care palpitau uşor, mai arătau că viaţa nu a părăsit încă trupul acoperit de bandaje.

— N-are mai mult de douăzeci de ani, comentă Maier.

— I-a împlinit în luna iulie, este locotenentul S.S. Willi Kappel, îl informă Laurescu, fiindcă între timp examinase matricola găsită la gâtul lui.

— Se trezeşte, anunţă Blându care continuase să-l observe.

Pleoapele rănitului tremurară uşor, apoi se deschiseră. După ce clipi de câteva ori, îşi fixă privirea pe lampa „Petromax” atârnată de plafon.

Laurescu se aplecă spre el şi îi vorbi în limba germană:

— Domnule locotenent, vă aflaţi într-un spital românesc.

Privirea părăsi lampa, coborând la căpitan. De la el, trecu asupra lui Blându. Rămase apoi cu ochii aţintiţi spre stetoscopul doctorului Băieşu.

— V-am operat, aţi scăpat, îl informă acesta tot în limba germană.

— Aţi vrut să atacaţi comandamentul regimentului? continuă Laurescu.

Rănitul îşi întoarse încet capul şi îl privi inexpresiv.

— Da? Nu? insistă Laurescu.

O clipire înceată a pleoapelor îl îndemnă pe căpitan să continue:

— Aţi avut de îndeplinit o misiune primejdioasă? Care a fost obiectivul ei?

Ochii rănitului căpătară un licărit de înţelegere; doctorul îi pipăi imediat pulsul şi se încruntă. Intenţiona să-i spună ceva căpitanului, dar acesta fixa atent buzele rănitului care tremurau, ca şi cum acesta făcea eforturi să poată vorbi. Încercă să îşi ridice capul însă nu reuşi decât să slăbească puţin apăsarea asupra pernei. În sfârşit, buzele se deschiseră şi printre ele străbătu o şoaptă:

— Odin!

— *Wass ist mit Odin?*[8] întrebă grăbit Laurescu.

Cu un ultim efort, rănitul îşi mai ridică puţin capul şi repetă cuvântul, de data asta, ceva mai clar:

— Odin! Seine... Scha... a...

Ultimul cuvânt se pierdu într-o şoaptă care se stinse odată cu lumina ochilor.

Medicul îi mai ţinu mâna câteva clipe apoi o aşeză de-a lungul trupului neînsufleţit.

— Ce-a spus, domnule căpitan? întrebă Blându curios.

— Ceva despre zeul Odin şi... probabil... umbra lui. *„Seine Schatten",* o fi vrut să spună, presupuse el.

Locotenentul îşi făcu o cruce aproximativă:

— Doamne fereşte! Da' i-a îndobitocit de tot Hitler ăla! Auzi dumneata, să moară cu gândul la un zeu?!

— Înseamnă că tot comandamentul a fost ţinta lor, concluzionă Laurescu după ce ieşiră din rezervă.

După două zile, locotenentul Napoleon Blându şi oamenii săi erau citaţi prin ordin de zi pe regiment. Totodată, soldatul Durică Mihai era avansat post-mortem la gradul de caporal.

— Colonelul a pomenit ceva şi despre nişte decoraţii, îi şopti discret maiorul Vasiliu N. Vasile.

Vestea îl făcu pe Blându să se îmbujoreze ca un licean care află că a fost lăudat la cancelarie.

---

8 Ce este cu Odin?

CAPITOLUL VIII

Obersturmführerul S.S. dr. Walther Eibl avea toate motivele să fie nemulţumit; atât din cauza misiunii pe care o primise din partea O.K.W.-ului cât şi de felul în care se acţionase până la ora aceea în direcţia recuperării celor trei lădiţe cu planurile armei „Trăsnetul zeilor”.

Se convinsese încă o dată de incapacitatea oamenilor din serviciul secret de informaţii al S.S.-ului, aflat sub conducerea lui Schellemberg. Aproape că regreta cerbicia cu care timp de patru ani şeful său se străduise să-l înlăture pe amiralul Canaris, preluând în acelaşi timp responsabilităţile specifice spionajului militar. Acuma nu mai avea încotro, trebuia să îndeplinească misiunea. Şi ce misiune?! Riscul şi dificultatea atingeau proporţii pe măsura speranţelor nebuneşti pe care O.K.W.-ul le punea în această armă „Odin”. Şi, pe deasupra, trebuia lucrat repede; Hitler era informat că „Trăsnetul zeilor” a intrat în fabricaţia de serie şi în iarnă cel târziu în primăvară – câţiva mii de „Odin” vor restabili supremaţia Wermachtului în aer şi la sol.

Pe de altă parte, cei doi savanţi împreună cu colaboratorii lor aşteptau recuperarea lui „Odin-3” pentru a da semnalul verde al fabricării în serie a variantei antitanc. Până atunci, din iniţiativa lui Keitel, fuseseră izolaţi într-una din uzinele-laborator subterane. Pentru menţinerea moralului, primeau ziare contrafăcute, iar staţia de radioamplificare a uzinei transmitea comunicate militare din care reieşea că anglo-americanii fuseseră aruncaţi înapoi, în ocean, în timp ce pe frontul de răsărit luptele se dădeau la est de... Kiev.

„Deus quod vult perdere dementat prias!” [9] exclamă de unul singur Obersturmführerul, recunoscând atât valabilitatea cât şi potrivirea dictonului latin, la situaţia actuală a conducătorilor nazişti. Aceasta în special în ceea ce îi priveşte pe Hitler, Keitel, Jold şi ceilalţi din O.K.W. sunt, se pare, mai realişti. Cel puţin în privinţa restabilirii supremaţiei militare.

„Oare dumnealor îşi închipuie că nu le-am priceput intenţiile? continuă el să monologheze plimbându-se prin vastul şi somptuosul său cabinet. Mareşalii speră că actualul război se va transforma într-un conflict între anglo-americani şi ruşi, la care vor fi invitaţi să participe. „Odin” ar constitui partea de capital pe care o vor aduce ei. În fond, odată ce m-au pus la curent cu existenţa armei, înseamnă că pot ridica şi eu pretenţii la... beneficii”, concluzionă el, socotind că nu strica să se gândească şi la viitorul său, pe care îl întrevedea în culori cât se poate de sumbre. Îl obliga să fie realist însăşi calitatea sa de doctor în drept penal.

---

[9] Celui pe care vor să-l piardă, zeii îi iau mai întâi minţile.

N-avea încotro, trebuia să găsească documentele, ca să poată supravieţui după înfrângere. Însă cu sprijinul cui să le caute? Pentru asta era imperios necesar să-i depisteze pe toţi foştii membri ai Abwehr-ului. Dar cum? Generalii din Wehrmacht îl oblăduiau pe lângă comandamentele lor, sau ei singuri se mulţumiseră cu posturi de mâna a II-a şi a III-a în alte instituţii care nu depindeau de S.S.

Şi în plus, omul trebuia să fie nu numai capabil, ci şi un bun cunoscător al limbii române şi să se poată comporta ca un român. Era sigur că un asemenea om există; dar în ce sector al imensului front se ascundea? Cu sprijinul cui să-l caute?

Şeful său direct, Brigadenführerul S.S. Schellemberg nu se amesteca în treburile O.K.W.-ului, îi dăduse lui mână liberă. Ar fi putut apela la Kaltenbrunner; dar cu acesta nu se putea discuta decât între clipa când cobora din pat şi aceea când desfunda prima din cele trei sticle de coniac pe care le consuma zilnic.

Rămânea Himmler, şeful S.S.-ului. Dar nădejdea era slabă şi din partea acestuia; Reichsführerul ar fi apelat îndată la horoscoapele astrologilor şi transele magicienilor; sau l-ar fi căutat pe „Odin-3” în drojdia ceştii de cafea. Să-i ceară lui Keitel, şi-ar fi mărturisit de la început neputinţa.

Era deci obligat să se bizuie pe el şi pe serviciul de informaţii S.S. Din păcate, după succesul obţinut în lupta cu Canaris, se aflau în situaţia unui negustor care, după ce s-a zbătut să pună mâna pe prăvălia concurentului de peste drum, constată că vechii clienţi ocolesc cu neîncredere firma cea nouă. Nu-i rămânea decât să se sprijine pe S.S.-işti. Asta în pofida concluziei la care ajunseseră atât el cât şi Schellemberg, că erau tot atât de cretini pe cât erau de fanatici. Adevăr demonstrat recent de imbecilul de Göcke care, prin atacul nebunesc asupra comandamentului românesc, nu făcuse altceva decât să-l pună în gardă pe agentul Biroului 2, acel formidabil Zahmmann Napoleon.

Ultimul element de nădejde – 24-W-38, moştenit şi el de la Abwehr, – fusese suprimat tot din cauza lui Göcke. Cu cine mai putea lucra? De unde să ia agenţi pe măsura inamicului? Fiindcă, după surpriza provocată de insurecţia de la 23 August, Eibl se convinsese că românii ştiu cum se păstrează un secret.

„Ar mai fi legionarii, îşi spuse el continuându-şi monologul. Dar nici pe ei nu mă pot bizui; e drept că nu sunt fanatici ca S.S.-iştii, dar, ca o compensaţie, sunt mult mai cretini.” Kalloian era o „rara avis”.

Întrucât ajunsese la un punct mort, se hotărî să revadă dosarul „Odin”. După vreun ceas, scoase dintr-un fişier câteva cartoane – fişele foştilor

agenţi ai Abwehr-ului care lucraseră în România. Le studie pe rând şi opri numai două. Sună.

Un S.S.-ist intră grăbit în birou.

— Această persoană să fie găsită şi adusă aici în termen de 48 de ore.

— Jawohl! răspunse S.S.-istul primind fişa cu indicativul 15-X-40.

„Şi acum, monologă din nou Obersturmführerul, să-l depistăm pe 7-Y-36. Pe urmă vom vedea ce e de făcut cu Napoleonul de la Biroul 2...”

*

Un general cu patru trese arată cu vârful unei baghete un punct de pe harta cât un perete. Vârful baghetei se mută încet, câţiva centimetri, spre nord-vest, în timp ce generalul dă indicaţii colaboratorilor săi.

Imediat ordinele zboară spre comandamentele armatelor, trec pe la corpurile de armată, fac un scurt popas la divizii şi se opresc la regimente.

Şi aşa se întâmplă că într-o bună zi, ostaşii de pe un sector al frontului primesc ordin să predea poziţiile altei unităţi şi să se retragă mai în spate.

La început, aceste mişcări provocau nemulţumiri: „Cum vine asta, noi nu suntem în stare să apărăm ce am cucerit? N-am luptat bine până acum?”

Mă rog, cârteli de oameni care se cred loviţi în amorul propriu. Cu timpul însă, au înţeles cu toţii că generalii de la Marele stat major citesc pe hărţile lor, mai departe – atât în spaţiu cât şi în timp – decât văd ei acolo, pe câmpul de luptă, cu orizontul mărginit de fumul şi flăcările exploziilor. Aşa că ordinele se execută întocmai şi la timp.

Câteodată retragerea este preludiul unor zile de odihnă relativă. Subunităţile se aciuiesc prin pătule şi şoproane; ostaşii se îmbăiază, se deparazitează... frizerii – adică toţi acei care ştiu să ţină în mână o maşină de tuns – au de lucru până peste cap, în timp ce majurii transpiră împărţind rufărie curată, muniţii, cărţi poştale...

Medicii consultă, sanitarii fac vaccinări; armurierii meşteresc armele defecte, iar în ateliere improvizate, cizmarii nu mai prididesc reparând bocancii ostaşilor care aşteaptă la rând, pufăind din ţigări ori scriind acasă cu „chimicul” înmuiat în gură.

Dar după două-trei zile, odată cu înserarea, gradaţii încep să-şi strige grupele. Ofiţerii împart ordine... Subunităţile se încolonează şi regimentul porneşte într-o direcţie cunoscută numai de comandanţi. Astfel că cei câţiva centimetri pe harta Marelui stat major, se transformă în distanţe de zeci şi zeci de kilometri. Aceştia sunt parcurşi în marşuri lungi, pe timp de noapte, de-a lungul şoselelor găurite de bombe ori pe drumuri prăfuite sau desfundate de ploi, după anotimp. Ziua, ostaşii se odihnesc la adăpostul pădurilor, apoi, când coboară seara, coloana de oameni, materiale de luptă şi

căruţe reîncepe să înainteze fantomatic, fără lumini şi în linişte. Ici-colo, se aude vocea autoritară a unui gradat: „Camuflează ţigara, ostaş!”

Printre degetele făcute căuş, răzbate în răstimpul unei secunde o lumină slabă şi un fuior de fum.

„Dă s-aprind şi eu!”

Oamenii se acoperă unul pe altul camuflând licărul jarului minuscul. Şi focul trece de la om la om, din pluton în pluton... astfel că se poate spune că de la plecarea în marş, regimentul nu consumă decât un băţ de chibrit.

Batalioanele Regimentului 6 Vânători de munte se înşiruie în urma trăsurii în care se află locotenent-colonelul Milicescu. Colonelul Dumbrăveanu a plecat înainte, cu coloana de maşini, să recunoască poziţiile pe care urmează să amplaseze subunităţile şi locul unde îşi va instala comandamentul. În avans faţă de restul regimentului merg şi bucătăriile de campanie, iar bucătarii gustă din mers ciorba care fierbe întărâtată de focul aprins sub cazane, în vatra dintre roţi. Ajunşi la locul de popas, ostaşii vor găsi mâncarea gata.

O dimineaţă ceţoasă începe, încet-încet, să înlocuiască noaptea lungă, de marş pe întuneric. Zorile dezvăluie o privelişte nouă, deosebită de cea din ajun. Arătura care mărginea drumul este înlocuită de o pantă acoperită cu păduri ori de văi îmbrăcate în tufişuri. Şi deodată, gonită de soarele care şi-a luat locul pe cer, ceaţa se răspândeşte limpezind orizontul.

De undeva, din flancul drept al coloanei de bucătării, ţâşneşte o voce prelungă, asemenea strigătului cu care cocoşii salută zorile:

— Munţii, băăă!...

Vestea străbate, aidoma unui fior, întreaga coloană. Capetele plecate sub povara căştii şi a somnului se înalţă, iar privirile se îndreaptă spre stânga, unde se văd încă aburind culmile împădurite ale munţilor Bükk. Strigătul e repetat din om în om. Pentru un minut, oamenii şi caii s-au oprit, oboseala de pe chipuri a dispărut. Dacă ar fi după ei, ostaşii ar porni în fugă tăind ocolurile şoselei, ca să ajungă mai repede la umerii acoperiţi cu stânci şi brazi.

— Munţii!... Munţii!...

Cineva – unul dintre cei mulţi – începe să cânte:

„Suntem vânători de munte,
Noi luptăm pe-nalte stânci.
Munţii nu ne înspăimântă
Nici prăpăstiile-adânci”.

Vocile groase, bărbăteşti, se adună, picioarele îşi regăsesc cadenţa şi acordurile marşului vânătorilor umplu văzduhul senin.

Şi întrucât Blându părea nedumerit de o asemenea însufleţire, vizitiul de lângă el se grăbi să-l lămurească:

— Ehe, domnule locotenent! Noi, vânătorii de munte, suntem învăţaţi să privim ori în sus – spre culmi – ori în jos – către fundul văilor. Bine că am ajuns la munţi, că mi-a înţepenit gâtul tot sticlindu-mi ochii în lărgimea pustei. Di, Florico, c-am ajuns la miros de cetină! încheie el, îndemnând gloaba costelivă.

La intrarea în sat, un drum îngust se desprindea de şosea înfundându-se în pădure. Un ostaş se apropie de căruţa popotei.

— Luaţi-o la dreapta, dom'le locotenent. Aşa a ordonat domnul colonel.

Vizitiul trase încet de hăţ şi Florica porni resemnată pe drumeag. După ce străbătea vreo sută de metri pe sub copacii cu frunza împuţinată, drumul se oprea în poarta de fier forjat a unui conac cu pretenţii de castel.

— Instalaţi popota în aripa dreaptă, restul îl ocupă infirmeria, mai comunică ostaşul, după care salută şi se reîntoarse la şosea.

Locotenentul coborî din căruţă; mai întâi îşi dezmorţi oasele îndreptându-se de şale, apoi, împingându-şi bereta pe ceafă, rosti ca pentru sine: „Iată-mă şi castelan!”

Şi păşind cu semeţia unui senior, porni spre intrarea principală, unde aştepta o pereche de bătrâni.

Bărbatul îşi scoase respectuos pălăria şi vorbi în limba germană:

— Bine aţi venit, domnule ofiţer. Acesta este castelul Szentfüllop şi aparţine domnului conte Fery de Pohany-Szentfüllop. Înălţimea sa lipseşte, ca şi domnul administrator. Castelul a fost construit în secolul al XVII-lea de contele Francise de Pohany...

— Bine-bine, îl întrerupse Blându tot în nemţeşte. Acuma descuie toate uşile. Aici vom instala o popotă şi o infirmerie.

Cei doi bătrâni – soţ şi soţie – erau singurii slujitori şi locuiau într-o căsuţă, în spatele castelului.

Locotenentul Blându îşi instală oamenii şi magazia în aripa care îi fusese indicată. Pentru gătit rechiziţionă bucătăria. Masa urma să fie servită în sufrageria zisă familială, destul de încăpătoare, însă nici pe jumătate cât aceea destinată banchetelor, în care sanitarii începuseră să aducă paturile infirmeriei.

Încăperile de la etaje rămăseseră libere şi atât Blându cât şi doctorul Maier atraseră atenţia oamenilor ca nu cumva să... „ne pătăm obrazul”.

Urmară apoi zile obişnuite, umplute cu activitatea inerentă serviciului: drumuri la intendenţa diviziei după carne, pâine şi conserve. Pentru

celelalte: ouă, păsări, unt şi alte bunătăţi cu care Blându voia să îndestuleze masa ofiţerilor, trebuia să colinde casele ţăranilor cu care – ajutându-se de maghiara aproximativa a vizitiului – se tocmea şi plătea cinstit în lei sau în pengö, după cum cădeau la învoială. Şi se îmbujora de satisfacţie când ceilalţi ofiţeri îl felicitau pentru calitatea şi diversitatea meniurilor.

Un singur lucru îl necăjea pe locotenent, transportul. Iapa înhămată la căruţa popotei făcea cu greu faţă drumurilor de munte, pe care ploile de toamnă le transformau uneori în adevărate torente. Dar şi din acest punct de vedere avu noroc, fiindcă, într-una din zilele următoare, se prezentă la cancelaria popotei un ostaş de vreo patruzeci de ani, cu chip colţuros şi mâini bătătorite.

— Să trăiţi domnule locotenent, sunt sergentul Pânzaru Ştefan, am fost repartizat cu autocamioneta la dispoziţia dumneavoastră.

— Autocamioneta?!?

— Da. Priviţi pe fereastră, în faţa castelului.

Sub cernutul mărunt al ploii ce nu contenea de trei zile, se afla o maşină care mai păstra culoarea feldgrau, specifică vehiculelor inamice. Numărul era însă românesc, iar crucea neagră pictată pe portiere fusese acoperită cu un strat gros de vopsea kaki, peste care era pictată o cocardă tricoloră.

— Am capturat-o zilele trecute, îl informă sergentul.

Neputându-şi stăpâni bucuria, Blându îşi tufli bereta pe cap şi ieşi afară. Cu ochii la maşina care îl va scoate din încurcătură nu se mai uită pe unde calcă; puse piciorul pe o dală de piatră care de-abia se mai ţinea de marginea unei trepte şi alunecă. În aceeaşi clipă, ceva nevăzut îi zbură bereta din cap. În momentul când se prăvălea pe treptele de marmură, dinspre pădure se auzi pocnetul sec al unei împuşcături. Se opri cu burta într-o băltoacă şi rămase nemişcat.

Sergentul se repezi la maşină, scoase automatul din cabină şi adăpostindu-se în spatele unei roţi, deschise foc în direcţia atacatorului nevăzut. Un alt glonţ se înfipse în pietriş, la numai câţiva centimetri de capul lui Blându, stropindu-i chelia şi aşa udă.

Din castel, năvăli afară bucătarul, cu automatul în mâna stângă. După ce se debarasă de polonic agăţându-l de cingătoarea şorţului, deschise foc, împreună cu chelnerul şi cu frizerul.

Dar atacatorul nu mai riposta.

— Ce-a mai fost şi asta? întrebă locotenentul în timp ce se ridica ajutat de ostaşii săi.

— Sunteţi cumva rănit? se interesă îngrijorat sergentul Pânzaru.

Blându se pipăi grijuliu peste tot şi, după ce constată uşurat că umezeala uniformei nu era sânge, ci apă din băltoacă, îl asigură pe sublocotenentul Băieşu – venit rapid la faţa locului – că... nu are nici pe dracu'!

— Vorba e, continuă el vârându-şi degetul prin gaura din beretă, ce-or fi avut cu mine?

— Ce au cu toată lumea, îi răspunse sublocotenentul. Popotar, medic sau ofiţer combatant, pentru inamic suntem totuna.

— O fi fost vreun lunetist, presupuse sergentul şofer; ăştia te doboară şi de la doi kilometri.

— Bine, dar frontul se află mult mai departe de noi!?

— Nu prea, domnule locotenent; aici suntem în munţi şi linia frontului nu are o demarcaţie oarecum precisă, ca pe un teren deschis. Vedeţi? Pe culmea din stânga, la vreo şase kilometri, se află poziţiile batalionului 12. Intrarea în vale este apărată de batalionul 3 şi de divizionul de artilerie antitanc, iar în spatele nostru, pe cota 730, care se află numai la doi kilometri de noi, e amplasat batalionul 9. Pentru un lunetist nu e greu să se strecoare într-un punct bun de observaţie. Şi un ofiţer în curtea unui castel constituie totdeauna o ţintă care merită să fie prinsă în lunetă, încheie sergentul.

Blându îşi şterse chelia cu batista în timp ce recunoştea în sinea sa, că în probleme de militărie şi război, mai avea multe de învăţat.

Înainte de a reintra în clădire, se adresă tuturor:

— Să nu mai umble nimeni prin curte fără rost şi altfel decât în pas alergător. Ordinul e valabil şi pentru tine, mă! se răsti el la Spirică, văzându-l cum da nepăsător târcoale maşinii.

În ziua următoare, bătrânul servitor al castelului se înfăţişă plin de respect în faţa lui Blându.

— Domnule ofiţer, s-a întors domnul administrator Pàtàcki; întreabă dacă aveţi bunăvoinţa să îl primiţi.

— Să poftească, încuviinţă Blându, bucurându-se că, odată cu venirea acestuia, scăpa el de grijă în privinţa obiectelor de artă cu care castelul era plin.

Administratorul se prezentă pocnindu-şi milităreşte tocurile cizmelor şi salută punându-şi în dreptul inimii pălăria cu pană de cocoş.

— Domnule locotenent, sunt Pàtàcki Arpad, administrator al castelului şi domeniilor domnului conte de Pohany-Szentfüllop. Cu îngăduinţa domniei voastre, aş dori să-mi reiau slujba. Bineînţeles că mă pun totodată şi la dispoziţia domnilor ofiţeri din armata de ocupaţie.

Blându îi răspunse tot în limba germană:

— Domnule administrator, împreună cu armata sovietică, noi ne aflăm aici pentru a vă elibera de sub ocupaţia naziştilor. În privinţa castelului, cu

excepţia încăperilor de la parter, restul rămâne la dispoziţia proprietarilor; exceptând desigur, cazurile de forţă majoră. Suntem doar în război.

Domnul Pàtàcki nu se împotrivi, înclinându-se politicos.

Blându continuă:

— De asemenea, vă rog să controlaţi... inventarul încăperilor de la etaje şi să-mi comunicaţi dacă lipseşte ceva.

Zâmbind mieros, administratorul îl asigură că are deplină încredere în cinstea şi corectitudinea ostaşilor bravei armate române. Apoi, revenind la tonul semioficial, adăugă:

— Mai e ceva, domnule locotenent: Văduva domnului conte Odon de Pohany-Szentfüllop ar dori să se reîntoarcă la castel. M-a însărcinat să cer această aprobare autorităţilor militare.

— Unde se află?

— În sat; e găzduită la paroh.

— Se poate întoarce când doreşte; e casa ei. Dar, în prealabil, trebuie să se înregistreze la comandament. Şi dumneavoastră, la fel, dacă nu aţi făcut-o încă.

Administratorul îi făgădui că va proceda întocmai.

— Încă ceva, domnule Pàtàcki, cum de cunoaşteţi gradele militare române?

— În războiul trecut, am fost plutonier în armata chezaro-crăiască. Uniformele vi s-au schimbat, văd; nu însă şi gradele.

În jurul mesei din sufrageria... familială, ofiţerii – câţi putuseră lipsi de la serviciile respective – luau masa de prânz. Cei doi chelneri tocmai serveau farfuriile cu ghiveci, când căpitanul Lapedatu rămase cu privirea aţintită la fereastra care dădea spre aleea din faţa castelului şi, fără să vrea, scăpă un fluierat de surprindere şi admiraţie. Comesenii îi urmăriră privirea şi rămaseră cu furculiţele în aer sau în farfurii.

Dintr-o trăsurică uşoară coborâse o femeie îmbrăcată în doliu. Era tânără, cu trăsături fine.

Dacă nu ar fi fost prezent colonelul, tinerii sublocotenenţi ar fi renunţat la restul mesei zbughind-o pe uşă. Aşa însă, era nevoiţi să se mulţumească doar privind la frumoasa doamnă care discuta zâmbind cu locotenentul Blându. Acesta o invită plin de deferenţă să îl însoţească şi femeia urcă scările urmată de administrator.

După vreo cinci minute, locotenentul intră în sufragerie, unde îl întâmpină un cor de exclamaţii şi comentarii mai mult invidioase decât ironice:

— Bravo, Napoleoane!

— O cucerire demnă de un împărat.

— Chiar, seamănă puţin cu Maria Walewska!

— Şi eu, care am refuzat să fiu popotar, se căină în glumă căpitanul Laurescu.

Ciocănind discret, cu cuţitul în marginea farfuriei, colonelul puse capăt glumelor.

Locotenentul Blându se apropie de el şi îi raportă:

— E contesa, despre care v-am vorbit. Am legitimat-o, are acte în regulă.

— Bine, domnule, să se instaleze la etaj şi să nu ne deranjeze.

— Prea bine, domnule colonel, am şi convenit cu dânsa în sensul acesta.

— Perfect! Să mi se aducă desertul.

Blându bătu din palme, făcându-i atenţi pe chelneri:

— Gogoşi pentru domnul colonel!

CAPITOLUL IX

Rezemându-se de spătarul fotoliului, Obersturmführerul Eibl nu îşi putu reţine un zâmbet de satisfacţie; trase câteva fumuri adânci din ţigară şi reciti, fără să se aplece, raportul trimis de agentul 15-X-40: „Atentatul a eşuat. Propun anularea. Importanţa lui „Odin-3” nu este cunoscută şi suprimarea lui Z.N. ar da naştere la cercetări amănunţite. Nu sunt bănuieli în privinţa mea. Reuşită sigură.”

„În sfârşit, câţiva paşi înainte!” exclamă Eibl începând să monologheze. „Ar fi fost o greşeală ireparabilă reuşita atentatului. Cel puţin în stadiul actual. Mai târziu, îl vom putea suprima pe Zahmmann Napoleon. Deocamdată, 15-X-40 a intuit pericolul. Să sperăm că nu va împărtăşi soarta lui 24-W-38! Ar fi păcat!” regretă el cu sinceritate.

În privinţa documentelor „Odin-3”, Obersturmführerul îşi făcuse planurile sale, deoarece intuise că americanii erau la curent cu existenţa „Trăsnetului zeilor”. Şi lucrul acesta îl mulţumea.

Nimic nu sporeşte valoarea unei mărfi mai mult decât curiozitatea cumpărătorului! Nu le va preda documentele decât în clipa când va primi garanţii în privinţa libertăţii şi siguranţei personale, concretizate printr-un paşaport pentru Brazilia. De altfel, începuse chiar şi tatonarea terenului prin intermediul unor cunoştinţe din Zürich.

Keitel şi ceilalţi generali din O.K.W. n-aveau decât să le ofere experienţa lor. Asta dacă, bineînţeles anglo-americanii vor fi atât de nebuni încât să-şi rişte pielea într-un război împotriva colosului rus.

De altfel, îi dăduse lui Göcke ordine categorice: va evita, pe cât se poate, colaborarea cu Wehrmachtul. „Odin-3” trebuie să ajungă în cabinetul său numai prin filiera serviciului de informaţii S.S.

„Să sperăm însă că dobitocul ăla nu va mai face vreo gafă”.

*

Din ziua sosirii castelanei, tinerii ofiţeri din comandamentul regimentului îşi descoperiseră brusc o adevărată pasiune pentru istoria artelor – cu precădere perioada „rococo” – în stilul căreia fusese construit şi amenajat castelul Szentfüllop. Astfel că în fiecare zi, după masa de prânz, câte unul din ei dispărea discret pe scara monumentală care urca spre încăperile de la etaj. Administratorul se dovedea totdeauna a fi un om serviabil, grăbindu-se să o anunţe pe doamna contesă că unul din domnii ofiţeri români doreşte să-i prezinte omagiile şi, totodată, cere îngăduinţa de a vizita castelul. Bineînţeles că ambele dorinţe erau acceptate cu plăcere şi, cum numai stăpâna castelului era în măsură să dea explicaţiile necesare, domnul ofiţer

era încântat să colinde timp de o jumătate de ceas încăperile de la etaj, întovărăşit de nobila şi amabila gazdă.

Începutul îl făcuse sublocotenentul medic – era şi el de-al casei. Dar nici el, nici cei care îl imitaseră în zilele următoare nu obţinuseră de la încântătorul ghid altceva decât explicaţii referitoare la provenienţa şi vechimea mobilierului şi a bibelourilor – precum şi scurte biografii ale nobililor mustăcioşi şi doamnelor îmbrăcate cu crinoline şi dantele, imortalizaţi şi unii şi alţii în tablouri patinate de scurgerea timpului. În rest... printr-o atitudine demnă şi cu un zâmbet politicos, doamna contesă lăsa să se înţeleagă că este credincioasă memoriei soţului său, colonelul conte Odon de Pohany-Szentfüllop, mort cu şase luni în urmă, pe frontul de răsărit.

Mai norocoşi se nimeriseră a fi ofiţerii medici, Maier şi Băieşu, care obţinură o invitaţie la un ceai într-o micuţă dar elegantă cameră, vecină cu biblioteca vastă cu rafturi pline de cărţi legate în piele.

Desigur, că nu se putea ca amabilul domn locotenent Napoleon Blându să nu fie invitat.

După ce administratorul preciză că vor lua parte şi ceilalţi doi domni ofiţeri, locotenentul acceptă cu plăcere.

Discuţia, purtată în cel mai corect spirit de curtenie, respectă întru totul limitele impuse de împrejurările care uniseră laolaltă patru persoane cu preocupări atât de diferite. Ofiţerii aflară că doamna contesă – până la măritiş – fusese profesoară la un liceu din Miskolc, unde îl şi cunoscuse pe colonelul Odon de Pohany-Szentfüllop, viitorul soţ. Căsnicia fusese fericită dar scurtă; după nici trei ani, izbucnise războiul, şi din 1941, doar câteva luni se mai bucuraseră de fericirea de a fi împreună. Apoi... venise telegrama aceea... Şi doamna contesă îşi şterse în mod discret o lacrimă din colţul pleoapei.

Bărbaţii încercară să o consoleze; doctorul Maier – a cărui soţie murise într-un lagăr nazist – îi vorbi din inima omului care cunoaşte suferinţa, în timp ce Blându se mulţumi să facă aluzii la timpul care vindecă, iar Băieşu, la tinereţea care îşi cere drepturile ei. Trecură apoi la problemele viitorului apropiat, când lumea va scăpa de coşmarul războiului şi se vor întoarce cu toţii la căminele lor. Fotografiile de familie trecură din mână în mână însoţite de explicaţii referitoare la vârsta copiilor, preocupările nevestelor şi sănătatea părinţilor şi socrilor.

Contesa nu avea decât o singură fotografie a răposatului. Era trecut de prima tinereţe – aşa cum se şi cuvenea să fie un colonel – însă chipeş om! Iar uniforma de paradă, cu brandenburguri şi decoraţii îi dădeau un plus de marţialitate.

Cu acest prilej, invitaţii aflară că dânsa era cea de a doua soţie a contelui – prima murise cu zece ani în urmă. Fiul soţului său – actualul conte de Pohany-Szentfüllop – intrase în diplomaţie şi avea un serviciu în ministerul de externe din Budapesta. Din păcate, acesta luase cu el toate fotografiile vechi de familie.

— Totuşi – adăugă contesa – ne înţelegem bine, eu şi Fery.

Ceaiul se sfârşi către ora nouă, oră la care, datorită stării de asediu, toţi civilii trebuiau să se închidă în case.

Cum contesa nu avea unde să plece, invitaţii se retraseră, coborând în camerele lor de la parter. Discuţia fusese purtată în limba franceză deoarece căpitanul Maier nu se împăcase nici în liceu cu germana.

Contând pe bunăvoinţa nobilei doamne, Blându o rugă în ziua următoare să-i servească de ghid, fiindcă dorea să viziteze toate camerele castelului împreună cu Spirică, de a cărui educaţie începuse să se simtă răspunzător. Dorinţa i se îndeplini cu plăcere şi contesa se întrecu în explicaţii însoţite de amabilităţi, iar când ajunseră în bibliotecă, întrucât Spirică nu rezistă tentaţiei de a-şi vârî nasul prin toate albumele cu cromolitografii – o pasiune a contelui Miklos de Pohany-Szentfüllop, bunicul colonelului – contesa şi ofiţerul luaseră loc pe două fotolii apropiate şi, încet-încet, discuţia se abătu pe făgaşuri cu mai puţine contingenţe cu arta dar cu tendinţe vădite către poeţii romantici şi poezia de dragoste. Dar, toate trebuie să aibă un sfârşit! După mai bine de un ceas, în răstimpul căruia fuseseră trecuţi în revistă toţi poeţii – de la Villon şi Heine la Eminescu şi Petöfi – se reîntoarseră la prozaicul prezent care pentru Blându se materializase în gongul pendulei ce anunţa ora cinei ofiţerilor. Şi admirând înclinaţia lui Spirică pentru artele grafice, doamna contesă îi dărui cu o adevărată mărinimie boierească un album voluminos, editat de o casă pariziană în anul 1886: *„La vie et les battailles de Napoleon dans images”.*[10]

Spirică se fistici de bucurie; noroc de Blându care mulţumi contesei în numele lui pentru darul nesperat.

— Să-l păstrezi ca pe ochii din cap, îi atrase el atenţia când ajunseră în cancelarie. Albumul ăsta valorează o avere.

Mai mult speriat decât emoţionat, Spirică se grăbi să ascundă albumul sub... saltea.

Dar, veni şi rândul lui Blându să o îndatoreze pe contesă. De altfel, dorinţa acesteia era foarte logică, voia să vadă – împreună cu administratorul – dacă în zilele cât lipsiseră, camerele de la parter nu suferiseră oarecare

[10] Viaţa şi luptele lui Napoleon în imagini. (în lb. franceză).

stricăciuni din cauza bombelor care căzuseră prin apropiere în timpul luptelor.

Întrucât nici popota şi nici infirmeria nu constituiau secrete militare, atât locotenentul cât şi doctorul Maier acceptară cu bunăvoinţă.

În timp ce domnul Pàtàcki examina cu atenţie pereţii, uşile şi ferestrele, doamna contesă era sincer entuziasmată de curăţenia ce domnea în bucătăria patronată de sergentul Bordei, cât şi de ordinea desăvârşită în care erau aranjate alimentele din fosta cămară, transformată în depozit. Vizita continuă în camerele ocupate de ostaşi, iar la urmă, veni rândul încăperii care servea de cancelarie popotei şi locuinţă pentru furier.

Spirică se înroşi de emoţie în faţa unei vizite atât de simandicoase şi, după ce îi aflǎ scopul, se repezi serviabil să dea deoparte lada de campanie şi lădiţa cu semnul acela ciudat, fiindcă administratorul voia să cerceteze starea parchetului. Când să le pună la loc, însăşi doamna contesă avu amabilitatea să aşeze lădiţa la locul ei.

Mulţumind pentru bunăvoinţă, stăpâna şi administratorul se îndreptară spre aripa ocupată de infirmerie.

Timpul ploios, cu vânt, frig şi uneori chiar cu zăpadă, cât şi socotelile generalilor de la Marele stat major determinaseră o acalmie de câteva zile în sectorul frontului ocupat de regimentul 6. Şi dacă liniştea munţilor nu ar fi fost tulburată de împuşcături răzleţe şi de exploziile unor proiectile solitare, atmosfera ar fi fost tot atât de anostă ca într-o staţiune montană, la început de noiembrie, când nu e nici toamnă senină, nici iarnă cu zăpadă.

În orele de relativă odihnă ale serii, ostaşii din serviciile de spate ale comandamentului se adunau prin cantonamente, unde citeau ziarele sosite din ţară.

Ştirile privind reforma agrară preconizată de Frontul Naţional Democratic, în fruntea căruia se aflau comuniştii, erau urmărite cu atenţie şi comentate cu însufleţire. Iar dacă se întâmpla să poposească pe acolo şi vreun ostaş venit de la partea sedentară apăi bietul om nu ştia cui să-i răspundă mai întâi.

Furierii teterişti – majoritatea fiind studenţi – îşi petreceau puţinul timp liber cu nasurile vârâte în „Dreptul roman” sau în „Curs de literatură universală comparată”, cu nădejdea că vor apuca examenele din vara viitoare.

Subofiţerii mai tineri se adunau la cvartirul unuia dintre ei, a cărui gazdă avea trei fete durdulii şi vesele. Majurii, însă, îşi aveau locul de întâlnire în casa unui bătrân, care vindea o palincă pe cinste.

Ofiţerii îşi umpleau puţinul timp liber întârziind la câte o şuetă în sufrageria castelului. După ce plecau ofiţerii superiori, părăseau şi ei popota

şi, adunându-se câte trei, câte patru, începeau discuţii pe marginea evenimentelor din ţară, discuţii care se prelungeau până la miezul nopţii.

La castel, viaţa decurgea cam după acelaşi tipic. Sergentul Pânzaru – în civilie mecanic la o fabrică din Bucureşti – se străduia să explice ostaşilor de la popotă şi de la infirmerie politica de reforme propusă de Partidul Comunist, comparând-o cu aceea demagogică şi reacţionară a partidelor istorice. Întrebările erau numeroase; ca şi nedumeririle. Şi toate trebuiau lămurite bine şi limpezite. Muncă deloc uşoară în acele vremuri şi împrejurări. Deseori, Pânzaru era nevoit să ceară sfatul comuniştilor care formaseră o celulă de partid la atelierele diviziei. Apelase şi la tovarăşii rămaşi la fabrică, de la care primea prin poştă broşuri şi alte materiale de propagandă.

Ofiţerii „castelani" – locotenentul Blându şi cel doi medici – îşi petreceau serile jucând şah ori citind cărţi împrumutate din vasta bibliotecă a castelului. (Doamna contesă nu-şi părăsea niciodată apartamentul, după ora 18).

Într-o seară de sâmbătă, pe la ora zece, Blându căscă discret, apoi puse cartea deoparte.

— *Messieurs, on fait tarde, je me retire.*[11] (Citise un roman franţuzesc.)

— *Vous avez raison, mon ami!*[12] conveni doctorul Maier. Hai, Băieşule! Şi, luând lampa de pe masă, îşi convinse colegul să renunţe la o nouă partidă de şah.

Blându porni spre camera lui, luminându-şi drumul tot cu o lampă de petrol. (Instalaţia electrică a castelului nu mai funcţiona din zilele luptelor).

Dar, pe la vreo trei dimineaţa, o canonadă infernală, amplificată de ecou, îl zvârli din pat. Se echipă la repezeală şi alergă la camerele unde dormeau ostaşii. Îi găsi îmbrăcaţi cu armele pregătite.

— Cred că inamicul vrea să ne atace, îşi dădu părerea sergentul Bordei.

— Poate că trag ai noştri? nădăjdui Blându.

Dar explozia unor proiectile chiar în vecinătatea castelului îl contrazise.

— Teodorescule, aleargă la comandament şi vezi care e situaţia. Spirică! Unde eşti, mă?

— Aici, dom' locotenent!

— Coboară în beci şi să nu ieşi de acolo până nu ţi-oi da eu ordin, că-ţi rup urechile! Auzi?

— Am auzit, răspunse îmbufnat băiatul.

---

[11] Domnilor, e târziu, eu mă retrag.

[12] Ai dreptate, prietene.

— Voi, împrăştiaţi-vă pe lângă gard şi staţi la pândă; dacă apare inamicul, daţi alarma.

Ostaşii se repeziră afară, alergând aplecaţi spre colţurile gardului de beton cu grilaj din fier.

Blându se îndreptă grăbit către infirmerie. În hol, se ciocni cu doctorul Maier.

— Ce-i asta, frate Napoleoane? Ne bombardează?

— Am trimis un om la comandament, îl informă Blându. Până vine cu ordine, să ducem răniţii în beci, e mai ferit.

— Cum ajungem acolo?

— Prin bucătărie; intraţi în magazia cu alimente, e deschisă, la dreapta e o uşă pe unde se coboară în beci. Îl strigaţi pe Spirică, aşteaptă acolo.

Între timp apăruse şi servitorul bătrân.

— Ce se întâmplă, domnilor ofiţeri?

— Un bombardament inamic. Anunţ-o pe contesă şi pe ceilalţi să coboare în pivniţă, îi răspunse Blându.

Apoi, scoţându-şi pistoletul din toc, ieşi în curte. Ploaia se oprise iar luna strălucea destul pentru a polei cu argint frunzele ude ale pomilor.

— Se simte ceva, Pânzarule?

— Deocamdată, nimic. Asta e doar pregătirea de artilerie, atacul va începe probabil în zori.

— Ar putea ajunge până aici?

— Depinde de ce forţe dispun.

În aceeaşi clipă, din întuneric se apropie şi soldatul Teodorescu.

— Domnul colonel Milicescu a ordonat să pregătiţi evacuarea infirmeriei şi a popotei. Dacă încep lupte pe cota 830, ne retragem la ferma Thereza; vreo 15 kilometri sud de noi.

— Bine, ia-l pe Bordei şi începeţi să împachetaţi. Eu mă duc la infirmerie.

Îl găsi pe căpitanul Maier gesticulând în faţa unor soldaţi. La lumina slabă a lămpii putu deduce – privindu-le feţele – că aceştia, deşi ascultau cu respect, erau totuşi decişi să facă altfel de cum le ordona doctorul.

— Priveşte şi dumneata, domnule locotenent! Poftim încăpăţânare! Nu vor să coboare în adăpost.

Un sergent mustăcios, cu mâna stângă vârâtă sub veston, îi răspunse respectuos dar hotărât:

— Noi, domnule căpitan, nu merem în beci.

— Noi ne ducem la batalioane, adăugă un caporal pansat la cap.

— Măi omule, da' ţie ţi-a luat Dumnezeu minţile? Nici nu ţi s-a închis plaga şi vrei să lupţi? Şi tu, sergent, cum ai să tragi cu o singură mână?

Cu o mişcare dibace, mustăciosul prinse patul automatului sub cot şi îi îndreptă ţeava spre uşă.

— Aşa, domnule căpitan!

— Hai, băieţi, lăsaţi prostiile! interveni şi sublocotenentul Băieşu.

— Noi, domnule sublocotenent, nu merem în beci. Ne ducem la batalioane, o ţinu morţiş sergentul.

Căpitanul Maier îşi plesni palmele de coapse.

— Ei, poftim! Aşa nişte căpoşi eu n-am mai văzut! Ce fel de oameni sunteţi voi?

— Moţi, domnule căpitan.

Locotenentul Blându se îndreptă de umeri, îşi împinse bărbia înainte şi păşi apăsat spre ostaşi.

— Cum te cheamă, sergentule?

— Fărcuţ Avram, domnule locotenent.

— Bază sergentul Fărcuţ, în flanc câte unu'... adunarea!

Ordinul, rostit răspicat şi cu toată marţialitatea de care era capabil fostul expert-contabil, îi determină pe cei cinci răniţi să se alinieze în spatele sergentului.

— Drepţi! Cu ocolire la dreapta, direcţia beciul, înaintee... marş! Domnule sublocotenent, preluaţi comanda grupei, îi ordonă el lui Băieşu şi privind încruntat spre Fărcuţ, adăugă cu severitate: Sergent, lasă vorba-n front!

Când îi văzu dispărând pe uşă, îşi şterse fruntea brobonită de sudoare.

— Ufff!

Maier nu-şi putu reţine admiraţia:

— Iată ce înseamnă să fii ofiţer combatant! Apoi întrebă: Ce facem, Napoleoane?

— Am primit ordin să ne pregătim pentru evacuare.

— Ne retragem?

— Nu ştiu, deocamdată acesta e ordinul. Aveţi nevoie să vă trimit şi oamenii mei?

— Nu, drăguţă, sanitarii sunt de-ajuns. Hai băieţi, strângeţi cazarmamentul şi duceţi-l la maşini. Eu împachetez farmacia şi instrumentarul. Băieşu, să strângă echipamentul chirurgical. Trimite-l, te rog, mata, dom' Blându.

— Am şi venit, domnule căpitan, raportă sublocotenentul intrând pe uşă.

— Au mers?

— Ca mieii.

Blându îi părăsi ducându-se la bucătărie. Bucătarul isprăvise adunatul oalelor şi acum îl ajuta pe chelner să evacueze alimentele.

— Spirică!

— Ordonaţi!
— Ieşi afară, strângem arhiva.
„Arhiva” – două registre, un chitanţier şi caietul cu meniuri – încăpea într-un cufăr, alături de cutia de tablă prevăzută cu broască „Yale”, care ţinea loc de seif.
— Cu astea ce facem, domnule locotenent? întrebă Spirică, luând în braţe lădiţa cu planuri.
Blându chibzui câteva clipe, apoi ridică din umeri.
— S-o ia naiba! Asta ne mai lipsea! Pune-o în lada cu arhiva, să n-o uităm. Hai, strânge-ţi şi tu bagajul. Să-l ai pregătit; cum o veni ordinul, cari totul la maşină.
— Am înţeles.
„Bagajul” lui Spirică – un rând de schimburi, două perechi de ciorapi şi două perechi de obiele, periile, cutia de vacs, prosopul şi săpunul – încăpea tot în raniţă. În servieta de muşama avea algebra pentru clasa a VI-a, un maculator şi două caiete. Mai greu era cu albumul dăruit de contesă. Încercă să-l vâre în raniţă, dar renunţă; s-ar fi îndoit coperţile. În ghiozdan nu încăpea...
„În ce să-l pun?” se întrebă el căutând cu privirea ceva care să se potrivească dimensiunilor albumului.
„Am găsit!” exclamă el bucuros.
Când isprăvi, stinse lampa şi plecă înapoi, în beci.
După ce băiatul dispăru pe coridorul care ducea spre bucătărie, o siluetă omenească se desprinse din cadrul uşii care dădea în hol şi se apropie prevăzătoare de cancelarie. După ce se asigură că nu e văzută de nimeni, se strecură înăuntru. Explozia unui proiectil căzut prin apropiere risipi pentru o clipă întunericul, atât cât era necesar ca să poată zări pe masă lădiţa însemnată cu „<>-3”. Folosind un pumnal, îndepărtă capacul şi verifică conţinutul despăturind prima planşă. La lumina unei lanterne cu lumina oarbă, se convinse că era vorba de un desen tehnic. O împături grăbit şi după ce fixă capacul la loc, plecă cu lădiţa la subsuoară...
La ora cinci dimineaţa, sub presiunea atacului inamic, colonelul Dumbrăveanu dispuse evacuarea localităţii şi a castelului, regimentul fiind nevoit să se replieze, temporar, pe poziţii mai uşor de apărat.
La invitaţia locotenentului Blându de a o ajuta să se evacueze, contesa refuză politicos, spunând că preferă să rămână în beci decât să înfrunte riscurile unei călătorii, sub focul artileriei inamice. Bineînţeles că administratorul şi perechea de servitori rămaseră alături de ea.

CAPITOLUL X

Deşi i se pusese în vedere să evite pe cât era posibil colaborarea cu Wermachtul, Sturmführerul Göcke a fost nevoit, totuşi, să o facă. În primul rând, fiindcă avea nevoie ca satul Szentfüllop şi castelul respectiv să fie ocupate pentru cel puţin 24 ore. Al doilea motiv era determinat de veleităţi profesionale: dorea să-i demonstreze lui Baumann că el poate reuşi acolo unde pregătirea specială şi talentele de poliţist se dovediseră ineficace. Astfel că ordonă ca lădiţa să fie adusă în biroul acestuia de îndată ce va sosi la comandamentul corpului de armată.

Tocmai când era în toiul unui panegiric la adresa competenţei cu care serviciile secrete ale S.S.-ului reuşeau să rezolve cazurile cele mai dificile, i se anunţă sosirea curierului:

— Să intre!

Curierul, un S.S.-ist, salută doar din gură. În braţe avea o lădiţă pe care se vedea clar semnul runic.

Göcke îşi scoase tacticos mănuşile, luă lădiţa şi o aşeză pe birou, în faţa lui Baumann şi a lui Hawlischek.

Aceştia schimbară câte o privire din care nu lipsea invidia.

— Domnilor, acesta e semnul după care puteau fi recunoscute lădiţele cu documente, le explică el, arătând spre runa desenată pe capac. Vedeţi, cum trebuie lucrat? continuă Sturmführerul privind de sus când la Baumann, când la Hawlischek. Şi, pentru a-şi savura biruinţa până la capăt, se folosi de stilet pentru a desface capacul.

Cu gesturi pline de emfază, scoase prima planşă, apoi a doua... şi rămase cu ochii holbaţi. În lădiţă se afla un album cu cromolitografii: *„La vie et les battailles de Napoleon dans images”.*

Apucându-l de un colţ, îl scutură de parcă albumul ar fi avut purici sau alte lighioane. Văzând că nu cade nimic dintre file, rămase nemişcat, privind aiurit la album, în timp ce Baumann schimba cu Hawlischek priviri încărcate de satisfacţie.

După ce depăşi starea de surpriză se întoarse spre S.S.-istul care adusese documentele.

— Unde este agentul 15-X-40?

— Se pregăteşte să zboare spre Berlin, conform ordinului, răspunse acesta încremenit în poziţia de drepţi.

— Cred că mai degrabă va trebui să se întoarcă la castel, să aducă restul documentelor, răcni Göcke, şi adăugă: Dar să înceapă cu lichidarea acelui Napoleon care nu numai că ne stinghereşte dar ne şi sfidează. Şi aproape sufocat de mânie, ordonă: Executarea!

— Imposibil! Românii au reocupat castelul chiar în seara zilei în care s-au retras. Linia frontului a fost împinsă spre nord-vest. Şi, în plus, Obersturmführerul doctor Eibl a ordonat să mergeţi şi dumneavoastră, îi aminti S.S.-istul.

Göcke îşi pusese din nou mănuşile şi acum se plesnea cu cravaşa peste carâmbul cizmei, măsurând încăperea cu paşi nervoşi şi repezi. După câteva minute, care păreau celorlalţi lungi cât orele, luă hotărârea:

— Plec la Berlin. Obersturmführerul Eibl va dispune. Iar dumneavoastră, se adresă el lui Baumann, urmăriţi zi cu zi şi kilometru cu kilometru mişcările Regimentului 6. În special, deplasările comandamentului şi ale popotei, pe care le veţi raporta regulat la Berlin. Răspundeţi pentru orice inexactitate! adăugă el ameninţător.

După plecarea S.S.-iştilor, Baumann scoase sticla cu coniac şi păhărelele. Pe al său îl goli dintr-o sorbitură.

— Papà Rolf, dacă scap cu zile din războiul ăsta, n-am să mai mănânc sardele tot restul vieţii. Şi nici n-o să mai rostesc vreodată numele corsicanului.

— Nici eu! îl asigură Hawlischek, ducând paharul la gură.

*

— Napoleoane dragă, deie Domnul să mă înşel, dar am impresia că ne-a tras pe sfoară.

Blându îşi mută privirea de la registru la uşă.

— Cine şi cum ne-a tras pe sfoară?

Doctorul Maier se aşeză pe scaun.

— Păi, să vezi; ieri, m-a invitat medicul din sat să-i fac o vizită – aşa ca între confraţi. Din una din alta, veni vorba de castel, de contesă... Şi ce crezi că am aflat din gura doctorului Istvan? Nici mai mult nici mai puţin, că doamna contesă de Pohany-Szent... cum focului i-o fi zicând, zace de peste zece ani într-un sanatoriu din Elveţia, pe jumătate nebună.

— S-o fi vindecat! presupuse Blându fără să fie prea impresionat de noutatea aflată.

— Cum? Aşa... deodată? se îndoi Mayer.

— Aşa! În Elveţia sunt doctori renumiţi. S-a vindecat şi a venit acasă. Ce vedeţi complicat în asta?

— Astfel am presupus şi eu, mărturisi medicul. Dar ce crezi că mi-a spus ungurul: „Mon cher confrère! Cum ar fi putut să ajungă din Elveţia până aici, fără bani? Contele nu-i plătea decât întreţinerea în azil...”

— Eh! O femeie tânără se descurcă, îşi dădu Blându părerea.

— Tot aşa am spus şi eu. Dar doctorul Istvan a exclamat plin de indignare: „Cum puteţi spune asta?!? O femeie de vârsta ei?!? Avea peste 50 de ani.”

— Aş! De unde, domnule căpitan? Că doar o văzurăţi: 30–35!

— La fel i-am zis şi eu confratelui. Dar el a susţinut sus şi tare că boala contesei este incurabilă.

— Dacă e aşa, înseamnă că simpatica noastră contesă era a doua soţie a contelui; după cum ne-a şi spus. Iar contele – om şi el, deh! – nu putea sta singur. O fi divorţat...

— Numai că doctorul Istvan nu ştie nimic despre această căsătorie.

— Păi, s-au cununat la Miskolc, îi aminti Blându.

— O fi, Napoleoane. Dar preotul satului – era şi el de faţă – susţinea că nu a văzut-o niciodată. Asta e!

Blându tresări.

— Cum adică, popa din sat nu o cunoaşte?

— Nu, chiar se mira...

Locotenentul se sculă de pe scaun.

— Poate că n-aţi înţeles bine: administratorul mi-a spus că a fost găzduită la parohie. O mai fi vreuna...?

— De unde?

— Hm! Chiar că nu mai pricep nimic! Mă băgaţi la bănuieli, domnule căpitan. Asta e o treabă de limpezit îndată.

— Păi e, cum ţi-am spus? Ne-a tras pe sfoară, ce mai!

Blându întredeschise uşa.

— Spirică! Spirică!

Dar nu-i răspunse decât ecoul coridoarelor.

— Pe unde o fi umblând şi băiatul ăsta? Măi, Floreo!

— Ordonaţi! se auzi din sufragerie.

— Ia trimite-i încoace pe bătrânii ăia doi.

— Să-i caut, dom’ locotenent.

— O lămurim noi imediat, se arătă optimist popotarul.

După vreo cinci minute, cei doi servitori se aflau în biroul locotenentului. Bătrânul îşi răsucea pălăria în mâini, în timp ce baba arunca priviri speriate, când celor doi ofiţeri, când moşului.

— Ia spune, bătrâne, începu Blându, unde au plecat... contesa şi administratorul?

— La Budapesta, la domnişorul Fery, domnule ofiţer. Cum au ajuns nemţii la castel, a venit o maşină militară. Doamna ne-a spus că voia să profite de bunăvoinţa ofiţerului din maşină, care pleca direct la Budapesta.

— Şi administratorul?

— Dumnealui... tot cu dânsa a plecat.

Blându se apropie de servitor şi îl privi în ochi.

— Bătrâne, spune drept, femeia aceea, era chiar contesa de Pohany-Szentfüllop?

Servitorul clipi de câteva ori, apoi răspunse evitând privirea ofiţerului:

— De bună seamă.

Nevastă-sa – nepricepând nemţeşte – îşi întorcea capul când spre unul, când spre celălalt, după cum vorbeau.

— *Mitt kivàn o tistuhrók?*[13] întrebă ea neliniştită.

— *Hòlgòs te!*[14] o repezi bătrânul.

— Ia întreabă-l, ce vârstă are contesa? se amestecă doctorul Maier.

— Spune, moşule, câţi ani are doamna contesă?

— Domnule ofiţer, nu pot şti cu siguranţă. Dânsa era a doua soţie a domnului conte. Venea rar la castel, când nu se nimerea să fie şi domnişorul Fery pe aici. Şi apoi, cine poate şti pe lumea asta, câţi ani are o femeie, în realitate?

Blându se adresă căpitanului medic:

— E limpede. Asta e a doua nevastă. Nu ne-a minţit. Popa din sat o fi fost în necunoştinţă de cauză!

— Stai aşa, nu te grăbi; întreabă-l când a murit prima soţie?

Blându traduse şi primi răspunsul imediat:

— De vreo zece ani, prin 1934. Domnişorul Fery avea doar 16 ani.

După ce îi traduse căpitanului, Blându continuă... interogatoriul.

— Domnul Pàtàcki este de mult timp administratorul castelului?

De data asta, întrebarea păru că îl descumpăneşte pe bătrân. Ezită câteva clipe, apoi răspunse evaziv:

— De bună seamă.

— Şi „de bună seamă” ăsta, câţi ani înseamnă?

— Zece, domnule ofiţer, răspunse bătrânul cu hotărâre.

— Ce s-o mai lungim? concluzionă Blându. Corespunde cu ce ne-a relatat contesa. Mai multe n-o să aflăm; ăştia sunt servitori de modă veche, credincioşi stăpânilor până la moarte.

— Mda! Se poate să fie şi aşa! Dar ia întreabă-l: unde-i înmormântată prima contesă?

— La Altdorf, în cimitirul sanatoriului, răspunse prompt bătrânul.

— Ce facem acum? Cerem concursul legaţiei elveţiene din Bucureşti?

— Ba, mai degrabă, aş zice să-l punem de faţă cu popa.

---

[13] Ce doresc domnii ofiţeri?

[14] Taci!

— Şi ce-o să aflăm? Că doamna contesă nu frecventa biserica din sat. Ori... în cel mai fericit caz, că, prima contesă mai trăieşte, iar cea de a doua nu era decât concubina contelui şi ca atare, avea toate motivele să evite un prelat atât de intransigent cu păcatele bieţilor muritori.

— Şi cu găzduirea la parohie, cum rămâne? îi aminti doctorul.

— M-a minţit Pàtàcki. Acuma, de unde să-l mai iau? Eu zic să-i lăsăm să plece, propuse Blându.

Dar, în aceeaşi clipă, Spirică intră val-vârtej în birou.

— M-aţi căutat, domnule locotenent?

— Pe unde umbli, măi băiete?

— Am fost sus în bibliotecă.

— Cine ţi-a dat voie? se oţărî Blându.

— Voiee? dom' locotenent! Pentru ce să cer voie? Să-mi iau înapoi lucrul meu? Eu ştiu aşa: că dacă ai dat ceva de bunăvoie, păi rămâne bun dat! Nu-l mai iei înapoi!

— Stai, mă, ia-o domol. Cine? ce ţi-a dat? şi ce ţi-a luat?

— Albumul, domnule locotenent; pe care mi l-a dăruit contesa! Când mi-aţi spus dumneavoastră să împachetez, l-am vârât în lădiţa aia cu planuri – fiindcă în ghiozdan nu încăpea – şi l-am pus pe birou, ca să nu-l uit. Dar la plecare, ia-l de unde nu-i! Adică, dumneaei şi-a închipuit că gata! Plecăm definitiv şi îi vin nemţii înapoi? Şi de ce să piardă o carte? D-aia m-am dus în bibliotecă, să-l caut.

— Dar alea, planurile, ce-ai făcut cu ele? întrebă Blându îngrijorat.

— Sunt în ghiozdanul meu, îi răspunse Spirică, evitând să precizeze că o parte din ele, neîncăpând, le pusese înapoi, în lădiţă.

— Aha, bine! Şi... albumul, l-ai găsit?

— Nţ! Dar am dat peste asta, adăugă Spirică scoţând de sub veston o fotografie cât două cărţi poştale. Era ascunsă printre cărţile din raftul cel mai de sus. Priviţi-o şi dumneavoastră!

Blându luă poza şi o cercetă împreună cu doctorul Maier.

— Ăsta e administratorul. Ce ţi s-a părut ciudat?

— Păi, ăla zicea că a fost plutonier, dar în poză e gătit ca un general.

Ofiţerii priviră mai atenţi.

— General nu, măi Spirică. În schimb, e colonel, recunoscu locotenentul privindu-i petliţele. Se întoarse apoi spre bătrână şi o chemă folosindu-se de singurele cuvinte ungureşti pe care le cunoştea:

— *Gera ida!*

Bătrâna se apropie speriată.

— Îl cunoşti? întrebă locotenentul arătând cu degetul spre chipul ofiţerului din poză.

— *Ez àz Odòn Pohány gròffüro Szentfüllop!*[15]

Blându nu pricepu decât semnificaţia cuvântului „grof”. O lăsă pe femeie şi se apropie de bătrânul servitor.

— Ce mai spui, Ferenţ-baci? Sper că acum ai să-ţi speli părul alb de minciunile cu care ţi l-ai mânjit şi ne vei spune adevărul.

Bătrânul îşi şterse cu degetul o lacrimă, apoi, cu obrajii dogorind de ruşine, se adresă lui Blându:

— Domnule ofiţer, slujesc aici de peste cincizeci de ani. Domnul conte era un copil, când am venit eu. Nu am făcut altceva decât ce mi-a poruncit dânsul. S-a dat drept administrator, fiindu-i teamă că dacă veţi afla că e colonel, îl veţi lua prizonier.

— De ce ne-ai spus că a murit?

— Noi aşa ştiam! Pe urmă, domnul conte ne-a spus că dânsul a lansat zvonul ăsta deoarece voia să se dea la fund, până s-or linişti lucrurile şi se va face pace. Ne-am şi speriat, când l-am văzut...

— Şi la castel, ce a căutat?

— Nu mi-a spus nici pentru ce a venit, nici pentru ce a plecat. Dânsul e stăpânul.

— Şi contesa? Asta, a doua?

— Ne-a poruncit să ne purtăm cu dânsa ca şi cum i-ar fi soţie. M-am gândit că dacă doamna contesă e grav bolnavă, o fi vrând să se recăsătorească după ce va muri. Tot dumnealui a distrus toate fotografiile. Pe aceasta pesemne că a uitat-o. Poza pe care v-o arăta doamna contesă – a doua – era a altui colonel pe care nu îl cunosc. Şi tot domnul conte m-a învăţat ce să spun, dacă va cere cineva informaţii mai amănunţite. Eu, domnule ofiţer, v-am mărturisit tot. Acuma sunt la mila dumneavoastră, încheie bătrânul coborându-şi privirile.

Bătrâna, probabil că pricepuse cum stau lucrurile, fiindcă începu să plângă încet, rostind cuvinte de dojană la adresa unchiaşului. Acesta îi cuprinse umerii cu mâna şi îi răspunse cu câteva vorbe de îmbărbătare.

— Ce facem, domnule căpitan?

— Dă-le drumul, omule. Sunt bătrâni... slugi credincioase. Ce poţi să le faci?

— Uite moşule, domnul căpitan mă sfătuieşte să vă iert. Aşa că duceţi-vă la treburile voastre şi pe viitor, dacă mai apare vreo contesă ori altă rubedenie, lăsaţi devotamentul deoparte; ar putea să vă dăuneze! Suntem în timp de război, le aminti Blându.

---

[15] Acesta e contele Odon de Pohany-Szentfüllop.

După ce auzi din gura bărbatului că au fost iertaţi, bătrâna se repezi să sărute mâna locotenentului, dar acesta şi-o feri ducând-o la spate.

În seara aceleiaşi zile, doctorii Maier şi Băieşu fură invitaţii lui Blându. Acesta găsise pe masa din camera lui, un purceluş de-abia scos din cuptor şi cinci sticle cu vin „Tokay 1936”. Darul bătrânilor.

Alături, în cancelarie, Spirică se lupta cu un pui fript, în timp ce admira coperta din piele de marochin a unui album cu cromolitografii: *„L'histoire illustrée des armés européenne”.*

— Lăsaţi, domnule ofiţer, mă descurc eu cu domnul conte Fery, îl asigurase Ferenţ-baci pe locotenent, când acesta, în numele lui Spirică (dar nerugat de el) voise să refuze darul.

După vreo săptămână, veni şi ordinul de plecare. În urma unor lupte destul de grele, împotriva unui inamic experimentat, bine înarmat şi perfect amplasat pe teren, vânătorii regimentului 6 împinseră frontul cu încă 20 de kilometri spre nord-vest. Infirmeria şi popota urmau să se deplaseze în localitatea Sarandpàllyi.

În curte, Blându şi medicii supravegheau îmbarcarea materialelor privind cu umbră de regret castelul care strălucea în lumina soarelui de toamnă.

— S-a sfârşit vacanţa la castel! exclamă doctorul Băieşu.

— Ehe, doctore! Câte castele vom mai cuceri de acum încolo, mă tem că ai să te saturi de asemenea vacanţe, îi replică Blându care – fiind decorat cu două zile în urmă – începuse să-şi dea aere de veteran.

Un sanitar veni să raporteze doctorului Maier că îmbarcarea fusese terminată.

— Puteţi pleca, domnule căpitan. Eu cu popota rămân în ariergardă, cum sună ordinul.

După ce maşinile cu semnul crucii roşii părăsiră castelul, Bordei se apropie de autofurgonetă – un „Mercedes” cârn, cum îl botezase Spirică, făcând aluzie la forma caroseriei – şi îi raportă lui Blându că alimentele şi oalele erau îmbarcate.

— Să-i dăm drumul, hotărî locotenentul urcându-se în cabină, alături de şofer.

Bucătarul, chelnerii şi Spirică se suiră şi ei în spate şi camioneta demară scrâşnind pe pietrişul peluzei.

Cei doi servitori mai făcură cu mâna câteva semne de drum bun şi urmăriră maşina cu privirea, până dădu colţul ieşind la şosea.

Satul Sarandpàllyi nu se deosebea de Szentfüllop decât prin faptul că nu avea castel prin apropiere. Blându fu nevoit să instaleze popota în clădirea postului de jandarmi, găsită pustie. El, împreună cu Spirică şi cu magazia de

alimente, ocupară casa alăturată, locuinţa fostului şef de post. Şoferul, bucătarul şi chelnerii îşi amenajaseră culcuşurile chiar în dormitorul jandarmilor. În fosta cancelarie, urma să se servească masa.

După-amiază, când isprăviseră curăţenia, sergentul Bordei se prezentă la Blându.

— Domnule locotenent, fiindcă tot nu mai gătim azi, eu aş zice să ne ducem după lemne, pe aici, prin pădure, ca s-avem mai multe zile.

— Merg şi eu, se oferi Spirică.

Dar ofiţerul îi tăie avântul.

— Tu ai să stai aici! Voi duceţi-vă. Dar fiţi atenţi, frontul e destul de aproape şi oricând vă puteţi întâlni cu vreo patrulă inamică. Se aud împuşcături prin pădure.

Sergentul bătu cu palma în patul automatului.

— Avem ace pentru toate cojoacele, domnule locotenent.

După vreo trei ceasuri, sergentul Pânzaru intră în camera ofiţerului. Văzându-i privirea înnegurată, acesta fu cuprins de o presimţire sumbră.

— Ce s-a întâmplat?

— A căzut sergentul Bordei, domnule locotenent.

— Cum?!?

Pânzaru îi relată întâmplarea mai amănunţit:

— N-ajunsesem prea departe, cam vreun ceas de drum, şi am găsit un pachet de lemne tăiate gata. Bordei a întocmit la repezeală un fel de sănii; le-am încărcat cu loazbe şi am pornit la vale, pe poteca forestieră. Florea şi cu Paul se înhămaseră la ele, eu mergeam în faţă, Bordei în urmă, aveam automatele pregătite pentru orice eventualitate. După vreo jumătate de ceas, cam din spate, spre dreapta, a răsunat o rafală de automat. Am părăsit repede poteca şi ne-am adăpostit pe unde s-a nimerit. Bordei însă, a rămas lungit în mijlocul potecii. Noi am deschis focul în direcţia de unde auzisem împuşcăturile, dar nu am primit nicio ripostă. Atunci, eu am pornit-o spre vale iar Florea la deal. Intenţionam să facem o învăluire. Paul a rămas să-l acopere pe Bordei; speram că o fi numai rănit. Am cercetat cu atenţie împrejurimile, dar nu am găsit decât nişte tuburi de cartuşe, în spatele unor stânci. Trăgătorul fusese singur şi temându-se probabil să nu fie descoperit, s-a retras în linişte. O fi fost pesemne un cercetaş, concluzionă Pânzaru.

— Şi Bordei unde e?

— L-am adus cu noi; e alături sub şopron.

Locotenentul se încheie la veston, îşi puse bereta pe cap şi ieşi urmat de Pânzaru şi Spirică.

CAPITOLUL XI

Trecuseră mai bine de două ore de când maiorul Schmidt Alois aştepta în anticamera lui Eibl. În acest interval, avusese timp suficient să rememoreze evenimentele petrecute în ultimele două săptămâni. Totul pornise de la un ordin telegrafic care îl chema la reprezentantul serviciului de informaţii S.S.

Fusese cuprins de panică; o convocare la Berlin de către S.S. nu prevestea nimic bun în lunile de după atentatul din 20 iulie. Imediat ce citise telegrama, scosese sticla cu coniac şi băuse un păhărel. Oarecum remontat, îşi reveni, socotind că odată ce era chemat şi nu luat pe sus de S.S.-işti, situaţia nu era atât de gravă. După al doilea păhărel, problema i se păru ceva mai limpede, iar când îl goli şi pe al treilea, începu să considere că ar trebui să fie chiar mulţumit! Poate că i se oferea prilejul de a scăpa de necazurile frontului, necazuri care aveau să se complice mai ales în iarna care îşi anunţa sosirea prin ploi şi frig.

Din nefericire, la Berlin îl aşteptase un duş rece. Oberstürmführerul Eibl îl însărcinase cu o misiune delicată, chiar în sânul unei unităţi a armatei române.

Fostul asistent al catedrei de bizantinologie şi istoria Europei de sud-est, de la Universitatea din Köln, era nevoit să apeleze din nou la perfecta cunoaştere a limbii române. Spera totuşi să rezolve cazul destul de rapid, după care – conform unei vagi promisiuni a lui Eibl – urma să obţină un post pe lângă comandamentul armatelor din vest. Cel puţin acolo era mai ferit.

Îl trezi din reverie vocea metalică a unui difuzor:

— Domnule maior Schmidt, intraţi!

Oberstürmführerul nu era singur; pe unul din fotoliile din faţa biroului şedea o femeie destul de tânără şi drăguţă.

— Faceţi cunoştinţă: Domnul maior Schmidt Alois, doamna Gretl Speerle.

Femeia îi zâmbi cu amabilitate iar el se înclină şi pocni din călcâie.

— Domnule maior, continuă S.S.-istul, la îndeplinirea misiunii „Odin-3” veţi lucra împreună. Cred că aţi avut timp să studiaţi dosarul şi să vă faceţi un plan general de acţiune?

— Da, domnule Obersturmführer.

— Perfect! Gretl vă va da amănuntele necesare, astfel încât peste trei zile să vă începeţi misiunea. Vă doresc succes amândurora!

Şi ridicându-se în picioare, Eibl le dădu de înţeles că întrevederea a luat sfârşit.

*

Despre acei ostaşi, care prin jertfa supremă ridică preţul plătit pentru fiecare palmă de pământ apărat sau eliberat, nu se spune că au murit; nici că au fost împuşcaţi sau ucişi. Tovarăşii lor de luptă spun simplu: au căzut. Aşa cum într-un iureş, omul de lângă tine se împiedică şi rămâne în urmă. Nu te opreşti, fiindcă ai convingerea că se va ridica şi, alergând, va reveni alături.

Se spune despre morţi că sunt uitaţi. Poate, e o lege a firii. Dar pe omul căzut lângă tine îl simţi mereu alături. Pentru că o parte din misiunea lui trece asupra ta. E o mare răspundere morală şi ostăşească. Şi o primeşti bărbăteşte. Fiindcă lacrima ostaşului se usucă repede, nu poate răzbate pe obrazul pe care durerea, deopotrivă cu dârzenia, sapă tării de piatră. Câteva clipe de reculegere şi apoi înainte, războiul nu aşteaptă.

Într-o răritură a pădurii care se oprea în marginea şoselei, lângă mormântul astupat proaspăt, mai zăboveau încă tovarăşii sergentului Bordei Vasile. Locotenentul Blându încerca să-l consoleze pe Spirică, ale cărui lacrimi, stăpânite cu bărbăţie, răzbiseră până la urmă, însoţite de un plânset icnit. Preotul militar îşi împăturea patrafirul în timp ce sergentul Pânzaru împreună cu caporalul Netcu şi cu fruntaşul Teodorescu netezeau cu palmele movila de pământ.

Un ostaş mai în vârstă, echipat ca de drum, se opri în dreptul lor şi, luând seama la cele ce se petreceau, părăsi şoseaua venind spre ei. Se descoperi după cuviinţă şi după ce se închină către crucifixul aşezat pe iconostasul de campanie, se apropie de crucea mormântului şi citi numele celui căzut. Avu o uşoară tresărire de surprindere, apoi se adresă respectuos căpitanului Clement:

— Mă iertaţi, părinte căpitan, e chiar sergentul Bordei Vasile, din Sibiu?

— Da, el.

Ostaşul se întoarse spre mormânt şi puse mâna pe cruce ca pe creştetul unui om.

— Sărace, frate Vasilică, unde ne-a fost dat să ne regăsim?

Şi rămase cu privirea aţintită spre movila de pământ negru.

— Ţi-i rudă cumva? întrebă Blându impresionat.

— Mi-a fost ca şi frate, domnule locotenent. De la paisprezece ani, pot zice că am fost numai împreună. Am învăţat amândoi meserie la restaurantul „Hubertus” din Sibiu. Am fost rândaşi la bucătărie, garsoni, ajutori de bucătar şi la urmă, după aproape cincisprezece ani, am ajuns bucătari. El s-a angajat la cantina unui liceu, eu am rămas la „Hubertus”. Când s-a retras vechiul bucătar, i-am luat locul. Eh! I-a fost dat să moară pe meleaguri străine. Şi acasă îl aşteaptă femeia şi doi copii.

— Cum, şi dumneata eşti bucătar? întrebă Blându surprins.

— Până la război, am lucrat la „Hubertus”.

— Şi acuma, de unde vii şi încotro mergi?

Amintindu-şi că se află în faţa unui ofiţer, ostaşul îşi puse capela şi luând poziţia de drepţi, se prezentă regulamentar:

— Să trăiţi, domnule locotenent, sunt caporalul Cercel Teodor din Regimentul 4 Grăniceri: vărsat la Batalionul 12 din Regimentul 6 Vânători de munte. Am plecat de la partea sedentară cu vreo zece zile în urmă, de-abia acum vă ajunsei, adăugă el. Nu cumva ştiţi pe unde s-o iau ca s-ajung la batalion?

Faţa lui Blându se înseninase puţin.

— Ia dă actele!

Caporalul vârî mâna sub veston şi scoase foaia de drum şi ordinul de serviciu.

— Vino cu mine la comandament. Părinte, Dumnezeu mi l-a scos în cale. Mă duc cu el la domnul colonel Dumbrăveanu.

— Nu cumva e chiar domnul colonel Dumbrăveanu Procopie? se interesă caporalul.

— Da, îl cunoşti?

— Cum să nu!? Când era maior, în garnizoană la Sibiu, lua masa deseori la noi. Îi plăcea grozav muşchiul de văcuţă pregătit vânătoreşte – specialitatea mea – preciză fostul bucătar.

În lipsa colonelului, plecat la postul de comandă din linia întâi, aprobarea o dădu maiorul Vasiliu N. Vasile, încântat de asigurarea dată de noul bucătar, privind priceperea sa în materie de bucătărie dietetică.

A doua zi, când chelnerul îi aşeză în faţa farfuria cu friptură, colonelul rămase cu ochii holbaţi de surpriză. Adulmecă cu poftă aburul care se ridică deasupra farfuriei, apoi exclamă bucuros:

— Formidabil! Muşchi de văcuţă à la „Hubertus”!

Locotenentul se apropie zâmbind satisfăcut:

— Preparat chiar de bucătarul acelui restaurant.

Şi în câteva cuvinte, îi relată colonelului întâmplarea din ajun.

— Foarte bine aţi procedat! Şi înfipse furculiţa în muşchiul rumenit.

— A fost straşnică friptura, recunoscu el după ce goli farfuria. Aş vrea să-l văd pe bucătar; ani de zile i-am apreciat... asta... mâncărurile şi priceperea.

— Să-l chem?

Colonelul se ridică de la masă.

— Altă dată, acuma sunt grăbit. Domnilor!

Şi ieşi urmat de ceilalţi ofiţeri superiori.

Căpitanul Lapedatu îşi puse palma pe umărul lui Blându.

— Frate Napoleoane, ordinul „Coroana României” l-ai primit pentru respingerea atacului de la Ferhad. Prevăd că următoarea decoraţie are să fie

ordinul „Muşchiul de văcuţă” cu spaghete, frunze de mărar şi panglică de virtutea... culinară!

Blându îi replică înţepat:

— Domnule căpitan, nu se glumeşte cu asemenea lucruri. Asta ar fi prima. A doua: la popotă se găteşte aceeaşi mâncare pentru toată lumea. Din păcate, oricât ar fi de mare o vacă, muşchiul ei tot nu ar ajunge pentru treizeci de porţii.

— Ei, n-o luaţi chiar aşa, domnule locotenent. Nici măcar nu mi-a trecut prin minte să vă jignesc. Realitatea este că sunteţi un ofiţer la fel de capabil ca oricare dintre noi. Aţi dovedit-o, adăugă împăciuitor Lapedatu în timp ce ieşea împreună cu ceilalţi ofiţeri.

Locotenentul Blându nu putea decât să mulţumească întâmplării care îi scosese în cale pe noul bucătar. Gătea excelent, nu făcea risipă (ăsta fusese singurul defect al fostului bucătar), era un bun camarad pentru toţi ostaşii din serviciul popotei şi gata oricând să dea o mână de ajutor şi la treburi care nu îl priveau direct, însoţindu-l pe locotenent după cumpărături prin sat. Vorbea ungureşte la perfecţie şi aprecia la justa lor valoare – şi greutate – găinile, purceii, roţile de caşcaval şi ouăle, astfel încât nici popota şi nici gospodarii de la care cumpărau, să nu fie păgubiţi. Dar avea şi el două slăbiciuni: prima era Spirică, pe care îl îndopa cu ce avea mai bun, ciuntind uneori şi din... caimacul bucatelor rezervate colonelului; a doua: nu putea refuza nimănui o farfurie de ciorbă sau mâncare. Astfel că în fiecare zi – după ce plecau ofiţerii – la fereastra din dos a bucătăriei, apăreau sfioşi doi bătrâni şi o băbuţă cărora Cercel le umplea cu ciorbă, castroanele cu smalţul sărit.

— Lume necăjită, domnule locotenent, încercase el să se scuze când fusese surprins. Avem şi noi părinţi, să-i ferească Dumnezeu să ajungă lipsiţi de sprijin ca ei!

— De, măi Cercel, numai să nu ne auzim vorbe! Domnii ofiţeri plătesc masa...

— Lăsaţi, domnule locotenent, unde mănâncă în plus şi alţii – cum sunt şoferul şi ordonanţele domnilor colonei, care se înfruptă şi de la cazanul trupei – n-or să se cunoască trei porţii de ciorbă mai mult.

Argumentul era destul de logic, aşa că Blându lăsă chestiunea moartă. Şi bătrânii continuară să se bucure mai departe de mărinimia lui Cercel. Atâta doar că în timp ce moşnegii, după ce mâncau, mulţumeau cu respect caritabilului domn bucătar şi plecau care încotro, băbuţa cu basmaua trasă bătrâneşte pe fruntea plină de riduri intra în popotă şi se apuca să strângă masa şi să mături în sufragerie, spre mulţumirea celor doi chelneri care, până la urmă, lăsară în grija ei capitolul curăţenie. Ar fi fost gata să spele şi

vesela, dar bucătarul, impresionat neplăcut de mâinile ei zbârcite, înnegrite de soare și vânturi, se opuse, spre necazul celor doi. Așa că baba, după ce isprăvea dereticatul în sufragerie pleca la casa ei, un bordei părăginit dintr-o curte vecină.

Ba într-o zi, pe la vreo opt dimineața, Spirică se trezi cu ea la ușă.

— Ce-i, mătușă?

Folosindu-se de limbajul internațional al gesturilor, baba încercă să-i explice că a venit să facă curățenie. Intenție materializată prin mătura, fărașul și cârpa pe care le arăta cu ostentație.

— Cam târziu te-ai trezit; am măturat eu în cancelarie. *Vege!*[16] *Sauber!*[17] *Nem lehet!*[18]

Și puse capăt insistențelor, închizându-i ușa în nas. Dar nici bătrâna nu renunță cu ușurință la ambiția de a-și arăta recunoștința față de cei care o hrăneau. Așa ca în ziua următoare, Spirică o găsi în ușă, chiar în clipa când ieșea să verse ligheanul în care se spălase.

— Ptiu, babo! Că era să-ți fac baie! Ce mai vrei?

Bătrâna repetă scena din ajun și în plus, arătând când spre lighean când spre cârpă, dădu de înțeles că e dispusă să spele și pe jos.

Dar Spirică le știa pe ale lui.

— *Nem szobod!*[19] *Militärische Kanzlei!*[20] Du-te mai bine la nea Cercel, poate îți dă el de lucru. Aici... *tilosy*[21], pricepi?

Cum bine cu de-a sila nu se poate face, baba trebui să renunțe la intenția de a-l scuti pe viitorul ofițer de sarcina neplăcută a dereticatului în biroul popotei – care îi servea lui și ca dormitor – cât și în camera ocupată de Blându.

În ziua următoare, bucătarul Cercel îl chemă strigându-l peste gard.

— Ce-i, nene Toadere?

— Spirică, băiete, dom' locotenent a plecat la „Divizie" și nu mi-a spus dacă cei doi căpitani de la „Corp" mai rămân și azi la noi. Dă tu o fugă până la comandament și întreabă-i; pe urmă vino să-mi spui, ca să știu câte porții să fac.

— Gata, nene, într-o clipă sunt plecat, îl asigură băiatul, intrând să își îmbrace mantaua și căciula.

---

16 Sfârșit (în lb. maghiară).
17 Curat (în lb. maghiară).
18 Nu e nevoie (în lb. maghiară).
19 Nu e voie (în lb. maghiară).
20 Cancelarie militară (în lb. germană).
21 Interzis (în lb. maghiară).

După ce îl văzu îndepărtându-se în lungul străzii desfundată de ploaie, Cercel se asigură că nu e nimeni prin apropiere, apoi făcu un semn cu mâna spre curtea vecină unde baba, înscrisă supranumerar la popota ofiţerilor, îşi făcea de lucru adunând nişte vreascuri. Cu o vigoare de-a dreptul neobişnuită pentru vârsta ei, bătrâna înlătură câteva ostreţe din gard şi aruncând priviri iscoditoare în jur, alergă spre cancelaria lui Spirică. Cercel îi făcu un semn liniştitor şi se reîntoarse în bucătărie.

Intrând în cameră, femeia se repezi la cufărul cu arhiva. Era însă încuiat. Îşi vârî mâna sub şorţ de unde scoase un pumnal cu ajutorul căruia smulse la repezeală unul din belciuge. În ladă însă nu se găseau decât registrele, chitanţierul, cutia-seif şi albumul „Istoria ilustrată a armatelor europene”. Bătrâna care întinerise subit – cel puţin din punct de vedere al vigoarei – le puse la loc într-o ordine apropiată aceleia în care le găsise. Mânji vârful belciugului cu gumă arabică dintr-un tub scos tot de sub şorţ şi îl vârî înapoi, în gaură.

După ce se asigură că la o simplă vedere, nu se cunoştea nimic, îşi continuă căutările răscolind prin sertarele mesei, ale unui scrin... Deodată, auzind paşi pe pietrele din curte, îşi aruncă privirea spre fereastră; era Spirică.

Se lipi cu spatele de perete – astfel încât să rămână ascunsă când va fi deschisă uşa şi ridică mâna în care ţinea pumnalul, pregătindu-se să lovească.

Spirică întredeschise uşa; se convinse dintr-o privire că nu e nimeni în cameră şi scoase cheia din broască. Încuie apoi pe dinafară şi vârî cheia în buzunar. Ieşi iar în stradă şi o luă la fugă spre comandament.

Când se convinse că a scăpat de primejdie, „bătrâna” răsuflă uşurată. Dar după ce încercă uşa se încruntă din nou. Încercă şi fereastra. Aceasta se deschise uşor, atâta doar că... era zăbrelită. Nici pumnalul nu îi era de vreun ajutor. Broasca era solidă, lucrată meşteşugăreşte, să ţină un veac şi să reziste şi la un drug de fier. Înciudată, îşi scoase basmaua cu o mişcare nervoasă. Odată cu ea, se smulse şi peruca albă, dezvelind un păr castaniu care se şi umezise de năduşeală. Îl şterse cu basmaua şi tot cu ea încercă să îşi usuce şi faţa năpădită de sudoare. Privi dezorientată în jur şi întâlnind oglinda de deasupra lavoarului cu lighean şi ibric, se încruntă îngrijorată.

Chipul din oglindă nu mai avea aproape nimic din trăsăturile babei, în schimb, urmele de grimă nu reuşeau să modifice prea mult trăsăturile agentei Gretl Speerle.

Îşi reaşeză peruca şi după ce îşi acoperi capul cu basmaua coborând-o până în dreptul ochilor, continuă să caute.

Sub pat, găsi raniţa şi ghiozdanul lui Spirică. Pe buze îi înflori un zâmbet scurt de satisfacţie; ghiozdanul era înţesat cu documentele căutate.

Amintindu-şi însă de situaţia în care se afla, zâmbetul se transformă în îngrijorare. Se duse la fereastră tocmai la timp pentru a-l vedea pe Spirică intrând în bucătăria popotei, după ce mai întâi îşi curăţase bocancii de noroi.

— Nene Toadere, domnii căpitani au şi plecat.

— Bine, măi Spirică. Dar nu trebuia să alergi aşa, îl dojeni bucătarul observându-i obrajii îmbujoraţi.

— Păi m-am grăbit. Când am plecat, prin dreptul primăriei mi-am amintit că am uitat să încui cancelaria şi m-am întors din drum.

Bucătarul tresări atât de puternic încât nimeri cu cuţitul în buricul arătătorului de la mâna stângă; tocmai începuse să taie porţiile de carne.

— Na, m-am tăiat!

— Să-ţi aduc un pansament, avem o trusă în cancelarie, se oferi Spirică.

Cercel îşi înfăşură vârful degetului în colţul şorţului şi mormăi o înjurătură la adresa ghinionului.

— Lasă că mă duc eu. Tu mai bine, dă-ne o mână de ajutor. Florea e plecat să-l bărbierească pe domnul colonel, acuşi se face douăsprezece şi noi încă nu am curăţat cartofii pentru salată.

Ascultător, băiatul îi dădu cheia de la cancelarie şi după ce îşi dezbrăcă mantaua, se aşeză lângă Teodorescu care curăţa cântând cartofii fierţi, de-abia scoşi din oală.

Bucătarul se îndreptă zorit spre cancelarie. Deschise uşa în grabă şi intră. Îl întâmpină „bătrâna" care ţinea încă pumnalul ridicat.

— Ai înnebunit?! exclamă el.

— Credeam că e băiatul.

— Voiai să-l omori?!

— Era singura şansă ca să pot ieşi de aici. Cine ar fi bănuit pe o bătrână? Am găsit „Odin-3", adăugă ea arătându-i servieta pe care o rezemase lângă uşă.

— Perfect! Acum grăbeşte-te să dispari.

Femeia înşfăcă servieta şi dădu să iasă, dar Cercel o apucă de mână.

— Ce vrei să faci cu asta?

— Doar pentru ea am venit! O duc la mine, iau legătura cu ai noştri şi la noapte avem avionul.

Dar bucătarul nu slăbi strânsoarea:

— Ascultă, frau Speerle, în faţa lui Eibl eu răspund de misiunea asta. Şi doresc tot atât cât şi dumneata să ajung la Berlin. Dar acest lucru nu se va întâmpla dacă iei servieta acum. Nimeni nu s-ar încumeta să zboare pe o vreme ca asta. Nu o vom lua decât după ce primim confirmare privind

sosirea avionului. Altminteri, lipsa documentelor poate fi descoperită până diseară, şi cum băiatul va spune că eu am fost singurul care am intrat aici, toate bănuielile se vor îndrepta asupra mea. Şi nu le va fi greu românilor să-mi descopere adevărata identitate. Ar fi un sfârşit lamentabil al carierei maiorului Alois Schmidt!

Femeia se opuse indignată:

— Dar cât crezi că am să mai rezist eu umblând îmbrăcată în zdrenţele astea? Şi câte zile am să-mi mai ţin mâinile câte un ceas, în ligheanul cu leşie, ca să pară uscate şi bătătorite.

— Suportă bărbăteşte, cum suport şi eu să curăţ zarzavat şi cartofi pentru masa ofiţerilor români, îi replică sarcastic falsul Cercel.

Smulse apoi servieta din braţele femeii şi continuă:

— De unde ai luat-o?

— Era sub pat.

După ce o puse la locul ei, tăie o bucăţică din săpunul de pe lavoar şi întipări pe el modelul cheli.

— O întârziere de o zi-două n-are să ne deranjeze nici pe noi, nici pe cei de la Berlin. Şi acum pleacă cât mai repede. Eu rămân să mă pansez. Am vărsat şi aşa destul sânge pentru acest „Odin-3”, adăugă el arătându-i degetul tăiat.

CAPITOLUL XII

Rezemat de tocul ferestrei, în aşa fel încât să nu fie observat, locotenentul Mark O'Grady privea vânzoleala din faţa clădirii. Dintr-un jeep încăpător coborâse sprinten un general de blindate, masiv ca un jucător de rugby, cu cască de infanterist, cizme de cavalerist şi „Colturi" de cowboy. Când insolitul personaj, împreună cu suita lui de generali şi colonei spilcuiţi, dispăru din unghiul său de vedere, locotenentul îşi reluă locul la birou. În aceeaşi clipă intră şi maiorul Harry Canavan.

— M-a căutat cineva, Mark?

Locotenentul îşi mută chewingum-ul de la incisivi la molari şi îi răspunse privindu-l în ochi:

— Nu domnule. Poate de acum încolo, generalul Patton. A venit adineauri.

Maiorul îşi potrivi cascheta pe peruca de marmură a unui bust din secolul al XVIII-lea, după care trânti pe birou dosarul ţinut până atunci la subsuoară.

— Dacă subordonarea noastră faţă de el nu ar fi decât simbolică, aş avea tot dreptul să spun: Asta ne-ar mai fi lipsit!

Tonul de prefăcută îngrijorare pe care maiorul rostise cuvintele, cât şi dosarul cu ştampila „Top secret" îl determinară pe locotenent să devină atent.

— Avem de lucru, Mark, continuă Canavan.

— Totdeauna am avut de lucru, domnule.

— Acuma însă, trebuie să căutăm ceva într-un stog de fân.

— Un ac, domnule?

— Mai rău, un obiect foarte mic, despre care nu se ştie nici măcar cum arată.

Şi fiindcă locotenentul îl privea nedumerit, maiorul deschise dosarul.

— În noaptea de 4 spre 5 octombrie, aviaţia noastră a pierdut 60 de superfortăreţe zburătoare deasupra bazei de rachete V-2 de la Peenemünde.

— Ffffiuu! Şaizeci? E o cifră!

— S.A.C.-ul[22] a intrat în panică. Din fericire, la raidurile următoare, pierderile s-au produs în limitele prevăzute.

— A fost, probabil, o întâmplare; raidul de atunci o fi coincis cu vreo concentrare masivă de material antiaerian în zona respectivă, presupuse locotenentul.

— Coincidenţa este alta. Din relatările celorlalţi piloţi reiese că artileria antiaeriană nu a tras deloc, nefiind văzute exploziile proiectilelor; şi totuşi, superfortăreţele au picat ca muştele, lovite toate într-unul din motoare.

---

[22] Strategic Air Commando = Comandamentul Aviaţiei Strategice.

— Straniu!

— Aşa şi-au spus şi cei de la S.A.C., şi au însărcinat S.S.O.-ul[23] să facă puţină lumină în bezna din noaptea de 4 spre 5 octombrie. Ne revine şi nouă sarcina de a lumina un colţişor cu ajutorul unui muc de lumânare.

— Cum, domnule?

— Atât cei de la S.A.C., cât şi ai noştri, din S.S.O., cred că a avut loc experimentarea uneia dintre armele secrete cu care Hitler se tot laudă în ultimul timp: V-4, V-5, V... dracu' să-l ia! Principalul este că Pentagonul vrea să aibă informaţii amănunţite, înainte ca naziştii să treacă la folosirea curentă a ei. De la agenţii noştri din Elveţia, s-a aflat că, într-adevăr, este vorba de o armă botezată cu numele de „Odin". Cum arată? Cum funcţionează? Şi pe ce principii?... Nu se ştie! Se cunoaşte doar atât: în timpul transferării ei de pe frontul de răsărit – pesemne au experimentat-o şi acolo – unul din avioanele care o transportau a fost nevoit să aterizeze forţat în spatele liniilor inamice. Ei bine, nişte planuri de construcţie se mai află şi acum tot acolo. Mai precis, continuă maiorul, planurile respective continuă să rătăcească – probabil nebăgate în seamă – în bagajele comandamentului Regimentului 6 Vânători de munte.

Locotenentul îşi mută din nou guma către măsele.

— Ce sunt aceştia, domnule?

— Echivalentul românesc al lui Alpenjägger Korp din armata germană. Ori al rangerilor noştri. Li se încredinţează – de regulă – sectoarele cele mai grele.

— Înseamnă că sunt luptători buni.

— Exact acelaşi lucru îl gândeşte şi generalul. De aceea a propus ca doi reporteri de la *„Stars and Stripes"*[24] să scrie o serie de reportaje despre ei, după ce se vor documenta la faţa locului.

— Ideea e lăudabilă, domnule. Cunoaştem prea puţine lucruri despre aceşti aliaţi al noştri – în general – şi despre respectivii... vânători de munte – în particular. Dar, tot în particular vorbind, nu văd legătura dintre cele 60 de superfortăreţe, arma secretă nazistă, vânătorii români, ziarul *„Stars and Stripes"* şi... noi doi, ofiţeri în secţia de informaţii ataşată armatei generalului Patton?

Maiorul îşi mângâie tâmplele cărunte, apoi – după ce îi oferi şi locotenentului cutia – îşi aprinse o havană.

---

[23] Special Services Office = Oficiul serviciilor speciale (de informaţii şi contrainformaţii) al armatei S.U.A.

[24] „Stele şi Dungi" – ziar a armatei S.U.A.

— Dragă Mark, înainte de război am fost profesor de logică la Colegiul Saint Thomas din Chancefield, Montana.

— Ştiam, domnule.

— Şi aceasta mă obligă să văd interdependenţă în fapte care la prima vedere par total disparate. Dacă îţi amintesc, de pildă, că blindatele generalului Patton sunt pe punctul de a intra pe teritoriul Germaniei, te-aş ajuta să pricepi?

— Oarecum; cred că am putea descoperi unde se fabrică această armă, dacă am şti cum arată, bineînţeles.

— Ai început să progresezi, băiete.

— Totuşi, nu văd legătura ultimelor... trei zale: vânătorii români, *„Stars and Stripes"* şi noi.

— Scade prima za; planurile căutate sunt acolo.

— Am scăzut-o; rămân celelalte două...

— E simplu! Reporterii suntem noi.

— Pot să întreb de când?

Maiorul îşi privi ceasul.

— La ora 11,30, deci cu patruzeci şi cinci de minute în urmă, mi-au fost înmânate – odată cu dosarul – legitimaţiile de ziarişti, delegaţiile şi ordinele de serviciu. Eu sunt reporter iar dumneata, fotoreporter... Sper că ai un aparat de fotografiat şi un flash?

— Am, domnule.

— Vei mai primi unul, special, pentru fotografiat documente. Mâine-dimineaţă plecăm la Paris. Un avion ne va duce în Italia, de acolo, altul la Bucureşti. Mai departe... ne vom bizui pe amabilitatea Marelui stat major al armatei române ca să ajungem la Regimentul 6 Vânători de munte, undeva în nord-vestul Ungariei. Faima vitejiei lui a ajuns până la noi. E un motiv destul de plauzibil ca să nu motivăm preferinţa pentru el. Cu prilejul acesta, sper că voi obţine câteva căşti, caschete şi bonete militare, pe care să le adaug colecţiei mele de pălării, fesuri, sombrere şi turbane. De ce zâmbeşti Mark? E o pasiune ca oricare alta.

— Nu de asta, domnule. Mi-am amintit că bunica mea maternă era originară din România.

— Nu cumva ştii româneşte?

— N-am avut când să învăţ; aveam doar şase ani când a murit; şi vorbea rar româneşte. Totuşi, mai ţin minte două cuvinte pe care le spunea ori de câte ori mă mângâia: „Odorul bunicii".

— Şi ce înseamnă?

— Nu ştiu, domnule. Dar mă voi interesa imediat ce vom ajunge la Bucureşti.

— O.K.! Să-mi spui şi mie.

*

După ce citi hârtia adusă de curier, colonelul Dumbrăveanu se descheie la dolman şi scoase batista din buzunar. Transpirase.

— S-a întâmplat ceva, domnule colonel? se interesă şeful statului major.

— Belea mare! Corpul de armată ne trimite doi ziarişti militari americani. Ni se recomandă să le acordăm tot sprijinul în vederea culegerii materialelor de care au nevoie.

— O să li-l dăm, că n-o fi mare lucru?!

— Pe lângă asta, ni se atrage atenţia că suntem răspunzători de siguranţa persoanei lor.

— Aveţi dreptate, e belea mare! Americanii sunt de felul lor cam băgăcioşi şi nesăbuiţi.

— Păi vezi!? Vorba e, ştie cineva englezeşte, pe la noi p-aci? Dintre ofiţeri, bine-nţeles.

Întrebarea fusese rostită cu glas tare, astfel că toţi cei de faţă începură să se întrebe din priviri. Liniştea care se menţinea era un răspuns destul de semnificativ.

— Poate că cei de la „Corp” or fi ataşat pe lângă ei vreun translator, presupuse maiorul Vasiliu.

— Poate! Dar nu răspunde ăla de siguranţa lor, îi replică colonelul. Deci nu ştie nimeni englezeşte?

— Franţuzeşte ştim aproape toţi, nemţeşte câţiva, ruseşte cam tot atâţia... estimă locotenent-colonelul Milicescu.

— Rău, domnilor; într-un comandament de regiment să nu ştie nimeni englezeşte? Cum ne descurcăm?

Sublocotenentul „de aţă” Gârbaciu se apropie câţiva paşi de colonel şi luă poziţie de drepţi.

— Domnule colonel, vă rog să îmi permiteţi.

— Zi-i!

— Cred că problema e rezolvată, am un frate student la Academia de comerţ...

— Foarte frumos, şi eu am un băiat la politehnică. Nu văd însă cu ce ne-ar putea ajuta şi unul şi celălalt, îi replică colonelul privindu-l cam dintr-o parte.

— Permiteţi-mi să continui: fratele meu învaţă limba engleză, e materie obligatorie...

— Îl avem cumva la noi, în regiment?

— Nu, domnule colonel. În schimb îl avem pe domnul locotenent Napoleon Blându.

Privirea comandantului se însenină.

— Bravo băiete! Iată ce înseamnă să-ţi evaluezi şi să-ţi cunoşti cum trebuie materialul uman. Trebuia să te faci infanterist; cine te-a îndrumat spre administraţie?

— Tata. E comerciant. Consumul alimentar „Gurmandul”: coloniale şi delicatese. Suntem furnizori ai curţii regale şi avem sucursale la Ploieşti, Braşov, Iaşi...

— Mulţumesc, dragule, am să ţin minte. Deocamdată, fugi şi cheamă-l pe Blându.

După convocarea la comandament, locotenentul Blându se reîntoarse la popotă şi îşi chemă colaboratorii: bucătarul, şoferul, chelnerii şi... furierul.

— Frate Cercel, suntem la aman!

— Ce s-a întâmplat?

— Ne vin oaspeţi simandicoşi: doi ofiţeri americani...

Bucătarul tresări atât de imperceptibil încât Blându, deşi îl privea în faţă, nu sesiză.

— ...Sunt ziarişti. Domnul colonel mi i-a dat în grijă privind masa, casa, deplasarea pe la batalioane şi... paza personală.

Sergentul Pânzaru îşi arătă nemulţumirea printr-un mormăit din care răzbătură la urechea locotenentului doar două cuvinte care se refereau la o cruce şi la ascendenţa maternă a celor doi oaspeţi anunţaţi.

— Ai spus ceva? întrebă Blându încruntându-se.

— Ce treabă au dumnealor, mă rog, pe aici?

— Vor să scrie nişte reportaje despre vânătorii de munte.

— Hm! De când au ajuns capitaliştii americani să-i doară inima de noi? se încăpăţână Pânzaru.

Locotenentul îl privi zâmbind uşor.

— Fii liniştit, nu vine nici Ford, nici Rockefeller. Sunt doi ofiţeri, ca mine sau ca alţii.

— Dar de ce au ales tocmai regimentul nostru! Nu, domnule locotenent, ăştia... caută ceva. Uliul nu coboară din văzduh decât dacă vede vreun pui rătăcit. Şi nici ei n-au bătut atâta drum numai de dragul nostru.

— Pânzarule, nu ştiu ce parapon ai dumneata pe americani în general, dar eu am ordine precise în privinţa celor doi. Şi nu uita că suntem aliaţi. Dumneata îi vei transporta unde vor dori şi le vei asigura paza personală. Răspunzi până şi de nasturii de la mantalele lor, înţeles?

Sergentul pocni din călcâie.

— Să trăiţi, am înţeles!

— Spirică, fugi la infirmerie şi roagă-l pe domnul căpitan Maier să-ţi dea două paturi de campanie cu tot aşternutul. Unul îl bagi în camera mea, celălalt aici; am să dorm eu în el. Pânzarule, le aduci cu maşina. Lămurit?

Fu rândul lui Spirică să-şi pocnească călcâiele.

— Înţeles, să trăiţi! Hai, nene Pânzarule.

— Ce zici, Cercel, cum îi ospătăm? Bucătărie naţională sau americană? Şi, ca naiba, nu avem decât carne de batal!

— Bucătărie americană? Cam greu, domnule locotenent. Ăştia au alte gusturi: raţă la cuptor umplută cu castane. Ce ziceţi?

— De unde castane? De unde raţe? Să încercăm bucătăria englezească; că la asta, merge berbecul. Te pricepi?

— Aşa e mai uşor. Dar nu-i văd pe domnii ofiţeri ai noştri înfruptându-se cu friptură din pulpă de berbec, rece, şi cu supă îndulcită cu lapte...

— Păi ce ne facem?

— Împăcăm şi capra şi varza: felul întâi, românesc, felul doi, englezesc.

— Stai că nu e chiar aşa de simplu. Va trebui ca în ziua când vor veni – adică mâine – să servim o masă deosebită. Ordinul domnului colonel. Mă gândesc, Cercele, să servim un meniu al aliaţilor.

Bucătarul îşi sumese sprâncenele şi aşteptă lămuriri.

— Fii atent: sunt patru naţiuni mari, cu noi cinci.

— Cinci feluri, domnule locotenent? Când le prepar?

— Mâine la prânz să fie gata. Şi acuma, spune ce propui.

Cercel se gândi câteva clipe, apoi îşi îndoi un deget.

— Aperitivul să fie românesc: ţuică bătrână de Văleni, mai avem trei sticle.

— Ziceam să le păstrăm pentru revelion; de-om trăi şi o fi linişte.

— De revelion o să bem şliboviţă cehoslovacă. Am zis, deci, ţuică, punem şi caşcaval de Penteleu...

— De unde îl luăm?......

— A primit dom' sublocotenent Gârbaciu un pachet de acasă... Vorbiţi dumneavoastră cu dânsul.

Netcu se amestecă în discuţie.

— Dar asta chiar azi, până nu i-l fură cum i-a furat sardelele luna trecută.

— Ce vorbeşti, mă? se miră Blându.

— O ladă întreagă, patruzeci de cutii. Asta a fost cu câteva zile înainte să veniţi dumneavoastră, preciză caporalul.

Locotenentul avu o bănuială:

— Hm! Nu i le-o fi furat chiar ăla de la care am cumpărat eu lădiţa aia?

— Aş! Tot d-ai noştri au fost. Unul care ştia ce conţine pachetul, presupuse Florea sigur pe ce spune.

— Eh! În sfârşit, să lăsăm sardelele. Deci, caşcaval.

— Mai avem şi două potcoave din ghiudenul ăla, primit în pachetele trimise de „Apărarea Patriotică" din Hârşova. Cu asta îi dăm gata! adăugă Cercel convins.

— Mai departe?

— Urmează borş rusesc, am eu o reţetă grozavă! Servim apoi piept de berbec în sos picant. (Asta ar fi să zicem – specialitatea americană.) Urmează englezii: pulpă de berbec la cuptor, cu garnitură de cartofi natur şi mazăre soté. Încheiem cu savarine franţuzeşti. E un cofetar în sat; aranjez eu cu el.

Şi bucătarul îşi îndoi al cincilea deget.

— Cercel, frate, eşti un geniu şi cred că restaurantul „Hubertus" îţi duce lipsa.

— N-are să mai aştepte mult. Trag nădejde ca la anu', pe timpul ăsta, să vă servesc personal, dacă veţi trece prin Sibiu.

— Şi acuma, la treabă, încheie Blându ridicându-se în picioare. Cât or sta americanii aici să nu faci de gardă; ai să te scoli mai de dimineaţă.

— Ba am să fac schimbul întâi, ca în fiecare seară, tot nu sunt obişnuit să mă culc înainte de miezul nopţii.

Atât Blându cât şi chelnerii – mai ales aceştia – apreciară cum se cuvine spiritul camaraderesc al bucătarului.

Când isprăvi servitul mesei, Cercel se arătă la fereastra din spatele bucătăriei, unde îl aşteptau... pensionarii. După ce le umplu castroanele, cei doi moşnegi se retraseră mulţumind, în timp ce „bătrâna" se aşeză pe un scăunel, cu castronul pe genunchi.

În câteva minute, falsul bucătar o puse la curent cu anunţata vizită a celor doi ziarişti americani.

— ...Va trebui să amânăm acţiunea până după plecarea lor, concluzionă el.

— Nu văd pentru ce?

— Sunt două motive: primul, paza e întărită; al doilea, eu nu prea cred că americanii sunt cu adevărat ziarişti. Şi pot paria că la Berlin ni se vor cere relaţii despre activitatea lor aici. Pentru asta, trebuie să mai aşteptăm câteva zile. Mâine sau poimâine voi avea şi duplicatul cheii. Cum se îndreaptă vremea trecem la acţiune. Comunică-i asta şi imbecilului de Göcke. Şi ar fi bine ca zilele astea să nu te arăţi pe aici. Şi nici boşorogii ăia. Să le spui că... am control, îi recomandă Schmidt.

— Nu riscăm aşteptând atâta? se temu „băbuţa". Ai uitat de prezenţa locotenentului Napoleon?

„Bucătarul" zâmbi:

— Fii liniştită; e ăsta agent al Biroului 2 cum sunt eu... arhiepiscop al Kölnului. Am făcut între timp o mică verificare... Nimic suspect. Un simplu ofiţer de rezervă.

— Să comunic asta şi Berlinului?

— Nici gând, se opuse Schmidt categoric. Din contra, exagerează-i calităţile, sporeşte-i faima... Să nu îşi închipuie doktor Eibl că misiunea noastră aici s-a rezumat doar la o simplă sustragere prin efracţie a unor documente, a căror importanţă nici nu e bănuită de români.

Gretl încuviinţă zâmbind:

— Nu-i rea ideea; în caz de eşec, avem o scuză.

— Păi vezi?! Deci, răbdare şi prudenţă! îi recomandă Schmidt în încheiere.

Americanii sosiră a doua zi, pe la ora zece. Spre mulţumirea tuturor, ambii vorbeau perfect atât franceza cât şi germana. Colonelul îi primi cu deferenţă; le ură bun sosit şi îi asigură de sprijinul său personal pentru îndeplinirea misiunii lor, apoi îi dădu în primirea lui Blându.

Atât maiorul Canavan cât şi locotenentul O'Grady avuseseră timp – de la Bucureşti până în Ungaria – să se familiarizeze cu serviabilitatea şi francheţea românească. După masa de prânz – pentru care locotenentul Blându primi laudele colonelului şi admiraţia oaspeţilor – cei doi trecură în camera rezervată lor, pentru a se odihni după drumul străbătut fără popasuri. Ofiţerul de la „Corp", care îi însoţise până acolo, îşi luă rămas bun şi se înapoie la treburile sale.

În ziua următoare, maiorul luă loc în cabina autofurgonetei iar locotenentul O'Grady se urcă în spate împreună cu Blându. Doreau să viziteze comandamentul batalionului 3, cel mai apropiat de localitate.

După vreo 7–8 kilometri străbătuţi pe şoseaua mărginită de râpe şi de păduri, ofiţerii părăsiră maşina, continuând drumul pe poteci ferite, adăpostindu-se ori de câte ori câte un proiectil îşi anunţa venirea fâlfâind ca o pasăre uriaşă. În apropierea cotei 816, tirul artileriei inamice era atât de intens, încât Blându, temându-se pentru siguranţa celor doi oaspeţi, propuse întoarcerea.

— Nu vă neliniştiţi, domnule locotenent. În Africa am trecut prin bombardamente asemănătoare, îl asigură maiorul şi adăugă: Atâta doar că acolo eram împroşcaţi cu nisip, nu cu noroi şi cu frunze moarte, ca aici.

Astfel că Blându fu nevoit să-i însoţească transpirând din belşug, până în vârful cotei 816, la punctul de comandă al batalionului.

Americanii erau destul de prietenoşi, glumeau cu toţi şi împărţeau cu largheţe ţigări „Chesterfield", pe care ofiţerii le savurau în timp ce subofiţerii şi soldaţii, ale căror gâtlejuri erau obişnuite cu mahorcă ostăşească, tuşeau

atât de tare, încât după ce trăgeau două-trei fumuri se lipseau de asemenea delicatese.

Maiorul lua note stenografiind într-un carnet cu scoarţe din piele, în vreme ce locotenentul O'Grady fixa pe peliculă chipurile ostaşilor pe care comandanţii îi recomandau ca fiind cei mai viteji dintre viteji.

Odată cu înserarea, locotenentul Blându răsuflă uşurat. Vrând, nevrând, trebuia să se înapoieze la Comandament.

După cină, urmă o discuţie prietenească în sala de mese a popotei, la care participară numai ofiţerii superiori şi doctorul Maier. Nu lipsea, bineînţeles, Blându, în calitate de gazdă.

Americanii destupară câteva sticle de whisky, iar Blându atacă ultima rezervă de măsline. Oaspeţii erau serviţi de însuşi caporalul Cercel, care nu se dezlipi din spatele maiorului Canavan.

S-au schimbat păreri în privinţa duratei şi evoluţiei războiului, impresii referitoare la calitatea armamentului din dotarea armatelor – însă cu foarte-foarte mari rezerve când era vorba de cel propriu. Aliaţi-aliaţi... dar, deh! Secretul militar trebuia respectat.

La orele 10, colonelul dădu semnalul de retragere.

Blându îşi conduse oaspeţii în camera pe care Spirică o aranjase cu tot dichisul, iar el se culcă în birou.

— Ei, Mark, ce părere ai? întrebă maiorul după ce se vârî în pat.

— Referitor la ce, domnule?

— Să zicem, la aceşti vânători de munte.

— Sincer vorbind, sunt de-a dreptul şocat.

— De ce, Mark?

— Dar nu i-aţi văzut? Îmbrăcaţi în uniforme peticite, cu bocancii scâlciaţi...! Mantalele alea aproape străvezii şi fără căptuşeală... Ca să nu mai vorbesc de acele „kechiuli" de diferite forme şi nuanţe că nu găseşti două la fel într-un batalion! Cum de luptă? Şi încă bine!

— Luptă, Mark, pentru că fac asta de când s-au format ca naţiune. Altminteri n-ar fi supravieţuit. Era bine să-ţi fi petrecut timpul în avion citind istoria românilor în loc de „comics"-uri cu gangsteri.

— Erau „Western"-uri, cu cowboy, domnule.

— Asta nu schimbă cu nimic. Cât priveşte echipamentul soldaţilor români, să ştii că o inimă de viteaz poate bate destul de bine şi sub un veston de celofibră. Ar fi fost bine dacă la „West Point" [25] vi s-ar fi vorbit şi despre acest lucru. Oricum, Mark, sper că reportajele noastre vor fi bine primite la *„Stars and Stripes".*

---

[25] Celebră academie militară din S.U.A.

— Mă tem însă că şefii noştri din S.S.O. nu vor fi tocmai...

Maiorul Canavan tresări uşor şi ducându-şi degetul la buze îl întrerupse. Coborî încet din pat, scoase pistoletul din toc şi apropiindu-se tiptil de uşă o deschise brusc. În dreptul ei, la vreun metru distanţă, se afla bucătarul. Fără să îşi piardă cumpătul, acesta luă poziţia de drepţi şi prezentă arma dând onorul cuvenit unui ofiţer superior.

Maiorul rămase descumpănit în timp ce ostaşul din faţa sa se prezentă reglementar:

— Să trăiţi, domnule maior, sunt caporalul Cercel Teodor, santinelă schimbul întâi, având consemn paza popotei şi a dumneavoastră.

În acest timp, uşa alăturată se întredeschise lăsând să treacă capul lui Blându.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el.

— Nimic, locotenente. Nu ştiam că aţi pus o santinelă. Crezusem că cineva trage cu urechea la uşă. Vă rog să mă scuzaţi!

— Nu merită să vorbim de asta. Noapte bună, domnule.

— Noapte bună, locotenente.

— V-aţi temut degeaba, i se adresă O'Grady după ce îl văzu iar în pat.

Înainte de a stinge lanterna, maiorul îi aruncă o privire în care se citeau deopotrivă dojana şi înţelegerea.

— Băiete-băiete, nu eşti prea departe de vârsta când ţi se mai spunea *„grandmather's jewell"!*[26]

A doua zi, după ce serviră micul dejun şi beneficiară de serviciile frizerului-chelner, oaspeţii de peste ocean rămaseră pe loc. Maiorul îşi instalase maşina de scris pe masă începând redactarea reportajului, în timp ce colaboratorul său developa filmele în cancelaria popotei pe care câteva pături puse în dreptul geamurilor o transformaseră ad-hoc în laborator fotografic.

În lipsa lui Blându, plecat după alimente, oficiul de gazdă îl făcea Spirică, folosindu-se cu sârg şi transpiraţie de franceza învăţată în cele cinci clase de liceu. Şi cum bunăvoinţa maiorului era invers proporţională cu cunoştinţele lui, se poate spune că se înţelegeau destul de bine.

Când O'Grady îşi termină treaba în „laborator", îi găsi discutând destul de cordial. Şi cum prezenţa unui adolescent, în apropierea liniei de foc, îl intriga şi pe el, îl întrebă cu condescendenţă:

— Ce vârstă ai, tinere soldat?

— Şaisprezece, *mon lieutenant,* răspunse Spirică cu ochii la aparatele de fotografiat pe care locotenentul le aşeza pe scrin.

---

[26] „Bijuteria" bunicii.

— Şi eşti demult în armată?

— De trei ani.

Mai bâlbâindu-se, mai ajutându-se de mâini, degete şi mimică, Spirică îi explică situaţia sa în cadrele armatei române.

— Lucrezi la popotă de când aţi ajuns pe front?

— Mai înainte am fost la batalion. Aici mă aflu doar de vreo trei săptămâni.

— Eşti adică cel mai nou? presupuse maiorul.

— Nu, în urma mea au venit sergentul Pânzaru şi caporalul Cercel, bucătarul.

— Sergentul „Panzaro” e un viteaz, am văzut că are multe decoraţii, comentă Canavan.

— Da, domnule, a luptat în batalionul 3.

— Nu se poate spune acest lucru şi despre bucătar, continuă maiorul.

— Nu a avut când să lupte. De-abia a venit din ţară; l-a înlocuit pe vechiul bucătar.

— *Voila!*[27] exclamă maiorul schimbând o privire cu O'Grady.

Se întoarse apoi spre Spirică şi îl atinse cu degetul pe piept.

— Ce decoraţie e asta?

— „Bărbăţie şi Credinţă” clasa întâia, îi răspunse băiatul umflându-şi pieptul.

— Şi pentru care faptă ţi s-a acordat, tinere caporal?

— Pentru participarea la lupta din noaptea de 23 octombrie, când ne-au atacat popota.

— Bravo! Ai tras şi tu?

— Da. L-am nimerit pe horthystul care îi călăuzea.

— Au fost mulţi, aceia care v-au atacat?

— Nu ştiu câţi au venit, dar au plecat cu patru mai puţin.

— Au murit toţi? se arătă interesat maiorul.

— Trei pe loc, al patrulea – ofiţerul – mai târziu, la infirmerie. Domnul doctor Maior nu a putut să-l salveze.

— Păcat, regretă Canavan. Ar fi putut spune ce urmăreau. Nu atacă nimeni o popotă fără un scop anume, adăugă el prefăcându-se că nu îl interesează prea mult amănuntele.

Dar Spirică prinsese gustul conversaţiei în limba franceză.

— Ei au crezut că acolo s-a instalat comandamentul.

— Aşa a spus ofiţerul?

---

[27] Iată! (în lb. franceză).

— Nu, el a rostit un singur cuvânt, dar l-a repetat. Mi-a spus domnul locotenent, că a fost de faţă.

— Probabil numele soţiei sau al copilului? presupuse degajat maiorul.

— Nu, domnule. A invocat un zeu, pe Odin.

Maiorul îşi trădă surprinderea numai printr-o clipire nervoasă a pleoapelor. Locotenentul O'Grady rămase însă calm; doar un zâmbet de satisfacţie trăda interesul stârnit de cuvântul auzit din gura lui Spirică.

— Cred, continuă Canavan, că de atunci nu aţi mai avut necazuri.

— Nu, nu am mai fost atacaţi. Dar odată, un lunetist a încercat să îl împuşte pe domnul locotenent Blându.

— Unde s-a întâmplat asta?

— La castelul din Szentfüllop.

— A avut noroc, lunetiştii rar îşi greşesc ţinta, comentă maiorul.

— Asta aşa este! Sergentul Bordei nu a avut asemenea noroc.

— Sergentul Bordei?!?

— Da, bucătarul pe care l-a înlocuit... pe... îi... Şi neputând găsi echivalentul în limba franceză a cuvântului „nenea", Spirică adăugă: *„Le caporal Tchertchel"*.[28]

— Sunt cam mulţi caporali aici, glumi maiorul.

— Trei.

— Sergentul „Panzaro" e şeful vostru?

— Şef este domnul locotenent Blându. Sergentul Pânzaru e şoferul maşinii. El a capturat-o. Era încărcată cu staţii de radio pentru tancuri, preciză Spirică.

— Bravo! Frumoasă faptă! recunoscu maiorul, apoi continuă: Până atunci nu aţi avut maşină la popotă?

— Am avut.

— Ce s-a întâmplat cu ea? insistă maiorul.

Numai că de data aceasta, răspunsul întârzie. Venind vorba de sergentul Pânzaru, Spirică îşi amintise de sfaturile pe care acesta i le dăduse în maşină, când fuseseră după paturi: „Americanii ăştia, măi Spirică, nu-şi vâră nasul într-o treabă decât când au interes s-o facă. Îţi închipui oare că doar de dragul vânătorilor de munte din Regimentul 6, au venit atâta drum? Urmăresc ei ceva, fii sigur! Să nu te mire dacă vor încerca să te tragă de limbă. Atenţie la ce vorbeşti", încheiase el. Spirică îi răspunsese însă încrezător: „Ce naiba să afle de la noi? Câte porţii pune nea Cercel în cazan? Cât priveşte secretele militare, am eu grijă să-mi ţin gura".

---

[28] Caporalul Cercel.

Şi deodată, îşi dădu seama că e tras de limbă. Se hotărî deci să fie mai zgârcit cu vorbele.

— *Quelle voiture?*[29] întrebă el prefăcându-se că nu a înţeles.

— Aceea veche, dinaintea venirii lui „Panzaro”?

— Nu ştiu, domnule.

— Spuneai că aţi mai avut o maşină, insistă Canavan.

— A avut popota. Eu eram pe atunci la batalion.

— Nu ai aflat ce s-a întâmplat cu ea?

— Nu sunt prea curios, domnule maior, îi răspunse Spirică cu un semiton mai sus.

Canavan puse indolenţa răspunsului pe seama necunoaşterii prea bine a limbii franceze şi trecu la alt subiect.

— Dumneata nu faci de gardă?

— Nu, domnule.

— Dar ceilalţi fac?

— Desigur.

— Bucătarul... este santinelă în fiecare seară?

Spirică devenise însă circumspect. Îşi dădu seama că întrebările maiorului aveau un rost anume. Nu-l cunoştea, dar era sigur că există. Aşa că răspunse în doi peri:

— Eu mă culc devreme, domnule maior.

— Foarte bine; la vârsta ta trebuie să dormi cel puţin opt ore, dacă vrei să fii cu capul limpede, să poţi învăţa cât mai mult. Cred că vei termina liceul, da?

— Desigur, domnule maior.

— Franţuzeşte, ai învăţat la şcoală? interveni şi O’Grady.

— Da, domnule locotenent.

— Vezi ce bine e să cunoşti o limbă străină? Ceilalţi soldaţi? Bucătarul, de exemplu, cunoaşte vreo limbă străină? Englezeşte, de pildă.

Spirică, însă, nu mai putea fi tras de limbă în continuare.

— Nu l-am întrebat, domnule locotenent.

Canavan îşi dădu, în sfârşit, seama, că de la băiat nu vor mai afla nimic. Aşa că, după ce îi dădu câteva pacheţele cu gumă de mestecat şi ciocolată, îl lăsă să plece.

— *Merçi, mon major*[30], şi dacă aveţi nevoie de ceva, sunt în camera de alături.

Salută reglementar şi ieşi.

---

[29] Care maşină?

[30] Mulţumesc, domnule maior.

Locotenentul O'Grady își făcea de lucru cu un „blitz". Și continuând să pară preocupat de stabilitatea becului în dulie, vorbi așa... ca și cum s-ar fi adresat lui însuși:

— Dacă prostia e sinceră, naivitatea poate fi și simulată. Iar în cazul acesta ține piept inteligenței.

Maiorul își aprinse un trabuc, după care îl privi pe deasupra ochelarilor:

— Sunt împrejurări, Mark, când trebuie să te feliciți dacă ai reușit să obții măcar un sfert din cât te așteptai. Și dacă toți vânătorii de munte sunt cel puțin la fel de șireți ca puștiul ăsta, să nu ne mire că naziștii nu și-au putut recupera obiectul căutat. De ce zâmbești, Mark?

— Tocmai asta mă miră! Cum de n-au reușit naziștii, după atâtea eforturi, să obțină ceea ce am obținut eu într-o oră?

Maiorul tresări.

— Ce vrei să spui?

O'Grady bătu cu palma în aparatul de fotografiat care îi fusese înmânat în ajunul plecării.

— Aș putea paria că celebrul Odin se află aici.

Și pentru că maiorul nu dădea semne că pricepe despre ce e vorba, continuă:

— În timp ce amenajam camera de alături, am făcut o mică investigație printre obiectele de acolo. Nimic care să ne intereseze. Însă, un ghiozdan din mușama mi-a atras atenția. Era plin cu planuri, scheme, documentații... În plus, un manual de algebră pentru clasa a VI-a de liceu. Am dedus că e ghiozdanul puștiului, dar la ce-i foloseau lui documentele alea? Și cum de au ajuns acolo? Dumneavoastră nu vi se pare ciudat acest lucru?

— Desigur, recunoscu maiorul, și interesant, totodată.

— Așa mi-am spus și eu. Și în timp ce dumneavoastră discutați cu băiatul, eu am fotografiat toate documentele. Trebuie să recunoașteți că din partea românilor nu am întâmpinat prea mari greutăți, adăugă el zâmbind satisfăcut.

— Și acuma, ce ai de gând? întrebă Canavan pufăind din trabuc.

— Poimâine prepar soluția și developez filmul. E o treabă destul de complicată. Pelicula este extrem de sensibilă la lumină și cere o grijă deosebită în timpul developării.

— De ce poimâine și nu azi? se interesă Canavan.

— Va trebui să facem și alte fotografii pentru reportaj, astfel încât să pot justifica o nouă transformare a cancelariei în laborator fotografic.

— Mark, ai început să faci progrese, recunoscu maiorul în timp ce strivea în scrumieră capătul trabucului. Dar acuma, să ne pregătim pentru masă. Îl văd venind pe vajnicul Napoleon al vânătorilor de munte.

După ce plecă spre popotă împreună cu oaspeţii, Blându îl strigă pe Spirică.

— Ordonaţi, domnule locotenent!

— Fă puţină curăţenie şi aeriseşte camera domnilor.

— Am înţeles.

Spirică vârî în ghiozdan manualul de algebră şi fiindcă lada cu arhiva era deschisă, îl aruncă înăuntru. Ca să nu mai încurce locul. Trânti capacul, încuie lacătul, puse cheia în buzunar, apoi luând mătura şi făraşul, trecu dincolo.

— Pfuu? Ce fumărie! exclamă el când intră în cameră.

După ce isprăvi cu măturatul, socotind că nu s-a primenit încă tot aerul, mai lăsă uşa deschisă; şi fiindcă era singur, se hotărî să-şi satisfacă curiozitatea în privinţa aparatelor de fotografiat.

Unul dintre ele, cel pe care locotenentul îl folosea în mod curent, deşi era un produs recent, semăna totuşi cu altele pe care le mai văzuse. Celălalt însă, cam mic dar cu mai multe rotiţe şi butoane, îl interesă mai cu deosebire. Îl scoase din tocul din piele şi apropiindu-se de uşă, începu să îl examineze cu atenţie. Pipăi rotiţele, privi prin vizor, citi cifrele şi indicaţiile scrise în limba engleză, îl răsuci şi pe o parte şi pe cealaltă... mai numără butoanele şi deodată, fără să vrea, apăsă pe unul din ele. Un ţăcănit sec şi aparatul... se desfăcu în două lăsând să se vadă pelicula din interior.

Spirică simţi că îi sare inima de la locul ei oprindu-i-se pe undeva, prin gâtlej. Încercă să reînchidă capacul din tablă lăcuită cu negru, dar acesta se încăpăţâna să revină la poziţia „deschis”. Se apropie mai mult de uşă, la lumină, ca să-i ghicească şmecheria. În sfârşit, după tatonări febrile găsi butonul cu pricina, apăsă pe el şi închise capacul care de data aceasta rămase la locul lui.

Răsuflă uşurat şi după ce privi în curte pentru a se convinge că scena s-a petrecut fără martori, şterse aparatul cu batista – pentru orice eventualitate – şi îl vârî unde l-a găsit, având grijă să-l aşeze exact în poziţia în care se aflase la început. Apoi îşi luă mătura şi făraşul, închise uşa şi trecu în camera lui.

— Ufff! Numai de n-ar băga de seamă!

CAPITOLUL XIII

Otto Göcke avea destule motive să fie îngrijorat. Atâta doar că în asemenea împrejurări, în loc să raţioneze lucid pentru a găsi soluţionarea cea mai nimerită a problemei, el începea să-i ameninţe cu plutoane de execuţie şi spânzurători pe toţi aceia care – după părerea lui – erau vinovaţi că lucrurile ieşiseră altfel de cum trebuia.

— Trădare! Sabotaj! La zid! Acolo veţi explica cum de au aflat americanii de existenţa lui „Odin-3”!

Baumann încercă să-l liniştească.

— S-ar putea să fie totuşi nişte simpli reporteri.

Göcke lăsă să-i scape o înjurătură piperată, ca pe timpul când se ocupa cu contrabanda în portul Hamburg.

— Obersturmführerul Eibl e convins că sunt agenţi ai O.S.S.-ului. Dacă „Odin-3” ajunge pe mâna lor, aveţi fiecare câte un pistol cu care să vă zburaţi creierii înainte să ajungeţi în faţa Gestapoului.

Căpitanul Hawlischek interveni mieros:

— Să sperăm că acest lucru nu se va întâmpla. Agenţii *dumneavoastră* – sublinie el – sunt dintre cei mai capabili, judecându-i după felul cum au acţionat până acum. Şi în plus, domnule Sturmführer, nici noi, nici dumneavoastră nu suntem vinovaţi că acel Kalloian a lăsat un testament...

— Aşa este, încuviinţă Baumann. Cât îi priveşte pe agenţii 15-X-40 şi 7-Y-36, nu e atât de simplu să acţionezi timp de trei săptămâni chiar în dispozitivul de comandă al unui regiment inamic. Puteţi să-l asiguraţi pe Obersturmführerul Eibl că nu vor fi atât de nepricepuţi, să lase în mâinile americanilor un obiect pentru care îşi riscă pielea.

— De altfel, interveni şi Hawlischek, în ultimul mesaj ne-au comunicat reperarea lui „Odin-3”.

— Din păcate, timpul nefavorabil nu ne permite să trimitem un avion, îi atrase atenţia Baumann.

Dar Göcke le ştia pe ale lui.

— Sunteţi nişte naivi periculoşi! Fiecare zi de întârziere face să crească şansele americanilor de a pune mâna pe „Odin-3”.

— Nu va fi din vina noastră, se apără Baumann. Am făcut tot ce ne-a stat în putere. Obersturmführerul poate fi convins de acest lucru.

— Domnul doctor Eibl este convins de contrariu, îi replică Göcke rânjind. Cu acordul generalului Krabbe, vă ordonă să vă deplasaţi în sectorul unde acţionează cei doi agenţi. Şi asta, imediat! Acolo, veţi lua toate măsurile care le credeţi de cuviinţă, astfel ca „Odin-3” să fie adus în liniile noastre. Termen

de executare: trei zile, începând de la ora zero a zilei de mâine. Asta e tot, domnilor!

După ce răcni „Heil Hitler”, făcu stânga-mprejur şi ieşi din birou.

Baumann scoase sticla de coniac în timp ce colaboratorul său îşi desfăcuse copcile de la guler.

— Dragă domnule colonel, aş da cinci ani din viaţă pentru ca în clipa asta să mă aflu în biroul meu de poliţai, din Kaiser-Maximilian-strasse 22–24.

— Chiar dacă ai da şi zece, tot n-ai fi în pagubă, îl completă Baumann umplând păhărelele.

— Prozit!

— Prozit!

După ce mai prinseră puţină inimă, cei doi începură să chibzuiască la felul cum îşi vor îndeplini misiunea.

— Ai ceva în perspectivă? întrebă Baumann sesizând umbra unui zâmbet de satisfacţie pe faţa rotofeie a căpitanului Hawlischek.

— Mă gândesc că însăşi prezenţa celor doi americani ne-ar putea fi de folos. Asta – bineînţeles – dacă vom şti cum să profităm de împrejurări.

— Şi cu ce să începem?

— Cu executarea ordinului trimis de domnul Eibl prin intermediul stimatului nostru Otto Göcke. În noaptea asta vom pleca pe front, dar mai înainte voi lua legătura cu cei doi agenţi. Până atunci, dumneavoastră, domnule colonel, găsiţi o modalitate ca să ajungem chiar mâine-dimineaţă în sectorul din faţa Regimentului 6 al Alpenjäggerilor români.

— Şi după aceea?

— Dumnezeu ne va lumina minţile iar norocul ne va îndruma paşii, îi răspunse căpitanul bătând cu degetul în spătarul scaunului.

*

În bordeiul căptuşit cu bârne al comandantului Diviziei 112 grenadieri, generalul von Brükke asculta nu prea dumirit, explicaţiile lui Baumann în privinţa misiunii pe care o avea de îndeplinit împreună cu colaboratorul său, în sectorul respectiv. Hawlischek lăsase în grija locotenent-colonelului partea explicativă a misiunii. Şedea retras, cu mâinile la spate – unde dogorea o sobiţă – şi privea atent la harta întinsă pe masa din faţa lui.

După ce Baumann isprăvi, von Brükke îşi masă gânditor bărbia ascuţită.

— *Meine Herren,* generalul Krabbe mi-a ordonat să vă dau tot concursul, dar în condiţiile actuale îmi este imposibil să execut un atac în regiunea satului Sarandpàllyi. În acest sector românii deţin poziţii uşor de apărat; mi-ar trebui efectivul a două divizii ca să-i scot de acolo. Am înţeles că pe dumneavoastră vă interesează dispozitivul lor de comandă; bănuiesc că nu

aveţi pretenţia exagerată de a-l captura pentru a-i recupera pe oamenii dumneavoastră?

Hawlischek se hotărî să intervină pentru a clarifica situaţia:

— Domnule general, vă rog să îmi permiteţi. Ceea ce dorim noi este mult mai puţin decât vă puteţi imagina. Asta dacă, desigur, veţi avea bunăvoinţa să ne arătaţi pe hartă amplasamentul exact al trupelor dumneavoastră cât şi ale inamicului – în măsura în care dispuneţi de date precise. Dacă acestea corespund cu cele relatate nouă de către cei doi agenţi, nu vă vom stingheri prea mult.

— Căpitanul Hawlischek are dreptate. Agenţii ne-au comunicat date destul de importante şi propice îndeplinirii cu succes a misiunii. Venind încoace, am studiat harta şi, pe baza celor cunoscute până la ora aceea, am elaborat un plan de acţiune. Vă rog să ne spuneţi, continuă Baumann apropiindu-se de hartă, cota 720 este în mâinile noastre?

— Da.

— S-ar putea instala acolo un observator dotat cu telemetru, post de radio şi telefon?

— Nu sunt impedimente, dacă la atâta se rezumă pretenţiile dumneavoastră.

— Nu numai la atâta, dar acestea sunt cele mai dificile. Cel puţin aşa le-am considerat noi. Colaboratorul meu vă va expune planul nostru, adăugă Baumann.

Hawlischek părăsi locul călduros de lângă sobă şi se apropie de hartă.

*

Ploaia pornită în ajun se transformase peste zi în lapoviţă, iar după căderea întunericului, dăduse într-o ninsoare cu fulgi mari şi deşi. Zăpada continua să cadă încă o zi, aşternând o mantie albă de puritate peste pădurile şi munţii răniţi de găurile obuzelor. Părea că albul imaculat se transformase într-un pansament uriaş pentru pământul sfârtecat de războiul oamenilor. Odată cu neaua, o atmosferă de linişte şi pace cuprinsese valea dintre munţii împăduriţi, deoarece împuşcăturile deveniseră tot mai rare iar tunurile şi aruncătoarele amuţiseră.

În alte sectoare ale frontului, luptele continuau cu îndârjire dar aici, în valea râului Feher, domnea calmul. Regimentul vânătorilor de munte avea misiunea să păzească trecătoarea pentru a zădărnici orice încercare inamică de a se infiltra în flancul sau în spatele unităţilor române şi sovietice, care acţionau în regiunea oraşelor Miskolc şi Eger.

Profitând de acalmie, maiorul Canavan îşi manifestă dorinţa de a vizita un batalion dintre cele mai avansate din dispozitiv. Adică batalionul 12.

Locotenentul Blându, conform ordinelor primite de la colonelul Dumbrăveanu, urma să-i însoţească şi totodată să le asigure securitatea personală.

Astfel că, după ce lăsă treburile popotei în grija bucătarului, ordonă sergentului Pânzaru să pregătească maşina.

Spirică, auzind că merg la batalionul de care aparţinuse, îl rugă pe locotenent să-l ia şi pe el. A fost refuzat însă categoric. Dar nici băiatul nu era dintr-aceia de care să scapi cu una cu două. Mai întâi se ţinu ca un scai de Pânzaru tot timpul cât duraseră preparativele de plecare; apoi apelă discret la sprijinul maiorului Canavan, care interveni plin de bunăvoinţă. Neavând încotro, Blându acceptă şi Spirică începu să se pregătească febril, ca pentru luptă. Vârî un încărcător în magazia „zebeului", altul în sacul de grenade – şi pentru că tot era sac de grenade – băgă în el şi o grenadă. Să fie!

Iar la ora nouă, maiorul luă loc alături de Pânzaru în timp ce Blându – înarmat cu automatul moştenit de la Bordei – împreună cu locotenentul O'Grady şi cu Spirică se instalaseră pe băncile din spate.

În sfârşit, maşina plecă urmărită de privirile caporalului Cercel.

Ninsoarea încetase în cursul nopţii, totuşi stratul de zăpadă era destul de gros, astfel că maşina înainta încet, condusă cu prudenţă de Pânzaru.

Până la cota 680 – unde se afla postul de comandă al batalionului 12 – erau vreo 20 de kilometri, distanţă măsurată pe şoseaua care se strecura şerpuind de-a lungul văii.

Priveliştea pădurii ninse impusese pasagerilor o reverie tăcută amintindu-le de iernile vremurilor de pace. Singurii care nu erau impresionaţi de decorul bucolic erau sergentul Pânzaru – atent la drumul alb ce se desfăşura înaintea maşinii – şi Spirică. Se aşezase chiar lângă oblon, cu arma gata de tragere în cazul în care privirea lui iscoditoare ar fi descoperit niscaiva soldaţi inamici ascunşi pe după copaci.

Din fericire, se părea că cel puţin în clipele şi locurile acelea, războiul nu exista. Dar după vreo zece kilometri maşina se opri.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Blându când şoferul apăru lângă oblonul din spate.

— Dom' locotenent, e ceva care mie nu-mi place. După cotul acesta, şoseaua iese din pădure şi străbate vreo patru kilometri prin loc descoperit.

— Şi ce-i cu asta?

— Este, că maşina nu-i camuflată şi pe zăpada asta poate fi reperată de inamic. N-ar fi exclus să ne pomenim cu câteva proiectile în cap.

Dar Blându era optimist:

— Aş! Până ne reperează, până vor deschide focul, noi ajungem iar la pădure. Cu puţin noroc, scăpăm.

— Mde!

— Cum adică?

— Norocul ăsta e cam nărăvaş, domnule locotenent. S-ar putea să-l avem, după cum se poate să nu-l avem. Ori se poate întâmpla şi alta: noroc să avem numai noi doi. Şi dacă vor păţi ceva americanii ăştia, eu unul tare aş vrea să fiu în pielea altuia când vom da ochii cu domnul colonel. De câteva zile, o ducem ca şoarecii în şvaiţer şi ar fi păcat să ne aruncăm singuri în ghearele pisicii. Mai bine un ceas întârziere decât cine ştie ce bucluc.

— Cam ai dreptate, încuviinţă locotenentul.

Privi apoi în jur luând seama la configuraţia terenului şi hotărî:

— Procedăm în felul următor: Noi vom urca pe jos, pe sub liziera pădurii. După ce-or trece vreo douăzeci de minute, porneşti şi tu. Bagi viteză zdravănă, mergi în zigzag şi în zece minute străbaţi serpentinele. Când ajungi iar în pădure, opreşti şi ne aştepţi. Ce zici?

— Perfect, domnule locotenent.

Blându explică americanilor cum stau lucrurile, apoi porniră pe jos. Spirică, în ariergardă, ţinea arma în mâini, gata să tragă la orice zgomot mai suspect.

Zăpada era pufoasă şi destul de înaltă, dar cum distanţa nu era prea mare şi nici panta prea înclinată, sperau să ajungă la locul de întâlnire în mai puţin de un ceas. Atâta doar că gerul ora cam pişcător şi Blându începu să ducă dorul căciulii lăsată în cuier. Deoarece oaspeţii purtau caschete, din curtoazie îşi pusese şi el bereta care, spre deosebire de zilele călduroase de la începutul lui septembrie – când i se părea largă cât un lighean – acuma îi dădea impresia că şi-a redus volumul la un sfert. Numai Spirică, străin de asemenea politeţuri, domnea în căciula lui, croită din aproape toată blana unui berbec.

După vreo douăzeci de minute străbătuseră jumătate din drum, ajungând într-un loc de unde şoseaua se vedea cum cobora în serpentină spre fundul văii. Grupul se opri şi Blându îşi consultă ceasul, privi apoi spre locul unde trebuia să apară maşina. Nu aşteptă nici un minut şi o văzu ţâşnind cu viteză de sub adăpostul copacilor. Dar după ce străbătu vreo doi kilometri, în stânga ei se ridică o trâmbă de fum, zăpadă şi piatră. Imediat se auzi şuieratul proiectilului şi bubuitura exploziei. Îi urmară numaidecât alte proiectile care cădeau foarte aproape. Maşina îşi continuă drumul făcând un adevărat slalom printre gropile negre dar după câţiva metri derapă şi se opri în şanţ.

Pânzaru sări repede din cabină, traversă şoseaua în fugă şi se adăposti puţin mai la deal, după nişte stânci care răsăreau golaşe de sub zăpadă. În

aceeaşi clipă, de sub copacii pădurii dinspre deal, ţâşniră ca niște stele verzi, două semnale luminoase. Bombardamentul încetă ca prin farmec.

Blându, împreună cu americanii şi cu Spirică începură să coboare, alergând, spre locul unde se adăpostise Pânzaru. De-abia reuşiseră să ajungă în apropiere şi din pădurea de unde fuseseră lansate semnalele, apăru o grupă de schiori îmbrăcaţi în salopete albe de camuflaj.

Blându se opri descumpănit neştiind dacă sunt prieteni sau inamici. Nedumerirea îl ţinu doar câteva clipe, deoarece schiorii dezlănţuiră asupra furgonetei un foc viu de arme automate. Imediat îi dădu un brânci lui Spirică obligându-l să se adăpostească în spatele unei stânci în timp ce el şi americanii îşi găsiră protecţie după altele şi luară poziţie de tragere.

Schiorii se apropiaseră de maşină; unul din ei ridică prelata ciuruită şi cercetă interiorul. Schimbară câteva cuvinte între ei. Când priviră în jur, descoperiră urmele paşilor lui Pânzaru. Traversară repede şoseaua şi, culcându-se pe burtă, reîncepură să tragă spre stânca în spatele căreia se adăpostise şoferul.

Locotenentul Blându armă automatul, se ridică într-un genunchi şi deschise foc. Din păcate, lipsa de antrenament făcea ca gloanţele să treacă pe deasupra hitleriştilor. Derutaţi, aceștia încercară să repereze locul de unde erau atacaţi. Atâta şi i-a fost suficient lui Pânzaru să ţâşnească în picioare slobozind o rafală lungă din automat. Doi schiori se răsuciră în zăpadă şi rămaseră nemişcaţi. Ceilalţi şase îşi împărţiră atenţia şi focul armelor: trei în direcţia lui Pânzaru, trei spre stânca în spatele căreia se ascundea Blându. Şi în vreme ce jumătate din ei continuau focul, ceilalţi înaintau târâş prin zăpadă. După ce străbăteau câţiva metri, începeau ei să tragă pentru a sprijini înaintarea celorlalţi. Gloanţele ţiuiau pe lângă stâncă ori ricoşau zbârnâind; nici Pânzaru, nici Blându nu puteau risca să scoată capul pentru ca să riposteze.

În schimb, Spirică, observând că nu e băgat în seamă de inamic, sprijini arma pe buza stâncii şi deschise foc. Dar nu apucă să tragă decât de două ori şi îl auzi pe locotenent strigând:

— Stai potolit, mă!

Spirică execută instinctiv ordinul. Era şi timpul, căci în clipa în care moţul căciulii dispăru în spatele stâncii, un snop de gloanţe trecu pe deasupra lui.

Situaţia devenea tot mai gravă. Schiorii inamici ţineau sub foc stâncile în spatele cărora se adăpostiseră Pânzaru, Blându şi Spirică. Numai americanii nu fuseseră încă reperaţi; din păcate însă, la distanţa la care se aflau hitleriştii, pistoletele lor nu puteau fi de niciun folos.

Maiorul avea un unghi de tragere foarte bun cât şi o poziţie din care putea acţiona fără să rişte prea mult, printr-un fel de ambrazură naturală aflată între pietroaiele în spatele cărora era adăpostit.

Îşi roti privirea oprindu-şi-o asupra lui Spirică, apoi i se adresă lui Blându:

— Locotenente, spune-i băiatului să-mi dea puşca lui.

La rândul său, acesta îi strigă să arunce arma fără să se mişte din spatele pietroiului. Spirică ar fi făcut ceva nazuri dar tonul cu care fusese rostit ordinul nu îngăduia niciun fel de nesupunere. Aşa că după ce cumpăni „zebeul" în mâini, îi făcu vânt în direcţia locotenentului care, întinzându-şi mâna, trase arma lângă el. La rândul său, o aruncă maiorului.

— Dă-i şi cartuşele, ceru Blându.

Băiatul răsturnă sacul de grenade, culese încărcătorul din zăpadă şi îl aruncă maiorului.

Schiorii inamici se apropiaseră cam la vreo treizeci de metri de locul unde era adăpostit Pânzaru. Trei dintre ei se târau acuma spre stânga, cu intenţia de a-l lovi în flancul descoperit. Ceilalţi trei rămaseră pe loc şi continuau să tragă.

Maiorul Canavan strecură vârful armei printre cele două pietroaie şi în trei secunde – poate mai puţin – goli încărcătorul. Doi hitlerişti se prăbuşiră cu faţa în zăpadă. Ceilalţi, surprinşi de riposta venită dintr-un loc pe care îl crezuseră neacoperit, rămaseră câteva clipe descumpăniţi. Profitând de prilej, Blându şi Pânzaru traseră câte o rafală. Încă un inamic se zvârcoli scurt şi rămase înţepenit. Hitleriştii rămaşi teferi îşi reveniră repede şi adăpostindu-se în spatele unor denivelări deschiseră un foc susţinut. Maiorul trase şi cele două gloanţe care îi mai rămaseră dar nu nimeri nicio ţintă; inamicul era bine adăpostit.

Singurul nereperat era locotenentul O'Grady care urmărea atent mişcările inamicilor aşteptându-i să intre în raza de bătaie a pistoletului.

Spirică socoti că a sosit şi rândul său; îşi scoase căciula şi privi cu precauţie din spatele unui colţ al stâncii.

„Tii! Dacă ar fi mai aproape, cu grenada asta le-aş veni de hac!"

Deodată îi încolţi o idee. Se întoarse cu faţa spre O'Grady şi după ce fluieră scurt, ca să-l facă atent, îşi balansă braţul şi îi azvârli grenada după care, îi comunică prin semne să o arunce sergentului Pânzaru.

Locotenentul întinse un picior cu care trase lângă el grenada căzută la mică distanţă; se ridică într-un cot şi fluieră în direcţia lui Pânzaru. Când acesta auzi semnalul, O'Grady se înălţă într-un genunchi şi azvârli grenada care căzu chiar lângă sergent.

Imediat ce Pânzaru scoase cuiul de siguranță, O'Grady deschise focul trăgând la nimereală. Gloanțele pistoletului său nu aveau niciun efect, însă împușcăturile auzite dintr-o direcție neașteptată îi derutară pe hitleriști. Timp de 2–3 secunde aceștia încetară focul, încercând să-l repereze pe noul inamic. Atâta și i-a fost de ajuns lui Pânzaru, țâșni în picioare și aruncă grenada.

Explozia ridică o trâmbă de fum, zăpadă și pământ; unul din hitleriști scoase un țipăt scurt și rămase nemișcat.

Ceilalți doi socotiră că e mai înțelept să facă cale-ntoarsă și începură să se retragă acoperindu-se cu foc viu unul pe celălalt. Ajunși la șosea, se ridicară în picioare și luându-și avânt porniră în viteză la vale. După câteva minute, pădurea deasă îi ascunse vederii.

Blându și Pânzaru încetară focul și considerând că au scăpat de primejdie ieșiră din spatele pietroaielor.

Maiorul Canavan se scutură de zăpadă, apoi privi câmpul de luptă:

— *Good job!*[31] Șase inamici răpuși...

Blându veni lângă el și în timp ce își ștergea transpirația care îi îngheța fruntea și ceafa, socoti nimerit să evalueze situația privind-o prin latura pesimistă.

— Dacă nu-l ascultam pe sergent, eram noi în locul ălora. Și arătă cu capul spre cadavrele risipite.

În același moment se apropie și Pânzaru, care își descheiase mantaua și vestonul încercând să-și vâre o batistă sub mânecă.

— Ești rănit?

— O simplă zgârietură, domnule locotenent. A fost un glonț cumsecade, numai m-o pișcat puțin și și-a văzut de drum. Am pansament la mașină.

Locotenentul O'Grady îl bătu pe vânător pe umăr, spunându-i câteva cuvinte.

— Ce zice, dom' locotenent?

— Te felicită pentru precizia cu care ai aruncat grenada.

— Spuneți-i că mai multe felicitări merită dânsul. Dacă nu mi-o arunca chiar în brațe, greu aș fi ajuns la ea. Asta da precizie, mai ales că și distanța era destul de mare.

O'Grady mulțumi la rândul său și adăugă:

— N-a fost cine știe ce dificultate. La West Point am făcut parte din cea mai bună echipă de basse-ball.

— Ce mai e și ăla? se interesă Pânzaru, după ce ascultă traducerea.

— Un joc sportiv, seamănă cu oină noastră, îl informă Blându.

---

[31] Bună treabă!

— Aa! Păi la oină mă pricep şi eu. Când eram copil, nu mă întrecea nimeni la aruncatul mingii din păr de capră.

Spirică avu şi el partea lui de laude pentru ideea cu grenada, iar Canavan şi Blându se firitiseră reciproc pentru curaj şi prezenţă de spirit.

De continuarea drumului nici nu mai putea fi vorba. Locotenentul era categoric împotrivă, motivând că schiorii inamici puteau să le pregătească o ambuscadă în pădure. La aceasta se adăuga şi argumentul lui Pânzaru care, după ce făcu o verificare sumară a furgonetei ciuruită de gloanţe, îşi declină orice răspundere în ceea ce priveşte ajungerea la destinaţie şi înapoierea în sat.

— Şi aşa am avut mare noroc că nu au nimerit rezervorul de benzină. Ne-am fi întors pe jos, mai spuse el în încheiere.

Se urcă apoi la volan şi porni motorul în timp ce ofiţerii împreună cu Spirică puneau umerii să o scoată din şanţ.

Mai cu puterea motorului, mai cu cea a ofiţerilor, la care adăuga şi „hei-rup!"-urile lui Spirică, reuşiră să o împingă pe şosea. Şi fiindcă rana lui Pânzaru începuse să sângereze, maiorul Canavan se oferi să conducă el.

Când primi raportul lui Blându, colonelul Dumbrăveanu se îngălbeni, apoi – aflând că au scăpat teferi cu toţi – se îmbujoră şi transpiră ca în miez de iulie. Îi convocă imediat pe cei doi aliaţi. Mai întâi îi felicită atât pentru norocul avut cât şi pentru vitejia cu care înfruntaseră inamicul. Iar în continuare, cu tot tactul de care era capabil, puse pe tapet problema prezenţei lor în unitatea pe care o comandă:

— Sper, domnule maior, că materialele culese până azi – şi accentuă acest cuvânt – sunt suficiente pentru ca cititorii ziarului *„Stars and Stripes"* să-şi facă o idee clară în privinţa vânătorilor de munte români cât şi despre condiţiile în care se luptă în acest sector al frontului european.

Invitaţia de a pleca era destul de sesizabilă. Canavan mulţumi colonelului pentru sprijinul acordat şi îl informă că era şi în intenţia lor să plece în dimineaţa zilei următoare.

Imediat după cină, cu ajutorul binevoitor al lui Spirică, locotenentul O'Grady reamenajă cancelaria în laborator. Oficial – dorea să developeze filmul cu pozele făcute pe câmpul de luptă de la serpentinele şoselei; neoficial – pelicula cu fotocopiile planurilor din ghiozdanul lui Spirică. Isprăvi după ora zece şi se înapoie în cameră, unde Canavan îşi redacta articolele.

— Domnule, am fost demascaţi!

Maiorul termină de dactilografiat fraza la care lucra apoi se întoarse spre el şi-şi săltă ochelarii pe frunte.

— Cine ne-a demascat, Mark? Şi cum?

— Cred că locotenentul Napoleon. Am găsit filmul voalat.

— Voalat? Poate că n-ai avut lumină suficientă când ai făcut fotografiile? îi răspunse Canavan cu o întrebare.

— Voalat domnule, înseamnă: expus în întregime la lumină. A fost de ajuns să deschidă aparatul câteva secunde. Pelicula e de o sensibilitate excepţională.

— Şi nu mai ai alta? Timp avem. Încă o oră sau două, n-o să te deranjeze nici Napoleon, nici băiatul.

— N-ar avea pentru ce, fiindcă servieta cu documente a dispărut.

Canavan se încruntă.

— N-o fi luat-o agentul Abwehr-ului?

— Nu cred. În ea se aflau şi cărţile băiatului şi el ar fi sesizat lipsa lor.

Oftând uşurat, Canavan îşi aprinse un trabuc.

— În cazul acesta, mâine-dimineaţă putem pleca cu sufletul împăcat.

— Nu plecăm deloc, se încăpăţână O'Grady. Colonelul nu poate să ne oblige, avem aprobarea să stăm cât credem de cuviinţă.

Canavan îi replică fără să îl privească:

— Mark, să ştii de la mine: un colonel în regimentul său – indiferent de latitudinea la care se află şi drapelul sub care serveşte – dispune de tot atâta autoritate ca şi unul american.

— Dar cum rămâne cu misiunea noastră?

— Nădăjduiesc că reportajele mele şi fotografiile tale vor provoca vâlvă în redacţia lui *„Stars and Stripes".*

— Posibil, domnule; dar mă îndoiesc că-i vor entuziasma şi pe şefii noştri din S.S.O. Pe ei îi interesează afurisitul ăla de „Odin".

Maiorul se întoarse spre el încet, să nu scuture scrumul havanei.

— Mark, ai auzit tu vorbindu-se despre existenţa, în această unitate, a unui obiect căutat de inamic?

— Nu, domnule.

— L-ai văzut cumva?

— Da, domnule. L-am şi fotografiat.

— Scria cumva pe planurile alea, „Odin"?

— Nu, recunoscu Mark. Dar pot jura că era chiar „Odin".

— „Nu lua numele Domnului în deşert". Eşti catolic şi ar trebui să cunoşti cele zece porunci. Şi maiorul zâmbi ironic.

— Nu e de glumit, domnule. Eu sunt sigur – aşa cum sunteţi şi dumneavoastră – că pe aici se află unul din agenţii spionajului german. Recunoaşteţi măcar atâta.

— Şi la ce mi-ar folosi, Mark? Dacă acest agent nu a reuşit să intre în posesia lui „Odin", înseamnă ori că românii îl păzesc cu străşnicie – te-ai

convins de asta – ori că agentul este cel mai incapabil – sau poate cel mai ghinionist – dintre toţi agenţii folosiţi de nazişti. Crezi că mai avem vreo şansă, de acum încolo, să dăm ochii cu planurile alea?

— Bineînţeles că nu. Cred însă că avem datoria să-i avertizăm pe români despre prezenţa agentului.

— Dragul meu, să ne închipuim că am face acest lucru. Dar ce se va întâmpla dacă acel caporal, care mi se pare că şi în momentul acesta stă de gardă în faţa uşii noastre, nu este în fond decât un conştiincios şi onest bucătar, căruia limba engleză îi este tot atât de străină pe cât îmi este mie limba română? În cazul acesta, cu adevărat că *„sejour”*-ul[32] nostru în această unitate va fi pomenit de cel puţin cinci contingente de aci înainte.

— Şi nu ne rămâne nimic de făcut? întrebă O'Grady decepţionat.

— Nimic altceva decât să păstrăm o amintire frumoasă despre aceşti oameni. Bravi pe câmpul de luptă şi veseli în jurul mesei.

— Mă tem că nu va fi suficient, domnule.

Maiorul îl privi prin norii albaştri ai havanei.

— Băiete-băiete, mă dezamăgeşti. În vinele tale curge sânge irlandez şi românesc. Dacă ţi-ai trece în revistă cunoştinţele de istorie universală, îţi vei aminti că acest popor – la fel ca şi cel irlandez – a luptat secole întregi pentru a supravieţui. Iar atunci când armele lor erau neputincioase, făceau apel la şiretenie. Şi-au păstrat şi această calitate, Mark. Deci poţi fi convins că, dacă „Odin” există, nu va ajunge în mâinile naziştilor. Şi să-ţi mai spun ceva, eu unul prefer să-l ştiu plimbat în ghiozdanul lui... „Speareake” decât să încapă pe mâinile unor savanţi fără scrupule, indiferent de naţionalitatea lor. O.K.?

O'Grady încuviinţă resemnat:

— O.K., domnule!

*

După ce dăduse lui Cercel dispoziţii în privinţa mesei de despărţire ce urma să fie servită în cinstea celor doi ofiţeri aliaţi, locotenentul Blându se îndreptă spre infirmerie pentru a se interesa de sănătatea lui Pânzaru.

Nu ajunse însă până acolo deoarece îl întâlni pe la jumătatea drumului.

— Nimic grav, domnule locotenent. Atâta doar că vreo câteva zile va trebui să învârtesc manivela cu stânga.

— Bine că nu s-a întâmplat mai rău. Am avut ghinion! În alt mod, nu îmi pot explica prezenţa grupei de schiori. Ăia erau probabil în cercetare şi noi le-am stricat socotelile.

---

[32] Şederea (în lb. franceză).

Dar sergentul nu avea aceeaşi părere.

— Ehe, domnule locotenent! Lupul nu fugăreşte căprioara numai ca s-o sperie.

— Ai vreo bănuială? întrebă Blându devenind interesat.

— Am! Întâi tirul de artilerie asupra maşinii. După aceea, rachetele, apoi atacul schiorilor. Nu pregăteşte nimeni o ambuscadă la 10 kilometri în spatele liniilor inamice, numai aşa... de dragul artei militare.

— Crezi că a fost pregătită pentru noi? Poate că aşteptau maşina domnului colonel, îşi dădu cu părerea Blându.

— Poate şi asta dar... inamicul ştie destul de bine că un regiment nu poate fi distrus omorându-i comandantul.

— Or fi avut intenţia să-l facă prizonier...?

— Îl vedeţi dumneavoastră pe domnul colonel făcând mărturisiri inamicului? Şi afară de asta, un colonel capturat nu este lăsat în voia sorţii de către ostaşii regimentului său. Nu uitaţi că schiorii erau nevoiţi să se strecoare printre liniile noastre, iar domnul colonel Dumbrăveanu nu e un colet prea comod. Şi încă ceva: când vrei să faci un prizonier, nu-i ciuruieşti maşina, rişti să-l omori.

— De, măi Pânzarule, încep să cred că ai dreptate. Dar am şi eu o bănuială: nu cumva voiau să-i omoare pe americani ca să ne discrediteze în faţa aliaţilor?

— Nu vă contrazic, s-ar putea ca tocmai ăsta să fi fost scopul. Vorba e însă, de unde au aflat destinaţia şi ora exactă a plecării noastre? Asta ar trebui să ne întrebăm.

Nici nu începu bine să se gândească la această eventualitate şi Blându simţi cum îl podideşte o năduşeală rece.

— N-o fi vreunul dintre noi? Nu, nu, Pânzarule! Ar fi prea de tot!

— S-au mai văzut d-astea, domnule locotenent. Cu sergentul Caloianu, nici acum nu-i treaba limpezită.

— Cu ăla e o altă poveste: legionar, urmărit de autorităţi... S-a sinucis într-un moment de depresiune psihică. Mai degrabă i-o fi informat vreun localnic, suntem doar într-o ţară inamică.

— N-ar fi de neînchipuit, deşi, după ce au trăit atâţia ani sub ocupaţia naziştilor, nu prea văd eu care ar fi maghiarul dispus să facă spionaj în folosul lor?!

— Uscături se găsesc şi în pădurile Ungariei, îi replică Blându cu gândul la Durică şi la cele întâmplate la cârciuma din Ferhad. Totuşi, m-ai băgat la idei, spuse el mai departe. Am să discut mâine cu căpitanul Laurescu; dar numai pe bază de bănuieli, n-o să mă ia nimeni în serios.

— E de ajuns dacă vom lua noi lucrurile în serios, domnule locotenent. Ştiţi, eu nu sunt încă comunist, dar îi cunosc bine pe aceşti oameni. Şi, printre altele, am învăţat de la ei că un surplus de vigilenţă nu strică niciodată.

— Ai dreptate, de mâine am să încep o mică anchetă. Americanii vor pleca iar eu voi avea la dispoziţie ceva mai mult timp.

— S-au lecuit de reportaje?

— Aşa se pare.

— Ehe, domnule locotenent, cu tot zelul lor gazetăresc împreună cu maşina de scris şi aparatele de fotografiat, pe mine tot n-au reuşit să mă convingă că au venit aici numai pentru reportaje.

— Ei, şi tu acum! Ai văzut doar că ştiu să şi lupte!

— Asta e altceva, domnule locotenent. Dar eu ştiu un lucru: vulpea nu intră în ogradă numai ca să vadă cum trăiesc găinile. Şi acuma vă rog să mă iertaţi, mă duc să cârpesc maşina. Să trăiţi!

Locotenentul Blându privise gânditor în urma lui apoi mormăi pentru sine:

— Dacă Pânzaru are dreptate, înseamnă că sfârşitul războiului mă va găsi... tot la popotă.

CAPITOLUL XIV

După ce își scutură zăpada de pe cizme și manta, locotenent-colonelul Baumann se întoarse cu fața spre lumina slabă a felinarului agățat de o bârnă din tavan. Căpitanul Hawlischek se sculă de pe lada de muniții; fără să se îndepărteze însă de godinul încins, își aținti privirea spre șef și așteptă.

Acesta își scoase mai întâi mănușile și cascheta. După ce se dezbrăcă de manta se apropie cu palmele întinse spre dogoarea sobei. Căpitanul împinse spre el o ladă goală.

— Mulțumesc. Și dacă mi-ai da și un ceai, ți-aș rămâne recunoscător toată viața.

Hawlischek luă ibricul care sforăia pe godin și turnă într-o gamelă lichidul fierbinte.

— Cu rom, domnule colonel?

— Cu cât mai mult.

Baumann sorbi în tăcere câteva înghițituri evitând să își privească subalternul care aștepta în picioare. De-abia după ce simți efectul binefăcător al băuturii, începu să vorbească, fără să lase însă din mâini, gamela fierbinte.

— Papà Rolf, cine crezi că mă aștepta în biroul generalului Krabbe? Domnul doctor Eibl!

Căpitanul își trădă surprinderea numai printr-o ridicare scurtă de sprâncene.

— Îți dai seama? Obersturmführerul și-a părăsit biroul din Maibach II[33], special pentru mine. Și pentru dumneata, bineînțeles, preciză Baumann părându-i-se că Hawlischek avea intenția să scoată un oftat de ușurare.

— Hm! Mă îngrijorează atâta onoare.

— Și ai pentru ce; problema recuperării lui „Odin-3” a căpătat proporții mai mult decât colosale. Ca și cum numai zeul trăsnetelor ar mai putea salva Reichul. Doctorul Eibl – după cum ți-am spus – a preluat personal problema, dar mai înainte l-a expediat pe Göcke la uzina-laborator dându-i ordin să supravegheze atent lucrările și... zelul cu care savanții ăia își fac datoria față de Führer. La cea mai mică ezitare... țac!

Și ca să fie mai explicit, simulă căderea unui cuțit de ghilotină.

— Domnule colonel, mi-e frică să ascult urmarea.

Baumann își ridică încet capul și îl privi în ochi.

— Duminică, cel mai târziu la ora 24, trebuie să trimitem la Berlin blestematele alea de documente.

---

[33] Sediul serviciilor secrete ale Abwehrului.

Căpitanul făcu câţiva paşi prin bordei apoi se întoarse cu faţa spre lumină.

— Acum înţeleg pentru ce s-au sinucis nefericitul de Beaumont şi colonelul Pohany.

Baumann puse deoparte gamela goală, îşi sprijini coatele pe genunchi şi cu obrajii în palme începu să privească gânditor jeraticul din godin.

Hawlischek se aşeză pe o ladă, în aceeaşi poziţie şi amândoi rămaseră tăcuţi, cufundaţi în gânduri şi spaimă.

După un răstimp, Baumann întrebă aproape şoptit, ca şi cum i-ar fi fost teamă să-şi asculte propriile-i cuvinte:

— Ai mai luat legătură cu... ei?

— Azi-noapte. Îi aud din ce în ce mai slab. Ultima baterie e pesemne pe cale de epuizare. Nu cred că vor reuşi să mai emită încă de trei ori.

— Ce spun?

— Americanii şi-au luat tălpăşiţa, după părerea lui Schmidt, fără să poată obţine altceva decât reportaje şi fotografii de soldaţi. „Odin-3" continuă să se afle în acelaşi loc, păzit cu străşnicie de un colaborator al agentului Biroului 2.

— Ce fel de colaborator?

— Un oarecare Spirika.

— Dar cum au explicat eşecul misiunii pe care am urmărit-o de pe cota 720?

— Versiunea oficială – relatată de agenţi – afirmă că pasagerii au coborât la liziera pădurii pentru a nu risca să fie reperaţi de artilerie în timpul traversării zonei descoperite.

— De ce nu, ca să facă o plimbare prin pădurea ninsă? ironiză cu acreală Baumann.

— V-am spus ceea ce am aflat de la Schmidt. Eu mai degrabă înclin să cred că emisiunile lor au fost recepţionate şi descifrate de români.

— De ce nu i-au arestat, în cazul acesta?

Căpitanul îi răspunse cu întârziere:

— Dacă am şti ce urmăreşte acest formidabil Nap... Zahmmann?!? se corijă el amintindu-şi de legământul făcut mai înainte.

— Dacă am putea şti cum vom ieşi din toată istoria asta?! îl îngână Baumann cuprins de pesimism.

— Mai avem o şansă.

Locotenent-colonelul repetă asemenea unui ecou îndepărtat:

— O şansă?

— W-41 mi-a comunicat că vor face poimâine – duminică – o ultimă tentativă. Dar va trebui să le asigurăm trecerea peste linia frontului cu un

avion care să aterizeze într-un sector pe care îl vom stabili azi. La noapte trebuie să le răspund.

— Şi crezi că vor reuşi?

— E ultima şansă şi pentru ei. Aveţi o hartă?

Locotenent-colonelul scoase harta şi o despături pe o ladă.

— Sectorul cel mai apropiat de Sarandpàllyi ar fi platoul de pe cota 470; la nord-vest de sat, aproximativ 7 kilometri în linie dreaptă. Dublu pe poteci ferite. Înseamnă circa patru ore de marş pentru doi oameni nevoiţi să se furişeze. Întunericul se lasă la ora 18. Să zicem că aceasta ar fi ora când vor ajunge la cotă. Trebuie să-i cereţi generalului von Brükke să provoace o diversiune în sectorul respectiv, pentru ca avionul să nu poată fi auzit. Noi doi vom aştepta aici, încheie Hawlischek indicând cu degetul un punct de pe hartă.

Baumann îl ascultase cu atenţie şi cântărise în minte toate şansele agenţilor de a străbate nesimţiţi distanţa dintre sat şi cota 470. Şansele erau minime, dar... existau totuşi. Iar platoul cotei era suficient de neted pentru a permite ca un „Fiesler”, echipat cu schiuri, să aterizeze şi să decoleze în siguranţă. Merita să încerce.

Împături harta şi o vârî în porthart, apoi îşi reluă locul în faţa godinului. Hawlischek înteţi focul cu câteva vreascuri şi se reaşeză pe ladă. După câteva minute de tăcere, întrebă melancolic:

— Domnule colonel, oare cum va arăta lumea după război?

Fără să îşi mute privirea de la flăcări, Baumann răspunse trist:

— Nu ştiu, papă Rolf. Şi am presimţirea că nu voi şti niciodată.

Căpitanul simţi un fior în oase şi bătu, ca de obicei, în lemnul lăzii.

*

Lungit pe laviţa amenajată drept pat, Spirică citea o cărticică, în timp ce locotenentul Blându trecea în registru cheltuielile suplimentare provocate de mesele festive organizate în cinstea celor doi ofiţeri aliaţi.

— Domnule locotenent, oare chiar aşa să fie, cum spune Odobescu?

— Care Odobescu? întrebă Blându fără să-şi ridice privirea de pe registru.

— Alexandru. Scriitorul...

— Aha! Şi ce spune?

— Zice că numele Odin a derivat din acela al vechiului zeu Guthan, al goţilor. Sunt cumva barbarii ăia care au trecut şi prin ţara noastră?

Locotenentul lăsă socotelile şi se întoarse pe jumătate spre Spirică.

— Goţii?

— Da, aici scrie că pe o verigă (ce fel de verigă?) găsită în tezaurul de la Pietroasa...

— Nu e verigă, ci brăţară, îi atrase atenţia ofiţerul.

— ...Există o inscripţie. Şi Spirică citi silabisind: „Guthani ocwi-hailag”. Guthani ar fi numele zeului de atunci, adăugă el.

— Păi goţii ăştia aparţineau unor popoare din nordul Europei, cam prin regiunea Mării Baltice. Din ei se trag nemţii, suedezii, normanzii...

— Şi ce căutau tocmai la Carpaţi şi la Dunăre?

— Ce au căutat şi acum, în războiul ăsta. Mă refer la urmaşii lor din Europa Centrală.

— Şi cu Guthani, cum rămâne?

— Destul de simplu! Aşa cum din latinescul Domine Deo – adică zeul stăpân – a derivat cuvântul românesc Dumnezeu, tot astfel, din Guthan – care probabil însemna acelaşi lucru în limba vechilor goţi a derivat nemţescul Wottan, care e totuna cu Odin, zeul vikingilor de acum o mie de ani. Dar ce carte e aia? se interesă Blându privind pe deasupra ochelarilor.

— O cărticică din „Biblioteca pentru toţi”: *„Istoria arheologiei”,* de Odobescu. Mi-a dat-o domnul sergent Babanica, furierul de la adjutantură. E interesantă. Inscripţia aia, a goţilor, este reprodusă cu literele alfabetului original. Rune, preciză Spirică. Ce litere!?! exclamă el privind încă o dată poza; „g” al lor se scria „X”, „a” e un fel de „F” cu braţele lăsate în jos... „o” seamănă cu un romb cu picioruşe... Adică, stai! Dom’ locotenent, eu am mai văzut semnul ăsta!

— Unde, măi Spirică?

— Aăă! Un moment, îmi amintesc acum!

Băiatul se ridică în capul oaselor îşi frecă fruntea ca şi cum ar fi vrut să răscolească prin amintiri şi în sfârşit exclami! satisfăcut:

— Mi-am amintit! Era desenat pe lădiţa în care au fost hârţoagele alea nemţeşti. Ştiţi dumneavoastră care, aia cu sardelele, de le-aţi cumpărat...

Dar nu apucă să termine ce avea de spus, că locotenentul sărise de pe scaun şi-i smulse cartea din mână. Privi atent inscripţia runică apoi se plesni cu palma peste frunte.

— Asta e! Odin!

Veni rândul lui Spirică să întrebe nedumerit:

— Care Odin, dom’ locotenent?

— Acela pe care l-a pomenit ofiţerul hitlerist înainte de a muri. Cum de nu mi-am dat seama? Nu Schatte – umbra – ci Schachtel – cutia, a vrut să spună. Runa „O”, de la Odin, era desenată şi pe sacul de fasole găsit în pădure!... Spirică!

— Ordonaţi! răspunse băiatul sărind direct în bocanci.

— Unde-i ghiozdanul cu planurile alea?

— În lada cu arhiva.

Deschise capacul, dar geanta lipsea.

— Dom' locotenent, nu-i.

— Caut-o.

Spirică se lăsă pe brânci şi începu să răscolească pe sub laviţă, pe după dulap, prin colţuri...

— A dispărut, anunţă el ridicându-se în genunchi.

— Când şi cum? Azi-dimineaţă când am scos registrele, era încă în ladă.

— Ce dimineaţă? Şi pe la unsprezece – când m-aţi trimis dumneavoastră să aduc chitanţierul – se mai afla acolo. Precis! Vă jur, domnule locotenent.

Prin capul lui Blându începuseră să se deruleze imaginile neclare ale unor întâmplări pentru care până atunci nu găsise o explicaţie mulţumitoare.

— Spirică, îţi dai seama? Sacul cu fasole rămas teafăr după incendierea camionetei, furtul lăzii cu sardele, dispariţiile ciudate şi sinuciderea misterioasă a lui Caloianu...; atacul de la Ferhad; falsa contesă şi falsul administrator de la castelul Szentfüllop... Dispariţia lăzii în care ţi-ai pus tu albumele! Şi bănuielile lui Pânzaru în privinţa americanilor!... Ambuscada de la serpentina şoselei!... Toate, toate astea, Spirică, au avut drept ţintă planurile alea! Dobitocul de mine! Cum de nu mi-am dat seama?

Spirică încremenise în poziţia de drepţi. Dacă la început îl privise nedumerit – ba chiar speriat – pe locotenent, pe măsură ce constatările acestuia se împleteau cu faptele cunoscute şi de el, începu să îşi dea seama de gravitatea situaţiei.

— Dom' locotenent, nu-i totul pierdut! Ghiozdanul a fost furat între orele 12 şi 13, când toată lumea era ocupată. Hoţul nu poate fi departe, e de-abia ora două, încheie el privind ceasul de la mâna ofiţerului.

Blându îşi reveni repede.

— Aleargă la comandant şi anunţă-l pe domnul căpitan Laurescu. Spune-i că e ceva grav.

Spirică îşi legă rapid şireturile, îmbrăcă mantaua, se încinse, îşi tufli căciula pe cap şi, după ce înşfăcă „zebeul" de după uşă, ţâşni afară.

Într-un tempo asemănător, locotenentul îşi vârî mâinile în mânecile dolmanului ai cărui nasturi îi încheie anapoda, controlă încărcătorul pistoletului şi, după ce-şi petrecu cureaua pe după umăr, ieşi încuind uşa în urma lui.

În dormitorul lor, oamenii popotei erau ocupaţi cu treburi de igienă şi gospodărie personală. Sergentul Pânzaru adăuga un petic nou la o cămaşă, caporalul Netcu îşi spălase obielele pe care tocmai le înşira la uscat în jurul sobei. Numai fruntaşul Teodorescu profita de prilej şi-şi completa orele de somn ciuntite de timpul cât fusese santinelă, de la zero la trei.

— Băieţi, alarmă!

Pânzaru şi Netcu îşi întrerupseră ocupaţiile în vreme ce Teodorescu deschise doar un ochi, în schimb îşi ciuli amândouă urechile.

— Ce s-a întâmplat, domnule locotenent? întrebă sergentul fără să se neliniştească. (De un atac inamic nici nu putea fi vorba; o confirma absenţa canonadei care însoţeşte sau precede aşa ceva.)

— A dispărut ghiozdanul lui Spirică, îi răspunse Blându.

Pânzaru îşi reaşeză cămaşa pe genunchi, iar Teodorescu se reacoperi cu pătura până peste cap. Blându îşi dădu seama că a pornit greşit, aşa că le dădu amănunte.

— În ghiozdan se aflau nişte planuri tehnice de mare importanţă pentru inamic.

— Să le caute inamicul, fu de părere caporalul Netcu.

— Păi tocmai, că el le-a furat! Prin vreun agent, încercă Blându să lămurească lucrurile.

Dar oamenii nu păreau să îi împărtăşească îngrijorarea.

— Să le caute cei de la contrainformaţii, mormăi Teodorescu fără să-şi mai scoată capul de sub pătură.

— Am trimis să îl anunţe pe căpitanul Laurescu. Şi voi faceţi bine şi echipaţi-vă! Am spus doar: alarmă!

Ordinul e ordin, aşa că ostaşii începură să se echipeze, ce-i drept, fără prea multă grabă.

— Măi băieţi, nu e de glumă! Din cauza planurilor alea, patru camarazi de-ai voştri: sublocotenentul Dădârlat, caporalul Melinte, soldatul Durică şi nu demult sergentul Bordei şi-au pierdut viaţa.

Oamenii deveniră atenţi. În câteva cuvinte, locotenentul le expuse bănuielile şi concluziile sale.

— Fraţilor, simt putoare de dihor! exclamă Pânzaru, demarând în viteza a patra de echipare.

Exemplul său fu urmat imediat şi de ceilalţi.

— Cercel unde este? întrebă locotenentul observându-i lipsa.

— S-a dus până la cizmărie, cu un bocanc... îl informă Teodorescu.

— Fugi după el! Să vină numaidecât!

Fruntaşul îşi încinse centura din mers şi cu arma sub cot ieşi din cameră.

— Păi, să chibzuim domnule locotenent, începu Pânzaru, când fu echipat de luptă. Ziceţi că geanta a dispărut între douăsprezece şi unu. La ora aia, noi eram ocupaţi cu toţii: dumneavoastră vă aflaţi la masă cu domnii ofiţeri; Netcu şi Teodorescu serveau, Cercel era în bucătărie şi umplea farfuriile, iar Spirică le spăla pe cele murdare. Eu eram afară, în şosea, îi ajutam şoferului domnului colonel, să schimbe un cauciuc. Deci dintr-ai noştri, nu avea cine.

— Ştiu asta, Pânzarule, dar m-am gândit că hoţul – oricine ar fi el – nu poate fi departe. În două ore, unde putea să ajungă? Trebuie să-l căutăm. Cum o veni căpitanul Laurescu, pornim.

— Dar pe cine căutăm, domnule locotenent? Îl ştie cineva cum arată? Ori o fi el prost, să meargă cu ghiozdanul în mână, ca să-l recunoaştem noi?

Raţionamentul sergentului îl descumpăni pe Blându.

— Ai dreptate, dar nici cu mâinile în sân nu putem sta.

— Eu zic să-l aşteptăm pe Cercel. Din bucătărie se vede toată curtea de alături. Poate că el o fi observat pe cineva... ori ceva suspect. Să auzim ce va spune şi domnul căpitan Laurescu... Dânsul e mai priceput în treburi d-astea. Are să organizeze patrule, va anunţa unităţile din sector... Şi atunci pornim şi noi.

Dar, în locul căpitanului Laurescu, apăru numai Spirică.

— Să trăiţi, dom' locotenent, dom' căpitan Laurescu a plecat de vreo oră la „Divizie". I-am raportat însă domnului maior Vasiliu. Dânsul a spus că îi va telefona şi totodată are să comunice la batalioane să patruleze prin sectoare şi să reţină orice persoană suspectă. L-a chemat pe domnul sublocotenent Anghel Valeriu, şi i-a ordonat să formeze patrule cu toţi furierii şi soldaţii de la servicii. A mai ordonat ca şi dumneavoastră să plecaţi în patrulare cu noi, în sectorul cuprins între liziera satului şi pădurea de la cota 560. Asta-i tot, încheie băiatul pocnindu-şi călcâiele.

— Pe Cercel nu l-ai văzut?

În locul lui Spirică răspunse fruntaşul Teodorescu.

— Nu dom' locotenent. Şi nici nu a trecut pe la cizmari. Mi-au spus oamenii. Când am plecat eu, tocmai venise sergentul „te-re" Babanică să-i ia în patrulare.

Blându pufni nemulţumit.

— Pe unde o fi umblând şi omul ăsta? În sfârşit, să mergem.

Primul care se repezi spre uşă, a fost – bineînţeles – Spirică, dar locotenentul îi potoli zelul apucându-l de gulerul mantalei.

— Tu... rămâi pe loc.

— Aăă... Dom' locotenent...

— Am zis! Stai şi aştepţi. Dacă apare Cercel, îi spui să vină după noi, spre pădurea de la cota 560. Domnului căpitan Laurescu – când o veni – îi dai toate informaţiile. Haideţi, băieţi!

Şi porni urmat de cei trei ostaşi. Spirică rămase prostit în curtea fostului post de jandarmi.

„Hm! Bună treabă; halal dreptate! începu el să monologheze, neîndurându-se să intre în cancelarie. Spirică, du-te! Spirică, vino! Aleargă, Spirică! Bravo, Spirică! Dar când e la o adică... Spirică... tu rămâi pe loc! O fi

dumnealui locotenent, dar dacă nu eram eu... se ducea dracului Odin ăla, cu ghiozdan cu tot! Adică s-a şi dus! Şi eu stau şi aştept. Pe cine? Pe nea Cercel; să vină de la cizmărie! Parcă aşa a spus nea Teodorescu?" Spirică rămase câteva clipe pe gânduri. „Cizmărie? Care cizmărie? Că nu e decât una şi se află în partea aia, spre comandament. Dar eu, pe nea Cercel l-am văzut când a plecat. S-a dus spre poartă, a ocolit casa şi a trecut îndărăt, către curtea cu bordeiul babei. Hm! O fi vrut să o vadă, că de vreo câteva zile n-a mai venit să îşi ia porţia. Ce-o fi cu ea?" se întrebă el bănuind că Cercel a găsit-o bolnavă şi a plecat direct la infirmerie să cheme vreun sanitar ori chiar pe doctorul Maier, care e totdeauna săritor la nevoie. „Ia să trec eu pe acolo. Dacă n-a murit, m-o lămuri încotro s-a dus nea Cercel. Sau poate că o fi văzut chiar ea pe cineva plecând cu ghiozdanul meu."

Hotărârea odată luată, Spirică trecu la fapte. Se strecură printre ostreţele gardului şi se apropie de bordei.

Mai întâi ascultă atent la ferestruica cu geamurile sparte şi cârpite cu hârtie. Nu se auzea nimic. Şi nici nu desluşi ceva în întunericul dinăuntru, atunci când privi prin geamul afumat şi murdar.

Trecu în faţă şi bătu la uşă. Niciun răspuns.

„Să ştii c-a murit!"

Simţi cum începe să îi bată inima ca o tobă, dar îşi făcu curaj vârând un cartuş pe ţeava armei. Apăsă cu vârful ţevii pe clanţă şi împinse uşa care se deschise scârţâind. După ce-şi obişnui puţin ochii cu întunericul dinăuntru, intră.

În bordei nu era nimeni, însă vatra sobei din colţ era caldă încă; şi în cenuşă, mai pâlpâiau câţiva tăciuni.

„N-a plecat demult", constată el.

Începu să ia seama la lucrurile din jur, atâtea câte erau, vechi şi ieftine. Luă o farfurie ciobită de pe masă şi o mirosi.

„Hm! Conservă din carne de vită! De unde o fi căpătat-o? Că noi nu avem în magazie." Dar tot el îşi răspunse: „O fi miluit-o vreun ostaş de la aprovizionare."

Afară de masă, se mai afla în încăpere şi un dulap de bucătărie, şchiop şi descleiat. Îl deschise, dar era gol. Trase apoi un sertar în care descoperi surprins, o oglindă şi o trusă din piele cu periuţe, pensule, creioane dermatografe, creme de faţă şi pudră.

„Ie-te-te, baba dracului! N-are ce mânca, dar îşi dă cu pudră şi rimel! Păi nu mai vine ea la mila cazanului?!?"

În sertarul alăturat găsi câteva pachete goale de ţigări „Simphony".

„Bravo, nea Cercele! îşi continuă el monologul. Îl dai ţigări din raţia domnilor ofiţeri? Poate te-o prinde Napoleon al nostru!"

Nemaigăsind nimic în dulap, se apropie de patul aşternut cu macat şi cearşafuri curate.

„Hm! Babei îi place să doarmă în curăţenie”, comentă el făcând comparaţie între straiele ponosite şi cearşafurile albe.

Terminând cu patul, se lăsă pe vine şi ridicând macatul privi dedesubt. Ceva, ca o cutie, îi atrase atenţia. Se aplecă pe brânci şi vârându-şi umărul încercă să o tragă afară.

„Da' grea mai e!”

Cu încă câteva sforţări o scoase la lumină. Era o baterie uscată, folosită la staţiile de radio portative.

„Asta-i nemţească, constată el. Dar cum de o fi ajuns aici?”

Negăsind răspuns la întrebare, continuă să cerceteze întunericul de sub pat. Tocmai la fund, în colţ, descoperi o grămadă de boarfe. Le scoase şi pe ele afară.

„E-e! Astea-s hanţele babei!” exclamă el recunoscând rochia neagră şi soioasă, bunda peticită, cu blana mâncată de molii. Mai erau şi ghetele scâlciate... Şi basmaua cu picăţele, care pe vremuri fuseseră pesemne albe.

„Dar asta ce dracu mai e?” se miră el descoperind înfăşurată în basma o perucă albă.

După o clipă avu revelaţia descoperirii.

„Iii, baba nu era babă!”

Şi deodată se simţi copleşit de importanţa descoperirii. Prima intenţie – de a alerga la locotenent – căzu de la început, deoarece îşi aminti că acesta era plecat. Se gândi apoi să-i raporteze căpitanului Laurescu.

„Nici aşa nu merge, se răzgândi el. Până o veni dânsul, cine ştie unde ajunge baba... sau ce naiba o fi?”

Ieşi din bordei şi rămase descumpănit în faţa uşii. Tot privind în jur, zări urme de paşi care se conturau clar în zăpada căzută în cursul nopţii. Erau urmele bocancilor săi, altele tot proaspete, de bocanci ostăşeşti cu blacheuri şi potcoave şi încă unele, mai mici, de ghete uşoare.

„Astea trebuie să fie ale babei, celelalte sunt precis ale lui nea Cercel, numai el nu are bocanci de schior, că a venit de la grăniceri. Pesemne că a descoperit şi el adevărul în privinţa babei şi s-a luat după ea.”

Dar logica se opunea unui asemenea raţionament.

„Nu. Nea Cercel i-ar fi raportat domnului locotenent. Mai degrabă, văzând că nu-i acasă, o fi plecat în altă parte. Ce naiba să fac?”

Mai privi o dată urmele care se îndreptau spre livada din dreapta curţii, îşi mai aruncă ochii în bordeiul gol... se scarpină sub căciulă... şi luă o hotărâre:

„Fie ce-o fi, mă iau după urme. Dacă n-o găsesc pe babă, poate întâlnesc vreo patrulă şi îi dau de veste.”

Îşi împiedică arma, o petrecu în bandulieră şi porni pe urmele de ghete. Traversă livada, sări în grădina curţii vecine, de acolo în alta...

Locuitorii satului, ca în toate după-amiezile duminicilor de iarnă la munte, şedeau în casă. Poate că în timp de pace s-or fi veselind ei într-un fel, cu dansuri, cu vizite... Acuma însă era război. Doar câinii care lătrau îi aminteau că nu umblă prin pustietăţi. Spirică însă nu avea timp de ei; îşi vedea de drum, atent la urmele de ghete. Tot trecând din grădină în grădină şi din livadă în livadă, constată că a ieşit din sat. De aici, urmele se îndreptau spre coasta muntelui vădind că „baba” luase drumul pădurii.

„După ea!”

Luă din nou arma în mâini şi mergând aplecat, asemenea unui cercetaş, care îşi cunoaşte meseria, îşi continuă drumul pe calea arătată de amprentele ghetelor.

După un ceas de urcuş, ajunse la pădure. Se opri lângă un brad voinic şi, rezemându-se de tulpină, îşi acordă câteva clipe de odihnă.

Satul rămăsese în vale. Casele cu căciuli de zăpadă se vedeau mititele, răspândite de-a lungul uliţelor pustii. Doar fuioarele de fum care se ridicau alene arătau că în ele trăiesc oameni adevăraţi, nu păpuşi, ca în cele de la vitrina magazinului de jucării din oraşul său. Gândurile îi zburară în urmă cu câţiva ani. Era pace atunci. Trăiau şi părinţii săi. Împreună plecaseră de sărbători la nişte rubedenii de la ţară. Tot duminică după-amiază era şi în ziua când verii lui îl luaseră cu ei la săniuş, pe un deal de la marginea satului. Casele troienite se vedeau tot ca acestea. Dar ce veselie era! Copiii de pe deal chiuiau iar din sat răzbătea până la ei clinchetul zglobiu al clopoţeilor de la săniile care cutreierau uliţele, făcând poftiri la nunţi sau la petreceri.

Ecoul unei rafale de mitralieră, trasă în apropiatul sector al frontului, îl readuse la realitate, amintindu-i pentru ce se afla acolo. Îşi uscă ochii umeziţi şi strângând arma în mâini porni mai departe.

Lângă o stâncă, descoperi urmele bocancilor lui Cercel.

„Înseamnă că şi el, tot după ea a plecat.”

Dar numai după câţiva metri, urmele de bocanci se despărţeau. Spirică trase concluzia că sunt ale altui ostaş. Şi cum acestea păreau mai proaspete, se hotărî să le părăsească pe ale „babei”. Spera să-l găsească pe ostaş pentru a-i cere sprijin la capturarea spioanei. De acuma era sigur că numai aşa-zisa babă furase ghiozdanul cu documente.

„D-aia insista ea să facă curat în cancelarie! Lasă „babo”, te prind eu şi o să vezi tu curăţenie...!”

Urmări semnele bocancilor şi, după vreo jumătate de ceas, îl zări şi pe cel care le făcuse. Mergea cam tot furişându-se, la circa cincizeci de metri înaintea lui. Nu-i fu greu să constate că era chiar Cercel.

Renunţă la intenţia de a-l striga. Spioana putea fi prin apropiere şi auzindu-l, s-ar fi pus în gardă. Grăbi pasul să îl ajungă.

— Nea Cercele! îl chemă el când ajunse la numai zece metri în urma lui.

Bucătarul se întoarse surprins, cu arma gata de tragere.

— Tu erai mă, ce cauţi aici? întrebă el încruntându-se.

— Eu nene. Să vezi tărăşenia naibii! Stai puţin să-ţi spun. O caut pe baba aia de-i dădeai mata să mănânce. Nu e babă adevărată. Ne-a păcălit pe toţi.

Şi în câteva cuvinte îi relată descoperirea din bordei. Despre dispariţia ghiozdanului cu documente, uită să-i pomenească.

— Auzi-auzi?!? se cruci bucătarul. Ce-a fost în stare? Şi eu, ca prostul, o miluiam cu mâncare! Spirică, fii atent aici: Te întorci pe unde ai venit, să nu te apuce întunericul pe drum. Într-un ceas o aduc legată la cancelarie s-o interogheze dom' locotenent. Hai, du-te, îl îndemnă el împingându-l de la spate.

Spirică nu avu încotro şi se supuse. Dar nu parcurse nici treizeci de metri şi zări într-o răritură din vale, o siluetă care se strecura printre stânci.

Se ascunse repede după un pietroi şi o privi cu atenţie. Deşi purta îmbrăcăminte bărbătească, se vedea cât de colo că e o femeie. Fără să fi observat prezenţa băiatului, aceasta îşi continua drumul aplecată sub povara unei raniţe.

„Aha! Acolo are ghiozdanul meu."

Despiedică arma, se ridică într-un genunchi şi strigă tare, îngroşându-şi vocea:

— Stai! *Halt!*[34]

Ca să arate că nu glumeşte, trase şi un foc în aer. Femeia se opri uluită, dar numai pentru o clipă sau două. Cum reperă locul de unde venise strigătul, scoase de sub scurta de piele un pistolet. Îl armă şi trase, la o fracţiune de secundă după ce Spirică se adăpostise în spatele pietroiului. La rândul ei, fugara dispăru după o stâncă.

Băiatul încercă să privească pe deasupra pietroiului, dar nu apucă să se ridice de o palmă, că un glonţ îi lovi vârful căciulii aruncându-i-o la câţiva metri.

Simţi cum îi îngheaţă sângele în vine. Avea experienţa ambuscadei de la serpentine. Ştia acuma ce înseamnă să ai un unghi de tragere favorabil.

---

[34] Opreşte!

Spioana putea să-şi schimbe locul în spatele grupului de stânci, pe când el, după pietroiul solitar, nu putea face nicio mişcare.

„Dar nici n-o să aibă curaj să plece atâta vreme cât sunt eu pe aci”, se consolă el.

Apoi îi veni o idee.

„Să mai trag vreo două focuri, poate vine nea Cercel ori patrula.”

Îndreptă arma în sus şi trase un foc, apoi altul.

„Baba” ripostă şi ea trăgând de două ori.

„Ce-o fi cu nea Cercel? Trebuia să audă, că doar nu e departe?!”

Se întoarse cu faţa spre pădure, sperând să-l vadă apărând. Îl descoperi adăpostit în spatele unui copac. I s-a părut, sau cu adevărat, acesta făcea semne spioanei? Îl privi cu atenţie şi se convinse că nu se înșală: Cercel îi făcea semne să plece liniştită.

Acest lucru îl surprinse atât de tare încât uită orice precauţiuni şi privi peste buza pietroiului. O zări pe spioană fugind spre pădure.

Sprijini arma de marginea pietrei şi încercă să o prindă în vârful cătării. Era greu, fugara se strecura printre stânci. Îl căută cu privirea pe Cercel care de sus, putea s-o nimerească. Deodată simţi cum i se înmoaie genunchii în timp ce un fior de gheaţă i se strecura prin şira spinării. Bucătarul îşi îndreptase arma spre el şi încerca să-l ochească. Voi să strige dar sunetele îi rămaseră în gâtlej, bărbia începu să-i tremure iar ochii i se holbară spre ţeava armei, care părea atât de aproape încât căpătase proporţiile unei guri de tun.

Şi... urmă împuşcătura. Spirică închise ochii simţind cum se cufundă într-un gol negru.

Ca prin vis, mai apucă să audă că împuşcătura se prelungi în rafală şi că cineva – părea vocea lui Pânzaru – striga „stai”, apoi, alta – a lui Blându – „halt”.

A fost aşa, ca şi cum o mână uriaşă l-ar fi apucat de după umeri trăgându-l înapoi, la lumină. Băiatul deschise ochii. În aceeaşi clipă, bucătarul schimbă direcţia armei. Spirică îl urmări. De data aceasta, ţinta era femeia care continua să alerge desperată spre pădurea salvatoare. Un mic fulger în vârful ţevii... un pocnet... şi o văzu prăbuşindu-se în zăpadă.

Cercel coborî arma şi porni grăbit spre locul unde se afla Spirică. Din cealaltă parte se apropiau în goană locotenentul şi oamenii săi.

Bucătarul se opri mai întâi lângă Spirică.

— Văzuşi? Nu ne-a scăpat! Păcat că n-am reuşit s-o facem prizonieră. Dacă n-o împuşcam, te curăţa ea pe tine, adăugă el prefăcându-se îngrijorat.

Şi plin de bunăvoinţă, scoase din buzunar o sticluţă de rom.

— Trage o duşcă. E bună contra sperieturii.

Spirică îl refuză clătinând din cap şi se dădu câţiva paşi înapoi. Nimeri în braţele lui Blându.

Cercel raportă grăbit:

— E speriat rău, domnule locotenent. Era să-l împuşte, nemernica!

Şi ca să fie mai convingător, ridică de jos căciula ţuguiată şi îşi strecură degetul prin gaura făcută de glonţ.

Grijuliu, Blându începu să-l pipăie pe Spirică în timp ce Pânzaru îi luă arma din mână şi numără cartuşele rămase în magazie.

— Eşti lovit, băiete?

— N-nu dom' locotenent, răspunse el răguşit.

Cercel îl mângâie pe obraz.

— Săracul, cine ştie ce i s-o fi năzărit în clipele alea de spaimă?

— Dar cum ai ajuns aici? se interesă locotenentul.

Bucătarul se grăbi să îi explice.

— Să vedeţi. Am vrut să mă duc la cizmărie dar când să plec, mi-am amintit că n-o mai văzusem pe babă; ştiţi dumneavoastră, aia căreia îi mai dădeam câte o strachină de ciorbă. „Să nu fie cumva bolnavă" mi-am zis eu. Când am ajuns la bordei... nimeni, pustiu! Tot uitându-mă încolo şi încoace, am văzut sub pat o grămadă de boarfe. Erau alea pe care le purta ea; şi o perucă – albă – de bătrână. Atunci am început să am nişte bănuieli. Nu se deghizează nimeni doar aşa, ca să capete o strachină cu ciorbă. Acuma – şi eu prost – recunoscu bucătarul, în loc să vin să vă raportez, am plecat de unul singur, după urme, că se vedeau bine pe zăpadă. Când am ajuns sus în deal, hop şi Spirică. Tot după urmele alea venise şi el. L-am trimis înapoi, să vă raporteze dumneavoastră, iar eu mi-am văzut de drum. Voiam să-i tai calea. Tocmai atunci a apărut şi ea. Spirică, grăbit cum e, a somat-o şi aia a deschis foc.

A mai tras şi el la nimereală, dar femeia ştia să ochească! Eu, dacă am văzut că se îngroaşă gluma, am tras, ce puteam să fac? Îl împuşca, precis! Atunci aţi apărut şi dumneavoastră, încheie el.

— Domnule locotenent, ştiţi cine e? raportă caporalul Netcu întorcându-se de la liziera pădurii, unde rămăsese cadavrul.

— Cine?

— Contesa, dom' locotenent!

— Ei, taci!

— Chiar ea, confirmă şi fruntaşul Teodorescu înmânându-i raniţa în care se afla ghiozdanul lui Spirică.

Bucătarul se prefăcu nedumerit.

— Contesă? Care contesă, mă?

— N-o ştii mata, stăpâna castelului din Szentfüllop, îl informă Teodorescu.

Blându socoti cu cale să pună lucrurile la punct în privinţa castelanei:

— Contesă, pe naiba! O aventurieră! Şi administratorul nu era altul decât stăpânul castelului. Conte; şi colonel în armata horthystă.

De data aceasta, uimirea era unanimă. Ba, Cercel, încă, se şi încruntase.

— Auzi nemernica! exclamă el indignat. Oare ce-o fi urmărit, dom' locotenent?

Blându îşi luă un aer grav.

— Ce a urmărit şi acum, să pună mâna pe hârţoagele astea.

— Aoleu! Or fi atât de importante? Ce reprezintă, dom' locotenent? continuă Cercel pe acelaşi ton.

Asta n-o ştia nici Blându, aşa că îi răspunse în doi peri:

— Cine ştie multe, moare, măi Cercele.

Şi pentru prima dată de când preluase această misiune, agentul 7-Y-36 avu senzaţia că pământul îi fuge de sub picioare.

Locotenentul se adresă lui Netcu:

— Aţi percheziţionat-o?

— Da. N-avea decât raniţa, pistoletul şi pachetul ăsta de ţigări, îi raportă caporalului punând obiectele pe o buturugă.

Locotenentul cercetă pistolul.

— „Parabellum", calibrul 9! Spirică, dacă îţi nimerea căciula cu o palmă mai jos, te alegeai cu aerisitoare la cap.

Şi deodată, uitându-se urât la el, schimbă tonul:

— Ţi-am spus, dobitocule, să nu pleci de la popotă! Dacă te omora? Te aveam toată viaţa pe conştiinţă. Fire-ai al...

Fraza rămase neterminată, la fel ca şi traiectoria palmei pornită spre ceafa... dobitocului.

Pânzaru se interpuse între ei.

— Lăsaţi-l, dom' locotenent. A trecut şi aşa prin destule. Şi dacă nu ar fi tras focurile de avertizare, noi n-am fi venit încoace aşa de repede.

— Bine, bine! Vorbim noi acasă, se mulţumi Blându să adauge.

Deşi furtuna trecuse, Spirică încă nu-şi revenise. De-abia aproape de intrarea în sat reuşi să îşi pună în ordine gândurile şi impresiile. Îl trase de mânecă pe Pânzaru şi făcându-i un semn discret, îi ceru să rămână în urmă.

— Ce-i, mă?

— Nene, mă crezi sau nu, dar nea Cercel a vrut să mă împuşte.

Şi în câteva cuvinte îi povesti cele întâmplate înainte de sosirea patrulei.

— Dacă n-aţi fi apărut chiar în clipa aia...

Sergentul se înnegură la faţă. Îl apăsă uşor pe umăr şi îl sfătui tot în şoaptă:

— Deocamdată, nu mai spui nimănui. Cu domnul locotenent vorbesc eu. Ai grijă cum te porţi cu Cercel, să nu afle că ţi-ai dat seama. Şi acum hai să-i ajungem, altminteri intră la bănuieli.

CAPITOLUL XV

Locotenent-colonelul Baumann își coborâse jumătate din gulerul îmblănit al mantalei și, ținându-și îndepărtată apărătoarea de la urechea stângă, aștepta să audă prin zgomotul îndepărtat al unei canonade, zumzetul avionului. Dar cerul rămase tăcut și întunecat, numai stelele străluceau reci, asemenea nopții înghețate.

Când se convinse că zumzetul nu apare, se apropie de unul din focurile care balizau terenul de aterizare. Își privi ceasul la lumina roșiatică a flăcărilor.

— Întârzierea nu prevestește nimic bun. Mă tem, papà Rolf, gemu Baumann.

Câteva minute rămaseră tăcuți, ascultând trosniturile liniștitoare ale vreascurilor aprinse.

— În meseria noastră, începu domol căpitanul, eșecurile nu sunt excluse. La secția mea de poliție de pe Kaiser-Maximilian-strasse 22–24, mai sunt și acum multe dosare nerezolvate. Vechi... dinainte de Anschluss. Nu mă va condamna nimeni dacă voi ieși la pensie fără să le fi dat de capăt. Războiul mi-a întrerupt activitatea. E o motivare destul de puternică, nu?

— Atâta doar că nu se potrivește în cazul nostru, îi replică Baumann cuprins de pesimism.

— Domnule colonel, totul e să câștigăm timp.

— Nu prea văd la ce ne-ar folosi, dacă avionul nu se va întoarce...

— Bine ar fi! lăsă Hawlischek să-i scape. Aș prefera să-l știu prăvălit într-o prăpastie decât să se întoarcă fără cei doi. Mai bine zis, fără blestematul de „Odin”.

— Ai dreptate. Dar ce ne facem în cazul ultimei variante?

— Depinde. Înapoierea avionului gol nu înseamnă neapărat că cei doi au fost capturați!

— Te amăgești singur, papà Rolf!

— Keitel îl amăgește pe Hitler, Schellemberg, pe Keitel, dumneavoastră pe doctorul Eibl, iar eu... pe dumneavoastră.

— Și pe dumneata?

— Mă autoamăgesc, cum ați spus. E ca un lanț al nădejdilor nebunești. Și fiecare știe că e de ajuns să se rupă o za și totul se sfârșește. Așa că, în mod tacit, vom lua de bune orice motivări care ne-ar prelungi speranțele. Sunt împrejurări când oamenii doresc să fie mințiți. Iar pe noi nu ne obligă nimeni să raportăm că cei doi agenți au fost capturați, cu „Odin” cu tot. Pun răul înaintea binelui, încheie Hawlischek.

— Mă tem că nu-i vom putea convinge.

— Nici nu va fi nevoie să încercăm. Uneori, incertitudinea merge mână în mână cu speranţa. Hitler şi compania vor nădăjdui în puterea lui „Odin” aşa cum un muribund mai speră în puterea şi bunătatea lui Dumnezeu. Ar însemna să nu fim buni creştini, dacă i-am dezamăgi, domnule colonel.

Baumann zâmbi cu amărăciune.

— Papà Rolf, eşti un optimist incurabil.

— Nu, domnule colonel. Războiul mi-a spulberat această însuşire minunată. Atâta doar că sunt ceva mai bătrân. Şi mai vechi în meserie. În cei peste douăzeci de ani petrecuţi în poliţie, am ajuns să cunosc destul de bine psihologia infractorilor încolţiţi; indiferent dacă e vorba de un simplu manglitor ori de nişte criminali de anvergură internaţională. Mentalitatea...

Un semn al locotenent-colonelului îl determină să-şi întrerupă fraza. Se auzea încă slab, bâzâitul de bondar al „Fieslerului”.

— Să mergem, propuse Hawlischek.

Avionul trecu vuind pe deasupra lor şi, după ce viră la capătul pistei îngheţate, coborî asemenea unei păsări obosite. Alunecă pe schiuri până în dreptul lor. Amândoi alergară spre avion. Dar în afara pilotului, din carlingă nu mai coborî nimeni.

Hawlischek îi ieşi înainte urmat de Baumann.

— Domnule locotenent-colonel, raportă pilotul, sosirea în zonă s-a efectuat la ora fixată de dumneavoastră. Deşi am survolat de trei ori terenul nu s-a aprins nicio lumină de balizaj.

— Era normal, interveni Hawlischek, spre surprinderea lui Baumann. La cinci minute după decolarea dumneavoastră, agenţii mi-au comunicat prin radio că la recunoaşterea prealabilă făcută de ei, au constatat că terenul e minat. Din păcate, avionul dumneavoastră neavând aparat de radio, nu am putut să vă rechemăm. Totuşi, socotiţi misiunea dumneavoastră încheiată. Veţi decola spre Berlin imediat.

— Şi ce voi raporta?

— Exact ceea ce v-am spus noi acuma. În plus, spuneţi-le că domnul locotenent-colonel Baumann şi cu mine nu vom părăsi această zonă până când cei doi agenţi nu vor trece în liniile noastre. Mi-au raportat că „Odin-3” se află în mâinile lor. Rămânem să le asigurăm trecerea, atunci când acest lucru va fi posibil fără riscuri. Mai aveţi ceva de adăugat, domnule locotenent-colonel?

Baumann tresări.

— Nu. Asta e tot. Când poţi decola?

— Imediat ce alimentez.

— Perfect, interveni din nou căpitanul. Şi până ajungeţi la destinaţie, nu vorbiţi nimănui despre felul cum a decurs misiunea dumneavoastră.

— E un ordin, adăugă Baumann impulsionat de un semn discret al căpitanului.

— Domnule colonel, continuă Hawlischek, eu mă reped să aduc raportul.

După terminarea alimentării, aviatorul își reluă locul în carlingă. Elicea începu să se rotească și chiar în clipa aceea, Hawlischek se apropie aducând un plic.

— Să fie predat Obersturmführerului Eibl; personal și urgent. Drum bun! adăugă el strigând printre palmele făcute pâlnie.

— Papà Rolf, începu Baumann după ce zumzetul avionului se pierdu în noapte, ceva am priceput, dar nu tot. Ce-i cu raportul ăla? Şi de ce l-ai obligat să plece imediat? Luminează-mă!

— E simplu; un zbor în noapte comportă totdeauna riscuri. Şi în cazul unei prăbușiri, greu se poate stabili dacă la bord a fost una sau trei persoane. În ceea ce privește plicul, nu conţinea altceva decât transcrierea ultimei luări de contact cu cei doi agenţi, când ne-au comunicat recuperarea lui „Odin-3” şi situaţia terenului de aterizare.

— Bine, dar o asemenea comunicare nici nu a avut loc! se miră Baumann.

— Asta o știm numai noi doi. Pentru toată lumea, cei doi agenţi se află ascunși undeva, în pădure; sunt mereu în contact cu noi și așteaptă momentul prielnic pentru a trece dincoace. În ultimele zile, am comunicat cu ei fără martori. Acuma cred că m-aţi înţeles.

Baumann clătină din cap.

— Papà Rolf, eşti formidabil! Dar nu mă pot abţine să nu recunosc un adevăr – şi nici dumneata: acel fantastic... Zahmmann ne-a învins pe amândoi!

— Nu numai pe noi, domnule colonel, îl completă Hawlischek.

*

Locotenentul Blându scosese planurile „Odin-3” din ghiozdanul lui Spirică şi acuma se uita încruntat la ele. Din când în când, arunca o privire intrigată dar totuşi atentă, spre bucătărie.

— De, măi băiete, începu el, să fi ştiut de la început că sunt atât de importante, nu le expediam la „Divizie”? Dar acuma, gata! Cum o veni căpitanul Laurescu, i le pun în braţe şi... spele-se pe cap cu ele. Cu toate că nu cred să mai existe vreun pericol.

Spirică însă, care ştia el ce ştia, îl privi neîncrezător, ba rosti şi un „mde” cât se poate de semnificativ.

— Ce vrei să spui? întrebă locotenentul sumeţindu-şi o sprânceană.

— Zic şi eu ca dom’ sergent Pânzaru: „Lupul nu se dă la om decât când are tovarăş”.

— Te-a molipsit şi pe tine, cu parabolele lui?

Băiatul chibzui câteva clipe. Să vorbească? Să nu vorbească? Sergentul fusese trimis la comandament. „Nu cumva – până s-o întoarce – Cercel să dispară!” Se hotărî să-i relateze întâmplarea, însă chiar în momentul acela, căpitanul Laurescu intră pe uşă.

— Am onoarea, domnule căpitan! Vă aşteptam, îl întâmpină Blându.

Spirică salută şi el pocnindu-şi călcâiele.

După ce strânse mâna locotenentului, Laurescu se adresă lui Spirică:

— Am auzit că era s-o încurci, puştiule!

— Şi încă cum! îi răspunse acesta tot cu gândul la Cercel.

— Du-te şi cheamă-l pe sergentul Pânzaru. Vezi că a venit.

Spirică îşi pocni din nou călcâiele:

— Să trăiţi, am înţeles.

— Am o surpriză pentru dumneata, începu căpitanul după ce rămase doar cu Blându.

— Eu am mai multe pentru dumneavoastră.

Laurescu arătă cu capul spre ghiozdanul de pe birou.

— Te referi la hârţoagele alea? Cunosc toată istoria, m-a informat maiorul Vasiliu. Problema e ca şi rezolvată: mâine le expediem la „Divizie”. Dar în seara asta, trebuie să-i fac un raport detaliat domnului colonel. Atât în privinţa lui Odin ăsta – sau cum îi mai zice – cât şi referitor la altă problemă, cu care, dragă Napoleoane, am să te dau gata!

Blându zâmbi infatuat.

— Hm! După cele întâmplate azi, nu văd cu ce m-aţi putea da gata?

Chiar atunci intră sergentul Pânzaru însoţit de Spirică. Dar Laurescu se adresă tot lui Spirică:

— Acum te duci înapoi şi îi spui lui Cercel că îl cheamă domnul locotenent Blându. Să vină numaidecât!

Dar băiatul nu părea dispus să execute ordinul.

— Să trăiţi, domnule căpitan, nu mă duc.

Blându îl repezi intrigat:

— Ai căpiat, băiete? Execută ordinul!

— Să trăiţi, domnule căpitan, permiteţi-mi să vă raportez!

Pânzaru interveni, întrerupându-l:

— Du-te. Am eu grijă de toate. Să rămâi la bucătărie până te-o chema domnul căpitan.

Fără să mai spună o vorbă, Spirică salută şi ieşi.

După câteva minute, Cercel apăru în uşa bucătăriei. Privi nehotărât în jur, ca şi cum ar fi vrut să îşi aleagă un drum. Deodată tresări: de la fereastra cancelariei, căpitanul Laurescu îi urmărea mişcările.

Bucătarul îşi muşcă buza de jos şi trecu în curtea fostului şef de post. Când intră în cameră, căpitanul Laurescu continua să privească pe fereastră ţinând mâna dreaptă sub centură, aproape de tocul pistoletului.

Cercel făcu câţiva paşi spre masa care ţinea loc de birou. În aceeaşi clipă, sergentul Pânzaru trecu în spatele lui şi se postă în dreptul uşii.

— Ordonaţi, domnule locotenent! rosti bucătarul fără să pară cât de puţin neliniştit.

În locul lui Blându îi răspunse Laurescu.

— Măi Cercel, cum dracu' poţi să găteşti tu în acelaşi timp, în două bucătării din două ţări?

Bucătarul îl privi cu o expresie atât de nedumerită încât Blându începu să aibă oarecare îndoieli în privinţa celor relatate de Pânzaru. Dar Laurescu nu se lăsă impresionat, ba chiar făcu şi precizări:

— Da, e o performanţă extraordinară să pregăteşti gulaş pentru ofiţerii Regimentului 6 şi totodată, muşchi la tavă pentru clienţii restaurantului „Hubertus” din Sibiu. N-am dreptate, Blândule?

Veni rândul acestuia să-l privească nedumerit.

Dar căpitanul continuă:

— Ar fi însemnat să nu-mi cunosc îndatoririle de ofiţer cu contrainformaţiile, dacă, coincidenţa dintre moartea lui Bordei şi apariţia la ţanc a unui bucătar de o asemenea calificare nu mi-ar fi provocat anumite bănuieli.

— Ce bănuieli, domnule căpitan? Vă faceţi păcate cu mine, se lamentă năpăstuit Cercel.

— Tu să vorbeşti numai când am să te întreb, i-o reteză scurt Laurescu. Apoi continuă: La început m-a derutat faptul că domnul colonel îl

recunoscuse ca atare. Dar după câteva zile, am aflat că domnia sa îi recunoscuse numai mâncărurile, fiindcă personal nu-l văzuse niciodată. Atunci am cerut informaţii la partea sedentară. Totodată, am început să-l supraveghez, cu discreţie, preciză zâmbind căpitanul, apoi continuă: Azi la prânz, m-au chemat la „Divizie”, unde am aflat despre caporalul Cercel Teodor, că într-adevăr, s-a prezentat la partea sedentară, fiind vărsat de la Regimentul 4 Grăniceri. Cum însă venise fără acte – afirma că îi fuseseră furate – a fost reţinut în unitate până la clarificarea situaţiei. Între timp, eşalonul cu completări a plecat pe front. Când s-au lămurit lucrurile, adevăratul Cercel a fost lăsat la vatră fiind contigent vechi. Iar acum e la Sibiu, în bucătăria restaurantului „Hubertus”, fapt confirmat de comenduirea pieţei respective. Ei, adăugă Laurescu întorcându-se spre Cercel, acuma să ne răspunzi: Cine eşti în realitate?

Bucătarul îşi înmuiase umerii şi părea că face un efort extraordinar pentru a-şi ţine capul drept. În ochi începură să-i strălucească lacrimi de om care îşi vede nădejdile spulberate.

— Domnule căpitan, începu el, aproape plângând, faceţi-mi ce vreţi. Când n-are omul noroc în viaţă, mai bine să-l sugrume maică-sa încă din scutece! Am crezut că voi scăpa... Văd însă că nu se poate. Vă voi spune tot, pe urmă... cum v-o lăsa inima, aşa o să faceţi!

— Te ascult, rosti calm Laurescu.

— Domnule căpitan şi domnule locotenent, nu sunt Cercel, aşa cum aţi şi aflat. Mă cheamă Herman Kreis şi sunt din comuna Neudorf, judeţul Sibiu. Sas, de origine. Pacostea asta a căzut pe capul meu imediat după 23 August. Umbla zvonul că toţi bărbaţii de origine etnică germană vor fi deportaţi în Siberia. Cu toate că eu am servit numai în armata română, mi-a fost totuşi frică. Ştiam ce au făcut hitleriştii în Rusia! Şi, cum am trei copii, m-am hotărât să dispar. Se nimerise că tocmai în timpul acela fusesem demobilizat. I-am spus nevesti-mii ce să facă cât voi lipsi eu şi am plecat la Sibiu, fără alt scop decât să stau ascuns până s-o termina războiul. În gară, l-am cunoscut pe adevăratul caporal Cercel. Din vorbă în vorbă am aflat de unde vine şi încotro mergea. Se abătuse însă două zile pe acasă, la Sibiu. Era puţin cu chef şi m-a invitat la restaurantul gării. Acolo a dat de băut şi mi-a povestit despre el, despre meseria lui... Se bucura că în Regimentul 6 va întâlni un vechi prieten, tot bucătar – adică pe sergentul Bordei – şi că pe domnul colonel îl cunoaşte, deoarece, când a fost în garnizoană la Sibiu, lua masa la „Hubertus”.

Ne-am dus apoi la casă, să-şi vizeze foaia de drum. Când să bage actele în buzunar, le-a pus pesemne alături, căci au căzut jos. El n-a observat şi le-am ridicat eu. Am vrut să i le dau, dar atunci, domnilor ofiţeri, parcă mi-a luat

Dumnezeu minţile! M-am gândit să mă folosesc de ele, să umblu aşa... din gară în gară şi din tren în tren până s-o isprăvi războiul. Am cumpărat nişte efecte vechi şi m-am îmbrăcat militar.

Vreo trei zile am schimbat tren după tren, dar în gară la Turda, am fost prins de o patrulă. Ofiţerul de la comandamentul gării m-a predat unui eşalon care urma să plece pe front, în sectorul corpului nostru de armată. N-am avut încotro şi am venit cu acest eşalon până la Törökszentmiklos. De acolo m-au îndrumat încoace. Norocul meu – dacă noroc poate fi numit – că tocmai în ajunul zilei când am venit eu, bietul Bordei căzuse. Restul îl cunoaşteţi domnule căpitan, încheie bucătarul distrus.

Locotenentul Blându îl privea oscilând între neîncredere şi compasiune. Laurescu însă îşi aprinse o ţigară şi zâmbi ironic:

— Povestea e înduioşătoare, prea înduioşătoare ca să fie adevărată.

— Am fost sincer, domnule căpitan, se apără bucătarul.

Îşi desfăcu, cu mâinile tremurânde, căptuşeala vestonului, de unde scoase un buletin de identitate şi un livret militar.

— Poftiţi actele mele. Controlaţi!

Ambele atestau prin fotografii, ştampile şi semnături că posesorul lor se numea într-adevăr Kreis Hermann, născut şi domiciliat la Neudorf, judeţul Sibiu; şi că ultima concentrare – doi ani – fusese efectuată la Regimentul 2 pontonieri, unde avusese tot gradul de caporal.

Era mai mult decât trebuia, pentru ca Blându să fie convins că are în faţa lui un om lovit de soartă. Cât priveşte povestea cu Spirică, era desigur o năzărire de copil speriat. Se abţinu însă de la comentarii, deoarece căpitanul Laurescu continua să examineze, cu minuţiozitate, cele două documente. Când îl privi pe bucătar pentru a-l confrunta cu fotografiile cam îngălbenite, dădu cu ochii de Pânzaru care clătina neîncrezător din cap.

— Vrei să spui ceva, sergentule?

— Deh, dom' căpitan, aş spune şi eu o vorbă: Iepurele nu fuge de frică să nu-şi piardă coada.

Căpitanul zâmbi.

— Ai dreptate, trebuie să vedem cine se ascunde în realitate sub blană. Ia spune, Kreis-Cercel, cum se face că ştii să găteşti atât de bine? În buletin scrie că eşti de profesie agricultor.

— Chiar asta sunt. Dar noi avem pământ puţin şi sărac; regiune muntoasă. Însă Neudorful e un fel de localitate turistică şi iarna şi vara. Înainte de război, ţineam o pensiune pentru vilegiaturişti. Nevastă-mea e o bucătăreasă foarte pricepută. Cu timpul am învăţat şi eu. În Regimentul de pontonieri, am fost tot bucătar la popotă.

— Bine, asta s-ar potrivi. Ce te făceai însă dacă Bordei ar fi trăit şi te întâlneai cu el?

Bucătarul încercă să zâmbească.

— Dar ce, eu eram prost să-i apar în cale? Şi chiar dacă m-ar fi întrebat, i-aş fi spus că e o simplă potrivire de nume.

— Până aici, hai să zicem că merge. Spune-mi însă de ce ai vrut să-l împuşti pe Spirică?

Poate numai marii artişti ar fi putut mima atât de bine consternarea amestecată cu surprindere ce se aşternuse pe faţa bucătarului.

— Dumnezeule! Cum vă puteţi închipui una ca asta, domnule căpitan?!? Pe Spirică? Să-l omor eu? Am copil de vârsta lui! Poate i s-o fi părut băiatului!? De frică... Nu uitaţi că femeia aia îi nimerise căciula. Ce pacoste pe capul meu!?! Chemaţi-l de faţă, domnule căpitan. Cum ar putea crede el una ca asta? Ţin la el ca la copiii mei!

— Bine-bine, îl întrerupse Laurescu. S-ar putea să ai dreptate, i s-o fi părut. Am să mai vorbesc cu el mâine, după ce s-o mai linişti. Dar, mai e un lucru pe care trebuie să-l lămurim: Adevăratul Cercel nu avea de unde să ştie că va fi trimis pe front şi mai ales, că are să fie repartizat la batalionul 12! Tu însă, ne-ai prezentat un ordin de serviciu întocmit de serviciul adjutanturii de la partea sedentară, deşi nici nu ai trecut pe acolo. Ordinul e fals. De unde îl al, caporal Kreis?

Dar bucătarul nu se dădu bătut.

— Era în actele pierdute de Cercel. Eu nu aveam de unde să procur aşa ceva. Cine mi-ar fi dat un ordin fals?

— Tocmai acest lucru vreau să mi-l spui. Fiindcă adevărata identitate ţi-o cunoaştem: Eşti maiorul S.S. Hans Vogel, urmărit de autorităţile sovietice pentru crime de război săvârşite pe teritoriul Uniunii Sovietice. Semnalmentele dumitale mi-au fost comunicate de-abia astăzi.

Auzindu-l, Blându făcu ochii mari, iar Pânzaru îşi încleştă mâinile pe armă.

— Nu-i adevărat! izbucni băţos bucătarul. E o confuzie, nu am făcut parte din S.S.

— Asta o vei declara anchetatorilor sovietici, dar eu nu-i văd prea dispuşi să te creadă. Am văzut şi o copie după fotografia în care ţi-ai imortalizat crimele: zâmbeai lângă şase spânzurători de care atârnau tot atâtea cadavre de bărbaţi şi femei. Fotografia a fost găsită în bagajele pe care n-ai avut vreme să ţi le evacuezi când te-ai retras din Smolensk. Deşi au trecut peste doi ani de atunci, locuitorii din satul Stara Molnia te vor recunoaşte cu siguranţă.

Laurescu îl privi în ochi aşteptând să vadă efectul dezvăluirilor sale. Dar bucătarul nu părea chiar atât de înspăimântat pe cât trebuia să fie un om în situaţia lui.

— Domnule căpitan, nu am fost niciodată la Stara Molnia şi nici la Smolensk. Pentru simplul motiv că din noiembrie 1940 până în ianuarie 1944, am fost tot timpul în Bucureşti. Că sunt maior, aţi ghicit. Dar nu mă cheamă Hans Vogel şi nici nu am făcut parte din S.S., preciză „bucătarul”.

Apoi, luând o poziţie rigidă, se prezentă cu aplombul specific ofiţerilor germani:

— Maior Schmidt Alois din Abwehr. Din ianuarie şi până mai acum câteva săptămâni am comandat batalionul 106 infanterie. Sunt prizonierul dumneavoastră, şi-s gata să fac mărturisiri sincere şi complete; deşi, povestea cu fotografia ar putea fi un simplu bluff, adăugă el schiţând un zâmbet ironic.

Laurescu tresări imperceptibil, în timp ce Blându trecea din uimire în uimire. Numai Pânzaru, deloc impresionat de noua identitate a bucătarului, aştepta calm în spatele lui.

— Asta, începu căpitanul, ar fi cam a treia identitate pe care ne-o prezinţi.

Maiorul Schmidt răspunse resemnat.

— Am fost consilier pentru probleme speciale, pe lângă misiunea militară germană din România. Mai sunt desigur, în Bucureşti, destule persoane care m-au cunoscut în acea perioadă. Puteţi verifica oricând.

Căpitanul îi răspunse evaziv.

— Vom vedea. Însă mai întâi să ne spuneţi... cu ce treburi pe la noi?

— Am avut misiunea ca împreună cu agentul Abwehr-ului Gretl Speerle (cunoscută la Bucureşti sub numele de Margareta Spârlea – cântăreaţă şi dansatoare la cabaretul „Rio”, iar la Budapesta drept Margit Szepperly – redactor la o revistă feminină), să recuperăm documentele „Odin-3”. Din păcate, misiunea noastră a eşuat.

În acel moment, dinspre sectorul cotei 720 începu să răsune înfundat zgomotul unei canonade violente.

Căpitanul şi locotenentul deveniră atenţi şi ascultară încordaţi. Dar canonada nu se apropia.

Maiorul prizonier îşi scoase din buzunar un ceas Roskopf-Patent. După ce luă cunoştinţă de oră, îi închise capacul şi îl vârî la loc.

— La ora aceasta, începu el zâmbind amar, un avion trebuia să ne transporte în liniile germane. Din păcate, se va întoarce fără noi.

— Sunt atât de importante documentele astea, încât să justifice acţiuni de asemenea anvergură? se prefăcu interesat locotenentul Blându.

— Bineînţeles. Hitler nici nu ştie că s-au pierdut. Feldmareşalul Keitel l-a însărcinat personal pe Obersturmführerul S.S. doctor Eibl, cu recuperarea lor. De peste o lună de zile, toţi sunt cu privirile îndreptate spre regimentul dumneavoastră.

Căpitanul Laurescu îi împinse un scaun invitându-l să ia loc.

— Nu credeţi, domnule maior, că ar fi cazul să luăm povestea de la început? Observaţi că pentru moment, suntem oarecum convinşi că ne-aţi destăinuit adevărata dumneavoastră identitate. Vă atrag însă atenţia că e de ajuns să ascundeţi un singur amănunt pentru ca să revin la părerea că am în faţă pe criminalul de război reclamat de autorităţile sovietice.

— Voi fi sincer. În situaţia mea nu am altă şansă. Documentele acelea se aflau – împreună cu încă două colete cu conţinut asemănător – într-un avion care a fost nevoit să aterizeze forţat în spatele liniilor dumneavoastră. Având în vedere importanţa lor, O.K.W.-ul a dezlănţuit o acţiune în vederea recuperării lor. Pentru aceasta a fost folosit unul din puţinii agenţi ai Abwehr-ului care mai rămăseseră în armata română: Agentul 24-W-38. Dumneavoastră l-aţi cunoscut sub numele de Caloianu Ovidiu, sergent. El a reperat epava avionului şi, cu ajutorul unui complice, le-a recuperat. Tot el a oprit maşina popotei când se întorcea de la divizie. S-a apropiat de cabină şi i-a împuşcat pe ocupanţi. În pădurea apropiată aştepta o grupă de Kommando care trebuia să-l ajute la traversarea liniei frontului. Cum însă nu s-au găsit decât două lădiţe...

— Deci asta conţinea sacul cu fasole? interveni Blându.

— Exact. Sunteţi bine informat, recunoscu Schmidt. Agentul a fost nevoit să rămână pe loc pentru a recupera şi cea de a treia lădiţă. În momentul acela aţi apărut dumneavoastră, domnule locotenent, şi într-un fel sau altul aţi început să-l stânjeniţi. Totuşi, printr-un extraordinar tur de forţă a trecut în liniile noastre. Atâta doar că în locul documentelor, a adus cu el 38 de cutii cu sardele „Robert”. Ca să-şi scuze într-un fel greşeala, Caloianu a pus mistificarea pe seama dumneavoastră, domnule locotenent, dându-vă drept ofiţer al Biroului 2.

— Eu, domnule? se miră acesta.

Schmidt zâmbi mânzeşte:

— Şi încă ce reclamă vi s-a făcut! Atât Abwehr-ul cât şi serviciul de informaţii S.S. – cu doctorul Eibl în cap – sunt convinşi că sunteţi unul din cei mai buni ofiţeri ai Biroului 2 al armatei române.

Dacă ar fi fost singur, Blându şi-ar fi făcut cruce: se mulţumi, în schimb, să ridice din umeri.

Maiorul îşi continuă mărturisirile:

— Caloianu a revenit la dumneavoastră, dar după câteva zile Abwehr-ul a fost informat că l-aţi executat.

— De data aceasta vă înşelaţi, îl întrerupse Laurescu.

— Ştiu, domnule căpitan. Am aflat ulterior că s-a sinucis. E obiceiul agenţilor noştri, când constată că misiunea lor a eşuat. În felul acesta evită să dea socoteală Gestapoului. În sfârşit, după acest eşec, Obersturmführerul Eibl l-a însărcinat pe unul din adjuncţii săi – Sturmführerul Otto Göcke – cu executarea ei. Numai că acesta a venit cu metode nu prea potrivite pentru asemenea cazuri. A iniţiat atacul nocturn de la Ferhad. Cine îşi putea închipui că uşa popotei e păzită de o santinelă!?! se miră Schmidt aproape cu admiraţie. Şi acest eşec a fost pus tot pe seama dumneavoastră, domnule locotenent.

Dar Blându nu se mai mira de nimic, se mulţumea să asculte şi să-şi şteargă transpiraţia.

— Am pierdut în noaptea aceea un ofiţer şi doi soldaţi, plus călăuza. Atunci Eibl a încredinţat misiunea agentului 19-W-40, falsa contesă de Szentfüllop. Numai că şi pe ea aţi păcălit-o, deoarece în schimbul unui contraatac care ne-a provocat pierderi de câteva sute de oameni, am primit – în locul documentelor, un album cu litografii: *„Viaţa şi bătăliile lui Napoleon în imagini”,* ediţia din 1886. Sturmführerul Göcke a socotit acest fapt ca o sfidare adusă S.S.-ului. De aici şi atentatul nereuşit de la castel. Numai că, răposatul colonel Odon de Pohany-Szentfüllop nu a fost niciodată un ţintaş prea strălucit, lucru pe care Sturmführerul nu-l ştia.

Blându nu era în stare nici măcar să mai deschidă gura.

Schmidt continuă:

— Atunci am fost trimis eu. Frau Speerle s-a instalat în sat, cu un post de radio, şi a aşteptat sosirea dumneavoastră cât şi a mea...

— Un moment, îl întrerupse căpitanul Laurescu. Cred că varianta cu documentele caporalului Cercel ar trebui puţin revizuită. Am dreptate, Herr Maior?

— Desigur, conveni Schmidt plin de amabilitate. După ce am fost paraşutat în România, m-am dus imediat în oraşul unde se află partea sedentară a unităţii dumneavoastră. Am aşteptat în gară vreunul din ostaşii regimentului de vânători. Aveam nevoie de acte numai pentru copierea semnăturilor. Foi de drum, bilete de voie şi ordine de serviciu în alb, cu ştampile în regulă, aveam destule. Cercel a sosit la momentul potrivit. În rest, faptele sunt aproximativ cele ce vi le-am relatat mai devreme. El m-a întrebat dacă ştiu unde se află cazarma, eu i-am răspuns că avem acelaşi drum. L-am invitat la o bodegă. Am scos de la el tot ce se putea şi în ultimul pahar i-am strecurat un narcotic. A adormit imediat. I-am luat actele şi gata.

— Şi nu v-aţi temut că va veni pe front, numaidecât după dumneavoastră? se interesă Laurescu.

— Ştiam că mai întâi va trece un timp, până se va lămuri problema actelor. Apoi, eu aveam un avans de câteva zile bune, deoarece tot cu un avion am fost adus în Ungaria. Şi afară de asta, speram să rezolv cazul în două-trei zile. Speram, repetă oftând maiorul Schmidt.

— Pe sergentul Bordei cine l-a împuşcat? interveni Blându. Doar n-o să susţineţi şi acuma că a fost o coincidenţă?

— Gretl Speerle. I-a urmărit pe oameni când au plecat în pădure, după lemne. S-a instalat într-o poziţie bună şi la întoarcere... Eu, domnilor, nici măcar nu îl cunoşteam! Recunoaşteţi că e logic, nu?

— Mda, încuviinţă Laurescu fără să pară prea convins. Să auzim mai departe.

— Caloianu se înşelase crezând că dumneavoastră nu acordaţi importanţă documentelor. M-am convins de asta văzând că le ţineţi totdeauna în cancelarie. În plus, au apărut şi americanii aceia care erau reporteri tot aşa cum sunt eu bucătar. Numai că le-aţi dejucat şi lor planurile.

— De unde ştiţi că erau reporteri doar de circumstanţă? întrebă Laurescu în locul lui Blându căruia îi pierise graiul.

— M-am oferit să fac de gardă în schimbul întâi. Cum cunosc bine limba engleză, am ascultat toate discuţiile lor. Voalarea filmului, domnule locotenent, a fost o lovitură magistrală, care totodată dovedea şi tactul impus de situaţie. Păcat însă că nu au aşteptat să-l developeze în Statele Unite. Ar fi fost o răzbunare postumă pentru Caloianu şi Frau Speerle, comentă Schmidt zâmbind. Dar să continui. După plecarea lor...

— Un moment, îl întrerupse Blându impulsionat de semnele ce i le făcea Pânzaru. Cine a informat inamicul de plecarea şi traseul nostru în ziua când am fost atacaţi?

— Tot Frau Speerle, prin radio. Iniţiativa a aparţinut însă locotenent-colonelului Baumann care la ora asta raportează Berlinului eşecul misiunii mele.

— Ce aţi urmărit prin acea ambuscadă?

— Suprimarea americanilor şi a dumneavoastră. Nădăjduiam că, în zăpăceala care trebuia să urmeze, îmi va fi uşor să pun mâna pe documente şi să dispar. Dar ne-aţi luat-o înainte şi de data aceasta, recunoscu el privindu-l pe Blându. Azi, am încercat pentru ultima dată; mă bazam pe acalmia puţin obişnuită în acest sector. Nu mi-am dat seama, continuă maiorul, de un lucru elementar, domnilor, şi anume că dumneavoastră, deşi nu cunoşteaţi importanţa reală a documentelor, le ţineaţi totuşi ca momeală.

Şi în meseria noastră, aceasta e o greşeală capitală! Peştele s-a prins, îl aveţi în faţa dumneavoastră.

— N-aţi ţinut cont de mai multe lucruri elementare, îi replică Laurescu; de pildă calitatea hârtiei pe care e tipărit livretul militar: prezintă aceleaşi caracteristici cu cea folosită de Wermacht. Orice ofiţer cu contrainformaţiile şi-ar fi dat seama că are în faţă un spion inamic.

Schmidt surâse stânjenit.

— De când a trecut sub conducerea S.S.-ului, Abwehr-ul calcă numai în străchini, cum spuneţi dumneavoastră, românii.

— Dar pentru ce aţi împuşcat-o pe complicea dumneavoastră? continuă Laurescu.

— Femeile sunt slabe de înger. Ar fi mărturisit totul la primul interogatoriu. Şi asta putea să-mi încurce planurile, fiindcă eu aveam pregătită varianta cu Hermann Kreis. Mi-ar fi ajuns o singură noapte de libertate pentru a mă refugia în liniile noastre.

— Nu ne-aţi spus ce aţi făcut cu staţia de radio, întrebă Laurescu.

— Gretl a distrus-o şi a ascuns-o în coteţul din curtea vecină. Cam asta e tot, domnilor.

Locotenentul Blându se sculă de pe laviţă:

— Nu prea, domnule maior. Aţi omis să ne spuneţi un lucru: ce reprezintă documentele alea?

Schmidt îl privi în ochi şi răspunse calm, dar hotărât.

— Domnule locotenent, acest secret reprezintă o marfă care are un singur preţ.

— Anume?

— Viaţa mea.

Căpitanul Laurescu făcu câţiva paşi prin încăpere apoi se adresă maiorului Schmidt:

— Domnule, mai devreme aţi afirmat că sunteţi prizonierul nostru. Trebuie să fac o precizare: nu sunteţi prizonier de război! Aţi fost capturat în spatele liniilor noastre, îmbrăcat în uniforma armatei române în timp ce îndeplineaţi o misiune de spionaj. Ştiţi cum se pedepseşte asta! S-ar putea, totuşi, ca mărturisirile dumneavoastră sincere şi complete, să fie luate în consideraţie de Curtea Marţială. Noi, însă, nu vă putem promite nimic.

Schmidt ascultă cu atenţie şi părând convins de logica argumentelor se hotărî să vorbească:

— Sunt o parte din documentaţia unei arme formidabile. În mai puţin de zece minute, au fost doborâte – cu ajutorul ei – 60 de bombardiere americane. Pe frontul răsăritean au fost distruse câteva tancuri de la o distanţă de peste 3000 de metri. În afară de cei doi savanţi care au proiectat-

o, de Hitler însuşi, de feldmareşalul Keitel, Schellemberg, Eibl şi eu, dumneavoastră sunteţi singurele persoane care cunoaşteţi secretul lui „Odin”: un proiectil-rachetă cu autoghidare fonică. Cu ajutorul acestor documente, savanţii români ar putea reconstrui – în câţiva ani şi apoi fabrica – această armă mai mult decât fantastică. Şi veţi fi singura ţară care va dispune de ea, întrucât, după eşecul misiunii mele, fabricarea în serie nu mai este posibilă iar uzina-laborator va fi aruncată în aer pentru a nu fi capturată de inamic.

Laurescu tresări.

— Unde se află această uzină? Indicaţi-ne locul precis.

Schmidt ridică din umeri.

— Am uitat. Totuşi, dacă mi-aţi acorda un timp suficient – şi garanţia că nu voi fi pus la zid – s-ar putea să-mi amintesc.

Căpitanul Laurescu îi replică nervos:

— Domnule maior, mă interesează locul unde se află laboratorul ăla, fiindcă nici savanţii de acolo nu au stat probabil cu mâinile în sân. Au încercat – desigur – să reconstituiască planurile şi în cazul acesta, arma ar putea fi totuşi fabricată şi folosită înainte ca aliaţii să atingă frontierele Germaniei. Or, acest lucru – atât pentru cauza aliaţilor cât şi pentru binele poporului german – nu trebuie să se întâmple.

Blându interveni:

— Domnule maior, dacă a mai rămas ceva omenesc în dumneavoastră, ajutaţi-ne să împiedicăm această ultimă nebunie a conducătorilor nazişti.

Schmidt rămase tăcut câteva clipe, apoi se hotărî să vorbească:

— Uzina este subterană. Se află la 12 kilometri sud de Kissingen. Şi acuma, spuneţi-mi, vă rog: ce se va întâmpla cu mine?

— Vă vom preda chiar în seara aceasta pretoratului diviziei. Mai departe...

Şi căpitanul Laurescu îşi încheie fraza printr-un gest care însemna: Ce-ai căutat, ai găsit!

Schmidt deveni livid, dar îşi reveni după câteva clipe. Înainte de a pleca escortat de doi ostaşi care aşteptaseră afară, se adresă ofiţerilor:

— Domnilor, în această acţiune aţi înfruntat şi aţi dejucat planurile Abwehr-ului şi Serviciului de informaţii ale S.S.-ului în frunte cu Schellemberg şi Eibl, ca să nu mai vorbesc de ceilalţi maeştri ai spionajului şi informaţiilor. Puteţi să vă felicitaţi. Aţi câştigat o bătălie de proporţii aproape istorice. Eu mi-am dat silinţa să fiu un bun bucătar. Cred că din acest punct de vedere aţi fost mulţumit de mine. De aceea, vă rog un lucru, domnule căpitan: spuneţi-mi cinstit, sunteţi în serviciul Biroului 2 al armatei române?

— Pe cuvântul meu de ofiţer, nu! În viaţa civilă sunt avocat. Şi acum, sinceritate contra sinceritate: Cum de ştiţi să gătiţi atât de bine?

Schmidt zâmbi amar:

— Nu Hermann Kreis, ci tatăl meu – Johann Schmidt – a avut o pensiune – în Alpii Bavarezi. În timpul vacanţelor, când pensiunea era plină de turişti, îl ajutam şi eu. Şi din această îndeletnicire, mai târziu mi-am făcut un... hobby, cum spunea maiorul Canavan când domnul locotenent i-a oferit bereta sa pentru colecţie.

După plecarea prizonierului, Blându se duse la bucătărie, unde fruntaşul Teodorescu încerca să-l înlocuiască pe maiorul bucătar.

— Văleu, dom' locotenent, ce ne facem? se văită el. Cu cina o scoaserăm la capăt, c-a pregătit-o... maiorul Cercel. Dar mâine? Poimâine?... Că eu... cu gătitul... stau cam prost. Am fost chelner de bodegă, acolo nu se serveau decât aperitive...

— Fii liniştit, Teodorescule. Trecem noi şi hopul ăsta. Am descurcat situaţii mai grele, cum a fost asta de acum, cu documentele.

Caporal Netcu puse deoparte cârpa cu care ştergea farfuriile şi se adresă locotenentului:

— Chiar aşa, domnule locotenent; ne-a spus Pânzaru, că a fost de faţă. Ne-am războit cu... „abverul"? cu Keitel şi cu „es-es"-ul ăla?

— Da, Floreo, şi culmea e că i-am biruit. Odată cu planurile alea, s-a spulberat şi una din ultimele lor nădejdi.

— Cum de puturăm una ca asta? se miră Teodorescu. Că doar nici dumneavoastră nu sunteţi de la Biroul 2 şi nici noi nu suntem mai breji ca alţii? Ia... nişte rezervişti acolo! Leaturi vechi.

Adevărul era că această întrebare îl chinuia şi pe locotenent încă din timpul interogatoriului, când Schmidt îi informase despre amploarea forţelor pe care le înfruntase.

Îşi privi oamenii: sergentul Pânzaru ştergea tacâmurile, caporalul Netcu făcea acelaşi lucru cu farfuriile, în timp ce Teodorescu împreună cu Spirică frecau oalele. Oameni simpli, ostaşi asemenea tuturor sutelor de mii care se aflau încleştaţi – fiecare cu rostul lui şi la postul potrivit – în vâltoarea războiului. Dar mâinile acelea, care mânuiau cârpele şi polonicul se arătaseră hotărâte şi îndemânatice atunci când s-au încleştat pe arme. Şi deodată avu revelaţia răspunsului:

— Destul de simplu, băieţi! Am respectat regulamentele militare, am fost vigilenţi; iar când a trebuit, am luptat aşa cum ştie să lupte ostaşul român. Şi astea toate la un loc, au fost de-ajuns pentru a dejuca planurile şi acţiunile inamicului. Adică, ne-am făcut datoria! De mai mult nici nu era nevoie!

Locotenentul se despărţi de oamenii săi plecând spre cantonamentul colonelului care voia să afle toate amănuntele. Îl găsi înconjurat de şefii serviciilor, la fel de curioşi să asculte nemaipomenita istorie a documentelor „Odin” şi a maiorului german, ajuns bucătar în armata română.

Când isprăvi relatarea faptelor, colonelul îl bătu pe umăr:

— Ei, Blândule, te-ai convins acuma, că pe front, toate specialităţile sunt de importanţă vitală? Chiar şi aceea de popotar? Şi războiul încă nu s-a terminat!

— Da, domnule colonel, aţi avut dreptate.

Căpitanul Laurescu începu să râdă.

— Am o propunere, domnule colonel; nu s-ar putea ca de la întâi decembrie să treacă dânsul la contrainformaţii şi eu să preiau popota?

— Ba mai bine o preiau eu, interveni căpitanul Lapedatu. Tu, Laurescule, precis că vei fi decorat. Dă-mi voie să mă disting şi eu. Văd că pe la popotă se obţin mai des decoraţii. Poate primesc şi eu...

— ...„Marele Ciolan” al ordinului „Polonicul de aur”, îl întrerupse Blându, plătindu-i o poliţă mai veche.

Gluma fu gustată de toţi; zâmbi şi colonelul dar redeveni imediat serios.

— Domnilor, să lăsăm astea! Ce ne facem fără bucătar?

— Îl avem pe fruntaşul Teodorescu, e chelner de meserie. Sper că se va descurca; mai ales că a avut profesori buni, aici la popotă. O fi învăţat şi el câte ceva?!

— Să sperăm. Dar ca maiorul ăla, rar bucătar... încheie colonelul, fără să-şi poată reţine regretul şi admiraţia.

Când se reîntoarse la cancelarie, Blându avu surpriza să găsească musafiri: doctorul Maier şi colegul său mai tânăr. Aduseseră o sticlă cu coniac pentru sărbătorirea evenimentului. La intrarea lui Blându, doctorul tocmai îi ţinea o predică lui Spirică:

— ...Şi dacă ai să te ţii de carte, milităros şi curajos cum eşti, vei putea ajunge chiar general.

— Glumiţi, dom’ căpitan, se apără puştiul speriat de o asemenea perspectivă. Cine are să-l ia în serios pe un general pe care îl cheamă Spirică?

Doctorul Maier îi replică râzând:

— Nu fi prost, măi băiete! Cum îţi închipui tu c-o să îndrăznească cineva să nu îl ia în serios pe un general, chiar dacă îl cheamă Spirică?!

Şi întorcându-se spre Blându, adăugă:

— Mai bine să te cheme Spirică şi să ajungi general, decât să te numeşti Napoleon şi să fii popotar! Am dreptate, Băieşule?

Dar acesta nu putea să-i răspundă. Izbucnise într-un hohot de râs atât de sănătos, încât îl molipsise şi pe Blându. Numai Spirică rămăsese serios şi privea visător spre cuier, unde era agăţată cascheta căpitanului medic. Poate că în visul său de adolescent vedea una de general, pe măsura capului său.

Şi de ce nu? Pentru el – ca şi pentru toţi cei de vârsta lui – zorile noi care luminau cerul patriei deschideau perspective nebănuite.

*

În ziua de 12 decembrie 1944 aviaţia aliată executa un bombardament masiv în apropierea orăşelului Kissingen. Bombe de două tone perforară planşeele de beton, străbătând până în inima uzinei-laborator. „Trăsnetul zeilor” rămase încătuşat sub tonele de beton, moloz şi pământ, alături de făuritorii şi constructorii săi, pe care bombardamentul îi surprinsese în clipa când megafoanele staţiei de radio interne – supravegheate atent de Sturmführerul Otto Göcke – transmiteau un comunicat despre iminenta debarcare germană în... Anglia.

Două zile mai târziu, o grupă de S.S.-işti executa fără judecată un locotenent-colonel şi un căpitan din Abwehr. Erau ultimele victime ale „Trăsnetului zeilor”.